



อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ

รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรรณ
ณ ฅาปนสถานแม่โจ้ จ.สันทราย จ.เชียงใหม่



จัดทำโดย วรรณ

113/25



รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ
ปช.ปม.

การศึกษา



ปริญญาดริกสิกรรมและสัตวบาล
จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์



รับพระราชทานปริญญาดริบัตร์จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ในโอกาสสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์



ถ่ายภาพร่วมกับเพื่อนนักศึกษา โรงเรียนเกษตรกรรมแม่โจ้



ถ่ายภาพร่วมกับเพื่อนนิสิตเกษตร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์



ขึ้นรถเมลไป
บางเขนกับ
เพื่อน



งานเลี้ยงอำลา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์



ตอนอยู่หอพักในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชีวิตในต่างประเทศ



ศึกษาเรื่องส้มที่ Texas A&I University สหรัฐอเมริกา



ถ่ายภาพร่วมกับเพื่อนที่มหาวิทยาลัย Arkansas



ถ่ายภาพร่วมกับ ศ.ดร.วิภาต บุญศรี ในช่วงที่ทั้งสอง กำลังศึกษาอยู่ที่ สหรัฐอเมริกา



ขณะที่กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท ณ Texas A&I University สหรัฐอเมริกา



ดูงานผลิตพืช ประเทศญี่ปุ่น



ผลงานวิจัยที่ทำ เสนอในการทำ ปริญญาเอก จาก Kyushu University ประเทศญี่ปุ่น

ชีวิตกับ พี่ เพื่อน คู่ชีวิต และลูกศิษย์

ถ่ายภาพร่วมพี่สาวที่ จ.น่าน



พี่น้อง 5 คน เกิดที่อำเภอเมือง จังหวัดน่าน
เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2475



สามทหารเสือ แห่งแม่โจ้



กับคู่ชีวิต อ.จงจิต วรยศ



งานสงกรานต์ จังหวัดน่าน ปี พ.ศ.2500



กับเพื่อนอาจารย์ในงานฤดูหนาว
จังหวัดเชียงใหม่

ถ่ายภาพร่วมกับลูกศิษย์ วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้



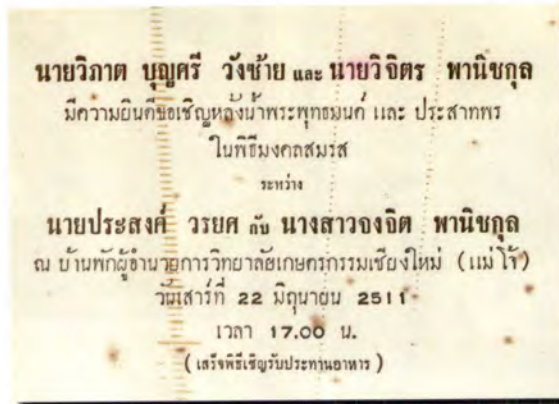
งาน แข่งฟุตบอล
อาจารย์หนุ่ม vs นศ.
แม่โจ้

ชีวิตรักและครอบครัว

งานหมั้นกับ นส.จจิต พานิชกุล
ที่บ้านพักผู้อำนวยการ



งานแต่งงานที่บ้านพัก
ผู้อำนวยการ วิทยาลัย
เกษตรกรรม เชียงใหม่
22 มิถุนายน 2511



แต่งเสร็จจัดทะเบียนทันที โดยมี
ศ.ดร.วิภาต บุญศรี วังชัย
ผู้อำนวยการ เป็นสักขีพยาน



ทักทายกับเพื่อน
ร่วมรุ่นที่มาร่วม
ในงานแต่งงาน



ถ่ายภาพร่วมกับภรรยา, บุตรและญาติใน
วันพระราชทานปริญญาบัตรของบุตรชาย



ถ่ายภาพร่วมกับบุตร
ชายที่เข้ารับพระราช
ทานปริญญาบัตรสาขา
วิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่



พร้อมหน้าพร้อมตา ท่ามกลางภรรยา, บุตร
และเพื่อนๆ ของลูก



มีหนึ่งในร้อยเท่านั้นเอง
(ควาวยแม่โจ้)



ร่วมประชุม สมาชิกองค์การเกษตรกรในอนาคต ของสถาบัน
การศึกษาทางการเกษตรทั่วประเทศ



ร่วมประชุมกับองค์กรเกษตรกรในอนาคตแห่ง
ประเทศไทย (F.F.T)



ร่วมประชุมกับอาจารย์ จากสถาบันต่างๆ เพื่อวางแผน
การศึกษาของสถาบัน
การศึกษาด้านเกษตร
กรรม



ประชุมองค์การเกษตรกรไทย
ในอนาคต



ต้อนรับผู้เยี่ยมชม จากองค์การเกษตรกรนานาชาติ



เยี่ยมชมสมาชิกเกษตรกร
(Young Farmer)



จัดสวนที่ รพ.พะเยา



ถ่าย ภาพ
ร่วมกับบรรพ
จารย์ที่เคารพ
รักมาก (อ.กำจร
บุญแปง)



ดูงานที่ประเทศญี่ปุ่น
ปี พ.ศ. 2518

ศึกษาผลงานผลงานวิจัย



ดูงานที่ประเทศญี่ปุ่น
ปี พ.ศ. 2533

พบเพื่อนเก่า (KU 19) ในขณะดูงานที่
ประเทศญี่ปุ่น



ดูงานที่ Hawaii ประเทศสหรัฐอเมริกา



ดูงานด้านพืชสวนที่ประเทศญี่ปุ่น



งานวิจัยผสมพันธุ์มะเขือเทศที่
ประสบความสำเร็จและ
ประทับใจมากที่สุด ก่อนเสียชีวิต



รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรรษศ

ณ วัดเจดีย์หลวง วรวิหาร อ.เมือง จ.เชียงใหม่

19-21 กันยายน 2541





พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าพระราชทานเพลิงศพ
รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ ป.ช,ป.ม.
ณ ฌาปนสถานบ้านแม่โจ้ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่
วันเสาร์ที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2541
เวลา 16.00 น.

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
เอกสารสำนักพระราชวัง	9
คำขอบคุณ	12
ชีวิตและผลงาน	13
ประวัติ	16
คำไว้อาลัย	20
กองทุนส่งเสริมการศึกษาและสวัสดิการมหาวิทยาลัยแม่โจ้	50
กว่าจะได้เป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร	52
ปณิณกะ	72
รายนามผู้นำพวงหรีดมาเคารพศพ	73
รายนามคณะกรรมการจัดทำหนังสืออนุสรณ์	73
บก. แกลง	74

* * * * *



แด่ครู....

กำมือพร้อมปากบั้น พร้อมปั้น**ปริญญา**
 พร้อมสู้ เพื่อฟันฝ่า เพื่อฝัน เพื่อสร้างคน
 ขวากหนามมิครันคร้าม เพราะหัวใจพร้อมสู้ทน
 ขอเพียรเพื่อสร้างคน **เราสร้างคน คนสร้างงาน**
ไฝ่ฝันเพื่อชาติเขต พร้อมเทิดเพื่อทศเทยม
 ฝ่าฟันมิผิดเพี้ยน พร้อมยืนเคียงเพียรฝ่าทน
 ความหวังนั้นยังไกล **แล้วใครจะสานต่อ**
 หรือเราต้องเฝ้ารอ ฝนฟ้า...จะอาวรณ์
 หวังใจในศิษย์รักมันน่ก้อย่างยืนยง
ศิษย์เราคงกำธง สบัตชัยในเร็ววัน

สุวรรณิ สุวรรณสิงห์
 นักศึกษาสาขาไม้ผล ภาควิชาพืชสวน
 คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ขอกราบขอบพระคุณ

เจ้าภาพขอกราบขอบพระคุณ แพทย์ พยาบาล โรงพยาบาลแมคคอร์มิค ที่ได้กรุณาเอื้อเฟื้อดูแลเอาใจใส่ในขณะที่ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ เข้ารับการรักษา ณ โรงพยาบาลแห่งนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้มีเกียรติที่เคารพและญาติมิตร พร้อมทั้งบรรดาลูกศิษย์ของท่านรองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ เป็นอย่างสูง ที่กรุณาไปเยี่ยมเยียนให้กำลังใจในขณะที่ป่วยทั้งที่บ้านและโรงพยาบาล อีกทั้งเมื่อถึงอนิจกรรมแล้ว บรรดาท่านที่เคารพทั้งหลายยังได้ไปร่วมแสดงความเสียใจด้วยการนำพวงหรีดมาเคารพศพ หรือร่วมบริจาคเงินเพื่อบำเพ็ญกุศลตลอดมา และได้มาร่วมในพิธีพระราชทานเพลิงศพในวันนี้ นับเป็นความกรุณาอย่างสูงจากท่านทั้งหลาย

คณะเจ้าภาพจึงขอกราบขอบพระคุณยิ่งอีกครั้งหนึ่ง และจะขอจารึกน้ำใจไมตรีอันดีงามของท่านไว้ตลอดไป ถ้าท่านรองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ จะหยั่งทราบได้โดยญาณวิธิต่างก็ตาม ท่านคงจะมีแต่ความปิติโสมนัสอย่างหาที่เปรียบมิได้ และขอให้ผลบุญกุศลทั้งหลายที่ท่านได้ร่วมกันบำเพ็ญอุทิศกุศลไว้กับท่าน รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ ในครั้งนี้ จงส่งผลให้ท่านทั้งหลายที่มีเมตตาจิตจงประสบความสำเร็จและได้รับสิ่งที่ปรารถนาในทางที่ดีงามโดยทั่วกัน

อนึ่งในการจัดงานบำเพ็ญกุศลและงานพิธีพระราชทานเพลิงศพท่านรองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ ในวันที่ หากมีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ๆ ก็ตาม คณะเจ้าภาพกราบขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

คณะเจ้าภาพ



ชีวิตและผลงาน

รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ เกิดเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ณ บ้านน้ำล้อม ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน เป็นบุตรเจ้าอะทะและเจ้าพิมพ์า วรยศ มีพี่น้องทั้งหมด 5 คน คือ

1. นางสมบุญ รัตนวิไล (ถึงแก่กรรม)
2. นางแสงพลอย ไชยพันธุ์ (ถึงแก่กรรม)
3. นางประพิศ วรยศ
4. นางยุพิน วิสูตรโยธิน
5. รศ.ดร.เทพประสงค์ วรยศ

ชีวิตเมื่อเยาว์วัย

เนื่องจากท่านเป็นบุตรชายคนเดียวและคนสุดท้องจึงเป็นที่รักและห่วงหาของเจ้าพ่อและเจ้าแม่ตลอดจนพี่ ๆ เป็นพิเศษ ท่านเริ่มต้นเข้าศึกษาในชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนเทศบาลบ้านพระเนตรหรือสามัคคีวิทยาคาร 3 อำเภอเมือง จังหวัดน่าน ส่วนมัธยมศึกษาที่โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดน่าน หลังจากนั้นท่านได้มุ่งมั่นและตั้งใจที่จะมาเรียนเกษตรที่แม่โจ้ จนกระทั่งสำเร็จการศึกษาชั้นประโยคอาชีวะชั้นสูง จากโรงเรียนเกษตรกรรมแม่โจ้ (เตรียมเกษตรศาสตร์) รุ่นที่ 14 ปี พ.ศ. 2493 จากอุปนิสัยที่เป็นคนรักการศึกษาและอดทนจึงได้เดินทางไปเข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน ในระดับปริญญาตรีที่กรุงเทพฯ สมัยนั้นการเดินทางจากจังหวัดน่านไปกรุงเทพฯ ต้องเดินทางโดยอาศัยรถยนต์ต่อด้วยรถไฟเพียงอย่างเดียว ต้องใช้เวลาในการเดินทางถึง 2 วัน 1 คืนจึงจะถึงสถานีบางเขน ซึ่งเป็นท้องทุ่งนากว้างใหญ่สุดลูกหูลูกตา ด้วยความวิริยะอุตสาหะและจริงจังที่มีอยู่ในตัวท่านจึงสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี กลีกรรรมและสัตวบาลสาขาพืชสวน และได้รับพระราชทานปริญญาบัตรเมื่อปี พ.ศ. 2500 จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จากนั้นจึงเดินทางกลับ จังหวัดเชียงใหม่ และได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการในตำแหน่งครู ที่วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่(แม่โจ้) เมื่อปี พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา

ชีวิตการศึกษา

ในขณะที่ท่านเป็นอาจารย์สอนอยู่ก็ได้ศึกษาค้นคว้างานในด้านไม้ผลโดยเฉพาะลำไยและส้ม ในที่สุดท่านก็ได้รับทุนให้ไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านพืชสวนที่ Texas A&I University ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ. 2503 หลังจากกลับมาท่านก็ได้นำเอาวิชาการทางด้านการจัดการสวนมาใช้พัฒนาพื้นที่ที่แม่โจ้ ทำให้แม่โจ้มีชื่อเสียงโด่งดังในด้านการจัดการและตกแต่งสวนมากในขณะนั้น โดยเฉพาะเอกลักษณ์ของควาบอยหนุ่มแม่โจ้ที่หลายคนรู้จักกันดี จากการที่เป็นคนไม่หยุดนิ่งและติดตามความก้าวหน้าในด้านวิชาการใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา ท่านจึงทำงานวิจัย ไว้มากมายหลายเรื่อง โดยเฉพาะการพัฒนาพันธุ์มะเขือเทศที่ต้านทานโรคแมลง จากผลการวิจัยดังกล่าวท่านจึงนำไปเสนอเพื่อทำปริญญาเอก ที่ Kyushu University ประเทศญี่ปุ่น เมื่อปี พ.ศ. 2535 และได้รับปริญญาเอก Doctor of Agricultural

(Horticulture Science) มาอย่างภาคภูมิใจ นอกจากนั้นท่านยังเข้ารับการอบรมในด้านการเกษตรอีกมากมาย รวมทั้งดูงานในด้านการเรียนการสอน ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อมาพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้แม่โจ้

ชีวิตในวัยอาบ

ตลอดระยะเวลาที่ท่านรับราชการเป็นครูเกษตรตั้งแต่ปี พ.ศ. 2501 จนกระทั่งเกษียณอายุราชการเมื่อปี พ.ศ. 2535 ท่านได้ยึดหลักการของชีวิตไว้อย่างเหนียวแน่นคือ ครองตน ครองคนและครองงาน ท่านได้ใช้วิชาความรู้ทางด้านการเกษตรที่ได้ร่ำเรียนมาทุ่มเทให้กับสถาบันแม่โจ้ ที่ท่านรักและหวงแหนดุจชีวิตมาโดยตลอดระยะเวลาเกือบ 35 ปี ที่รับราชการ ท่านได้สร้างโครงการต่าง ๆ ให้ไว้ที่แม่โจ้มากมายหลายประการ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงสถานะของแม่โจ้ จากวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกระทรวงศึกษาธิการมาเป็นสถาบันเทคโนโลยีทางการเกษตร สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่ผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรีทางเทคโนโลยีทางการเกษตร เมื่อปี พ.ศ. 2518 ในระยะเริ่มต้นได้รับการคัดค้านตลอดจนพบอุปสรรคมากมายแต่ด้วยความมุ่งมั่นและจริงใจ ท่านก็สามารถเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ได้จนประสบความสำเร็จในที่สุด ท่านเป็นทั้งครู นักบริหาร และนักวิชาการทำหน้าที่สอน วิจัย และบริการทางวิชาการให้กับสังคมมาโดยตลอด ไม่ว่าโครงการเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย (F.F.T) โครงการเกษตรกรหนุ่มแห่งประเทศไทย (Y.F.T) จนมีลูกศิษย์อยู่เกือบทั่วประเทศ ในด้านต่างประเทศ ท่านได้ออกไปขอความร่วมมือทั้งประเทศสหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น เพื่อนำเอาเทคโนโลยีและวิชาการด้านการเกษตรมาปรับใช้ในสภาพชนบทของประเทศไทย จากเอกลักษณ์ที่ท่านเป็นผู้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี จึงได้รับการตอบสนองจากโครงการต่าง ๆ ในรูปทุนการศึกษา วิจัย และดูงานให้กับนักศึกษา และอาจารย์ของแม่โจ้มาโดยตลอด

ชีวิตรักและครอบครัว

ท่านได้เข้าพิธีสมรสกับนางสาวจงจิต พานิชกุล เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2511 ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาทั่วไป หมวดวิชาภาษาตะวันตก คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่ ทั้งสองได้พบรักกันที่แม่โจ้ จากการที่ท่านเป็นคนสุภาพเรียบร้อยและรูปหล่อ จึงเป็นที่หมายตาของอาจารย์สาวที่จบจากร่วมมหาวิทยาลัยเดียวกันในที่สุดทั้งสองท่านก็ได้ตัดสินใจใช้ชีวิตร่วมกัน จนกระทั่งมีบุตรและธิดา 2 คนคือ นายณัฐ วยยศ และนางสาวณัฐนี วยยศ ปัจจุบันคนแรกกำลังศึกษาในระดับปริญญาเอก สาขาวิศวกรรมศาสตร์ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนคนที่สองกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตลอดชีวิตสมรส ท่านได้ประพฤติตนเป็นสามีที่ดีของภรรยาและเป็นพ่อที่ดีของลูก ท่านรักและปลุกฝังให้ลูก ๆ ของท่านให้รู้จักช่วยตนเอง นอบน้อมถ่อมตนและมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ บางครั้งท่านจะไม่แสดงออก ให้ลูกและภรรยาได้เห็นว่าคุณได้ช่วยเหลือในเรื่องอะไรบ้างให้กับลูก แต่แอบทำให้ลับหลังไม่ว่าจะเป็นเรื่องเรียนตลอดจนสวัสดิการที่จะเอื้ออำนวยต่อความสะดวกกับลูกที่อยู่แดนไกล ท่านเป็นผู้ให้และเสียสละให้กับครอบครัวมาโดยตลอดจนลูก ๆ และภรรยามีความภาคภูมิใจในตัวท่านเป็นอย่างมาก แทบจะพูดได้ว่าท่านคือ “พ่อพระ” ของครอบครัว

ชีวิตและงาน

จากการที่ท่านเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มและมองเห็นการณ์ไกลท่านได้คิดที่อยากจะให้แม่โจ้ ทำโครงการร่วมกับภาคเอกชนทำธุรกิจเพื่อนำเอารายได้มาสนับสนุนและพัฒนาแม่โจ้เพื่อมุ่งหวังที่จะให้แม่โจ้ เป็นผู้นำในด้านการเกษตรของประเทศ โดยเอาวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์เป็นฐาน เพราะท่านมองเห็นว่า ประเทศไทยต้องเป็น NACS ไม่ใช่ NICS โดยต้องเน้นเทคโนโลยีการเกษตร ประเทศไทยเป็นประเทศ เกษตรกรรม ถ้าเป็นอุตสาหกรรม 100 เปอร์เซนต์จะทำได้ยาก เพราะอาชีพหลักของประเทศคือเกษตรกรรม ต้องผลิตอาหารเลี้ยงพลโลก ท่านเป็นคนแรกที่ผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ เมื่อปี พ.ศ. 2520 นอกจากนี้ ท่านอยากจะให้ศิษย์เก่าแม่โจ้ที่จบไปแล้ว และประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ได้กลับมาช่วยแม่โจ้ใน รูปของเครือข่าย (Net Work) เพื่อเป็นแรงสนับสนุนให้กับแม่โจ้ต่อไป

ในด้านการเรียนการสอน ท่านมองเห็นว่า หัวหน้าภาควิชาต้องเป็นนักวิชาการอย่างแท้จริง ไม่ใช่ผู้บริหาร เพราะวิชาการต้องเริ่มต้นที่ภาควิชา ความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัยไม่ใช่อยู่ที่ คณะหรือมหาวิทยาลัยฯ เพราะทั้งคณบดีและอธิการบดี คือผู้จัดการและอำนวยความสะดวกให้เท่านั้น และการได้มาของตำแหน่งคณบดีและอธิการบดี ต้องมองที่ความอาวุโส ควบคู่กับความรู้ไปด้วย นอกจากนี้การนำเอาประชาธิปไตยมาใช้ในมหาวิทยาลัยเต็มรูปแบบ จะเป็นผลกระทบต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาของมหาวิทยาลัย

จากความมุ่งมั่นผสมกับความตั้งใจที่เป็นทุนเดิม ท่านได้ริเริ่มโครงการต่าง ๆ ไว้มากมายรวมทั้งงานวิจัยที่ท่านได้ตีพิมพ์ไว้ทั้งหมด 13 เรื่อง จนได้รับโล่เกียรติยศ จากมูลนิธิโครงการหลวงในฐานะเป็น ผู้นำเอาพืชเศรษฐกิจไปปลูกเพื่อทดแทนการปลูกฝิ่น ให้กับชาวเขาในภาคเหนือของประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2526

จากผลงานและแนวคิดที่ท่านได้ทำไว้ให้กับแม่โจ้ คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยแม่โจ้ชุดปัจจุบัน ได้มีมติให้นำเอานามของท่านตั้งเป็นชื่ออาคารของศูนย์การศึกษาและฝึกอบรมนานาชาติว่า อาคาร **“เทพประสงค์ วรยศ”** เพื่อเป็นเกียรติประวัติสืบไป

ประวัติ

รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรรณยศ

1. ประวัติส่วนตัว

- 1.1 ชื่อ เทพประสงค์ วรรณยศ
- 1.2 เกิด 20 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ณ บ้านน้ำล้อม ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน
- 1.3 เลียชีวิต 19 กันยายน พ.ศ. 2541 ณ โรงพยาบาล แมคคอร์มิค อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 1.4 ภรรยา นางจงจิต วรรณยศ
- 1.5 บุตร นายณัฐ วรรณยศ และนางสาวณัฐนี วรรณยศ

2. ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2486 ประกาศนียบัตรชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเทศบาล บ้านพระเนตร (สามัคคีวิทยาคาร) จังหวัดน่าน
- พ.ศ. 2492 ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคาร จังหวัดน่าน
- พ.ศ. 2496 ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวะชั้นสูงเกษตรกรรมโรงเรียนเกษตรกรรมแม่โจ้
- พ.ศ. 2500 ปริญญาตรีศิลปกรรมและสัตวบาลบัณฑิต (พืชสวน) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน
- พ.ศ. 2503 ปริญญาโท M.S. (Texas A&I University) ประเทศสหรัฐอเมริกา
- พ.ศ. 2535 ปริญญาเอก Doctor of Agricultural (Kyushu University) ประเทศญี่ปุ่น

3. เครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน

5 ธันวาคม 2507	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย (บ.ม.)
5 ธันวาคม 2508	จักรยาภรณ์มงกุฎไทย (จ.ม.)
5 ธันวาคม 2511	ตริตาภรณ์มงกุฎไทย (ต.ม.)
5 ธันวาคม 2514	ตริตาภรณ์ช้างเผือก (ต.ช.)
5 ธันวาคม 2519	ทวิติยาภรณ์มงกุฎไทย (ท.ม.)
5 ธันวาคม 2524	ประดมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.)
5 ธันวาคม 2532	ประดมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.)

4. ประวัติรับราชการ

1 สิงหาคม 2500	ครูวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่
1 พฤษภาคม 2501	ครูตรี วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่
1 มกราคม 2504	ครูโท วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่
1 ตุลาคม 2505	ครูโท วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่
16 มิถุนายน 2508	อาจารย์เอก วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่
18 กุมภาพันธ์ 2519	อาจารย์ชั้นพิเศษ สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร

1 ตุลาคม 2519	อาจารย์ ระดับ 7 สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร
1 ตุลาคม 2522	รองศาสตราจารย์ ระดับ 8 สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
2 ตุลาคม 2524	รองศาสตราจารย์ ระดับ 9 สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
1 มกราคม 2525	รองศาสตราจารย์ ระดับ 9 ภาควิชาพืชสวน คณะผลิตกรรมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
1 มกราคม 2532	รองศาสตราจารย์ ระดับ 9 ภาควิชาพืชสวน คณะผลิตกรรมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
1 ตุลาคม 2535	เกษียณอายุราชการ

5. ตำแหน่งหน้าที่การบริหาร

3 กันยายน 2522	ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี
9 กรกฎาคม - 2 สิงหาคม 2530	ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรักษาราชการแทนรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
3 สิงหาคม 2530	ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา

6. การฝึกอบรมดูงานและประกาศนียบัตร

25 เมษายน - 11 พฤษภาคม 2526	ดูงานด้านการสอน การวิจัย และส่งเสริมการเกษตร ณ มหาวิทยาลัยในญี่ปุ่นและประเทศสหรัฐอเมริกา รวมทั้งดูงานด้านผลิตกรรมและอุตสาหกรรมการเกษตร ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา
4-6 พฤษภาคม 2526	สัมมนาเรื่อง Roles of Five American University in the MIAT Institutional Development Program for Agricultural and Rural Develop in Thailand ณ Conrad Hilton Hotel นครชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา
4-18 พฤศจิกายน 2530	เดินทางไปเจรจาขอความช่วยเหลือจากสถาบันการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา
6-16 ธันวาคม 2531	เดินทางไปเจรจาขอความช่วยเหลือ และแสวงหาความร่วมมือทางวิชาการ ณ ประเทศญี่ปุ่นและฟิลิปปินส์
20 มีนาคม - 31 มีนาคม 2534	ดูงานด้านการผลิตพืชในโรงเรียนและงานด้านเทคโนโลยีชีวภาพ ณ Kyushu University ประเทศญี่ปุ่น ด้วยทุนส่วนตัว (ทุนประเภท 2) ช่วงแรกมีกำหนด 12 วัน - Cert. in Agricultural Teaching จาก Japanese Commission For UNESCO in Tokyo.

- Cert. in Farm Management จาก California Polytechnic State University.
- Cert. in Ecological Analysis of Tomatoes จาก Faculty of Agriculture, Kyushu University.
- Cert. in Higher Education Administration จาก Mississippi State University.

7. ผลงานทางวิชาการ

ผลงานทางวิชาการ 13 เรื่อง ที่ได้ตีพิมพ์มีดังนี้

- 7.1 Controlled Environment Horticulture and Related Technology 1981.
- 7.2 Breeding and Selection of Improved Cultivated of Tomato Lettuce and Cucumber as Substitute Crops for the Opium Poppy in the Highland (USDA) 1984.
- 7.3 โครงการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพืชสวนในฟาร์มขนาดเล็กที่ราบเชิงเขาและอุตสาหกรรมชนบท 2528.
- 7.4 โครงการเพื่อการศึกษาเทคโนโลยีเศรษฐกิจและแนวคิด 2534.
- 7.5 ผลการใช้ 4 - CPA และ Vibrator เพื่อการติดผลของมะเขือเทศ 2534.
- 7.6 Use of Exotic Germplasm Breeding Methods and Protected Environment to Improve Tomato Production of Thailand 1991.
- 7.7 Theories and Practices in Resource Collaboration of Higher Education Institution with Industry and Research Institutes 1991.
- 7.8 Some Issues of Natural Resources Management in Development 1991.
- 7.9 การศึกษาเทคโนโลยีและระบบการผลิตพืชเพื่อคุณภาพสูง 2533.
- 7.10 การเปรียบเทียบมะเขือเทศพันธุ์ใหม่ที่ปลูกในโรงเรือนในสหรัฐอเมริกา 2534.
- 7.11 มะเขือเทศพันธุ์ใหม่ที่ปลูกในโรงเรือนในประเทศไทย 2534
- 7.12 Breeding Fresh Market Tomato for Chiangmai Highland 1991.
- 7.13 Controlled Environment Horticulture (Agriculture) and/or Sustainable Agriculture 1991.

8. รางวัลเกียรติยศ

ท่านได้รับรางวัลเกียรติยศจากมูลนิธิโครงการหลวงเมื่อปี พ.ศ. 2526 โดยได้รับรางวัล Award for Excellence in Providing Vision and Leadership in a Comprehensive Program to Provide Crop Alternatives to Opium Poppy for the Hill-tribes of Northern Thailand.

9. ได้รับเกียรติในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ

- 9.1 อาจารย์พิเศษวิทยาลัยครูเชียงใหม่ (สถาบันราชภัฏ)
- 9.2 อาจารย์พิเศษคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 9.3 ผู้ร่วมจัดตั้งคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นอกจากนั้นท่าน ยังได้รับเชิญให้ไปร่วมประชุมทางวิชาการในต่างประเทศหลายครั้ง และเป็น
ผู้จัดตั้งองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย (F.F.T) และเกษตรกรหนุ่มแห่งประเทศไทย
(Y.F.T) ให้กับวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา

* * * * *

คำ ไ ว้ อ า ลั ย

กราบระลึกถึง รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ

กราบเรียน อาจารย์ที่เคารพยิ่ง

ดิฉันได้รับข่าวอนิจกรรมของอาจารย์ จากคุณจงรัก รู้สึกเสียใจและเสียดายในการจากไปของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง

ดิฉันระลึกถึงความดีงาม ความมีน้ำใจที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีเมตตาธรรมของอาจารย์ต่อทุกๆ คนตลอดมา

อาจารย์มีชีวิตที่ประกอบด้วยมงคล ดำรงตนไว้ชอบด้วยความดี แม้บัดนี้ชีวิตของอาจารย์จะดับขันธไปแล้ว แต่กุศลกรรมที่อาจารย์ได้เพียรบำเพ็ญมาย่อมจะส่งผลให้อาจารย์ได้รับความสุขสงบในสุคติภพ และชื่อเสียงความดีงามของอาจารย์ก่อนจะสถิตย์สถาพรและฝังอยู่ในใจของทุกๆ คนที่อาจารย์ได้เคยให้ความเมตตา กรุณา ให้คำแนะนำตลอดจนช่วยเหลือส่งเสริม สนับสนุนความก้าวหน้าต่อไปนานเท่านาน สมดังพระพุทธานุภาพที่ว่า “รูปุ ชีวติ มจฺจานํ นามโคตต น ชีรติ” รูปร่างเรือนกายเท่านั้นที่สูญสลายไป แต่เกียรติยศชื่อเสียงจะคงอยู่ชั่วกาลนาน

ด้วยรักและนับถือ
ถนอมจิตต์ วีระสวัสดิ์

* * * * *

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ กับ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

การถึงแก่อนิจกรรมของท่านรองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ เมื่อวันเสาร์ที่ 19 กันยายน 2541 นับเป็นการสูญเสียบุรุษคนหนึ่งที่ยิ่งใหญ่ของแม่โจ้อีกท่านหนึ่ง แม้จะเป็นที่ยอมรับกันว่าการถึงอนิจกรรมของท่านนั้นเป็นสัจธรรมของมนุษย์ แต่การถึงอนิจกรรมของอาจารย์ที่เร็วกว่าที่ทุกคนคาดทำให้ผู้ที่มีส่วนผูกพัน ได้แก่ลูกศิษย์ อดีตผู้ร่วมงาน ผู้เคยอยู่ใต้บังคับบัญชาและผู้ที่ยังคุ้นเคย มีความรู้สึกเสียใจและมีความอาลัยเป็นอย่างยิ่ง ต่างคิดกันว่าถ้าท่านอาจารย์มีชีวิตอยู่ ย่อมจะมีโอกาสได้รับรู้และมีความยินดีกับความเจริญก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ตามที่ท่านเคยฝัน และได้มีส่วนอย่างสำคัญในการสร้างสรรค์ไว้

บรรดาลูกศิษย์ทราบกันดีว่า รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ เป็นศิษย์เก่าแม่โจ้รุ่นที่ 14 (พ.ศ.2492-2495) เป็นศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กรุงเทพฯ (พ.ศ. 2495-2500) และเป็นศิษย์เก่าของ Texas A & I University ประเทศสหรัฐอเมริกา (พ.ศ. 2503) เมื่อจบการศึกษาจากสหรัฐอเมริกา ท่านได้ทุ่มเททั้งชีวิตให้กับการทำงานเพื่อแม่โจ้ โดยเริ่มตั้งแต่เมื่อเริ่มทำงาน (2500) จนเกษียณอายุราชการ (2535) มีงานใหม่ๆ และการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากมายในช่วงระยะเวลาการทำงานของท่าน ท่านคิด ท่านฝัน และมีส่วนผลักดันอย่างสำคัญในการสร้างความฝันให้เป็นจริงกับผู้ร่วมอุดมการณ์ ซึ่งได้แก่ บรรดาคณาจารย์ ข้าราชการ นักศึกษาและบุคคลในระดับต่าง ๆ ที่เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาทางด้านการเกษตร ซึ่งทำให้วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่(วทช.) แม่โจ้เปลี่ยนแปลงมาเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร(พ.ศ.2518)และเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้(พ.ศ.2525) และมาเป็นมหาวิทยาลัยแม่โจ้ (2539)

ผมได้มีส่วนรับทราบการทำงานของท่าน จากการที่ผมเข้ามาศึกษาต่อที่แม่โจ้ เป็นรุ่นที่ 24 (พ.ศ.2502) ขณะเมื่อศึกษาอยู่ในปีที่ 2 (2503) ท่านอาจารย์ได้เริ่มทดลองตั้งกลุ่มผู้สนใจและสมัครใจเป็นสมาชิกขององค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย หรือ อ.ก.ท. (F.F.t : Future Farmer of Thailand) อ.ก.ท. หน่วยแม่โจ้ (F.F.T. Meajo Chapter) เป็นหน่วยแรกของประเทศไทยที่ถูกตั้งขึ้นมาในปี 2504 และองค์การนี้ได้แพร่กระจายไปในวิทยาลัยเกษตรกรรม (ในขณะนั้น) ทั่วประเทศ และท่านอาจารย์เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาคนแรกของ อ.ก.ท. หน่วยแม่โจ้ การบริหารองค์นี้ทำให้ท่านได้ใกล้ชิดกับนักศึกษามากยิ่งขึ้น และนักศึกษากลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ได้เรียน และฝึกหัดในสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง และได้ก่อให้เกิด ช.ก.ท. (ชุมชนเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย) ในระดับโรงเรียนทั่วประเทศเช่นเดียวกัน และในปี 2505 ผมได้มีโอกาสศึกษาในวิชาพันธุศาสตร์กับท่านอาจารย์ นอกจากการสอนตามปกติแล้ว ท่านมักจะเล่าถึงประสบการณ์จากสิ่งที่ได้พบและสิ่งที่นักศึกษาเกษตรไทยน่าจะเอาเป็นแบบอย่างให้นักศึกษา เป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาตื่นตัวอยู่เสมอ เพราะมีความฝันอยากจะเป็นไปอย่างที่ท่านเล่า ท่านได้ปฏิบัติเช่นนี้ตลอดเวลาที่ท่านสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จนเมื่อถึงเวลาหนึ่งได้มีนักศึกษาได้สอบถามท่านว่าเมื่อใดสิ่งที่ท่านฝันจะเป็นจริงและโดยแรงกระตุ้นดังกล่าวความฝันของท่านจึงได้นำไปสู่การปฏิบัติและประสบความสำเร็จในเวลาต่อมา

ผมได้มีโอกาสสัมผัสความฝันและแนวความคิดของท่านอาจารย์มากยิ่งขึ้น เมื่อผมมารับราชการที่แม่โจ้(พ.ศ. 2507) เมื่อถูกมอบหมายให้ไปช่วยงานในวันหยุด และนอกเวลาราชการในบางโอกาส เพราะมีสถานที่ทำงาน (หมวดสัตว์ปีก) อยู่ใกล้กับบ้านพักของท่าน งานที่ได้รับมอบหมายคือการคัดลอก

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

เอกสารแนวความคิดความฝันและแผนการต่าง ๆ ที่ท่าน ได้คิดได้วางไว้ ซึ่งท่านมักจะเขียนด้วยดินสอบนกระดาษฟูลสแกป เมื่อท่านมีความคิดเกี่ยวกับเรื่องใดๆ ท่านจะเขียนเอาไว้ การคัดลอกก็เพื่อให้สะดวกต่อการจัดพิมพ์ของเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด และสะดวกต่อการเก็บเป็นหมวดหมู่และสะดวกต่อการนำออกมาใช้ นอกจากนี้บางโอกาสได้รับฟังการแสดงความคิดเห็นในการปรึกษาหารือในเรื่องการวางแผนพัฒนาแม่โจ้จากผู้บริหารอาจารย์อาวุโสและนอกจากบุคคลภายนอกที่ถูกเชิญมาร่วมให้ความคิดเห็นและเรื่องที่สำคัญเรื่องหนึ่งก็คือ การวางแผนเพื่อเปลี่ยนแปลงวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่แม่โจ้ ให้เป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร โดยมีการพิจารณาที่จะดำเนินการในหลาย ๆ แนวทาง และแนวทางหนึ่งก็คือ การเสนอให้แม่โจ้เป็นวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยบางแห่ง แต่ไม่ได้รับความเห็นชอบ กอปรกับ พ.ร.บ.การจัดตั้งสถาบันฯ ไม่ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในครั้งแรก จึงได้มีการนำมาแก้ไขและเปลี่ยนแปลงแนวความคิด และวางแนวทางปฏิบัติใหม่ และที่สุดของที่สุด สภาฯ ได้ให้ความเห็นชอบให้จัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรขึ้นในปี 2518 ความสำเร็จในการยกฐานะของวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่แม่โจ้ ได้เป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร เป็นสิ่งหนึ่งที่ท่านอาจารย์ภูมิใจที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผลการเปลี่ยนแปลงทำให้แม่โจ้เป็นสถาบันระดับอุดมศึกษาที่สมบูรณ์แบบและมีโอกาสพัฒนามากยิ่งขึ้นตามที่ท่านอาจารย์ฝันไว้ เพื่อให้เป็นประวัติศาสตร์ของการพัฒนาแม่โจ้และด้วยความทรงจำของท่านเอง ท่านได้เขียนบนความเรื่อง “กว่าจะได้เป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร” ซึ่งผมได้รับมอบหมายจากท่านเมื่อ พ.ศ. 2535 และได้มอบให้กับผู้เกี่ยวข้องนำมาเผยแพร่ในวาระสำคัญนี้ด้วย

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงจากวิทยาลัยฯ เป็นสถาบันแล้ว ภาระการบริหารงานโดย พ.ร.บ.ฉบับใหม่ทำให้เกิดวิธีคิดใหม่และวิธีปฏิบัติใหม่ การเรียนการสอนได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การแสวงหาความร่วมมือทางด้านการบริหาร วิชาการ และการวิจัยกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ และกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศเป็นสิ่งที่จำเป็น ท่านอาจารย์ได้ริเริ่มและดำเนินการจนเป็นความผูกพันระหว่างมหาวิทยาลัยต่อเนื่องกันมา

ท่านอาจารย์เป็นทั้ง “ผู้สร้าง” และ “ผู้ให้” เป็นที่ยอมรับกันว่า ผลงานของท่านเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยแม่โจ้ อย่างใหญ่หลวง ความดีงามทั้งหลายที่ท่านอาจารย์สร้างไว้ จะถูกเล่าขานและบันทึกไว้ในความทรงจำตลอดไป ท่านอาจารย์ได้ทำงานหนักมาตลอดชีวิตข้าราชการ และเมื่อเกษียณอายุราชการแล้วเป็นช่วงเวลาที่ท่านควรพักผ่อน แต่ท่านยังคิด ยังฝัน เพื่อแม่โจ้ และภารกิจที่ยังค้างอยู่จากความฝันของท่าน จะมีผู้นำไปปฏิบัติและสานต่ออย่างแน่นอน และบัดนี้ท่านอาจารย์ได้พักผ่อนอย่างสมบูรณ์แล้ว ผมขอตั้งจิตอธิฐานของให้ดวงวิญญาณของท่านอาจารย์ สถิต ณ สรวงสวรรค์ด้วยเทอญ

(นายสรานู เพิ่มพูล)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ลูกศิษย์

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ เป็นศิษย์เก่าแม่โจ้รุ่น 14 และเป็นนักศึกษาอาชีวะชั้นสูงเกษตรกรรมรุ่นที่ 1 ผมรู้จักอาจารย์วันแรกที่ก้าวเข้ามาในเซตรั้วของแม่โจ้ สมัยนั้นต้องเรียนในอาคารมุงหลังคาด้วยใบตองตึง เพราะอยู่หอพักเดียวกัน อาจารย์เทพประสงค์ วรยศ อยู่ชั้นปีที่ 3 ในขณะที่ผมก้าวเข้ามาอยู่ปีที่ 1

อาจารย์เป็นคนเรียบร้อย แม้จะว่ากล่าวตักเตือนรุ่นน้องๆ ในหอพักเดียวกันก็เป็นแบบเกรงๆ ใจ แต่แฝงด้วยความเป็นผู้นำ จนทำให้ผมอดชื่นชมอยู่ในใจไม่ได้

อาจารย์ เทพประสงค์ วรยศ กลับมาสอนที่แม่โจ้หลังจากสำเร็จการศึกษาในต่างประเทศ ผมก็ได้พบกับอาจารย์อีกครั้ง เมื่ออาจารย์ได้เป็นผู้บริหาร ในสมัย ดร.สุรพล สงวนศรี เป็นอธิการบดี อาจารย์ได้เล่าถึงโครงการต่างๆ ที่อยากจะทำ นอกจากที่ได้เป็นผู้ริเริ่มและผลักดันให้เกษตรกรรมแม่โจ้ได้กลายเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแล้ว และโครงการที่เด่นอีกโครงการหนึ่งคือโครงการอุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งโครงการนี้ผมเองก็มีส่วนช่วยสนับสนุนในหลายๆ ด้านเช่นเดียวกัน อาจารย์ เทพประสงค์ วรยศ มีความแน่วแน่ที่จะพัฒนาแม่โจ้ให้มีชื่อเสียงเหมือนมหาวิทยาลัยอื่นๆ ให้มีกิจกรรมเชื่อมโยงเพื่อขอความช่วยเหลือทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีได้เห็นต่อความย่อท้อแม้แต่นิด ช่วงระยะเวลาหนึ่งที่ผมได้คลุกคลีกับอาจารย์ที่ผมได้รู้จักมานั้นผมก็ไม่ได้พบอาจารย์อีกเลย แต่ทราบข่าวว่าอาจารย์ได้เหิรทางเพื่อฝูงและลูกศิษย์ทั้งหลายในเวลาต่อมา

อันความเปลี่ยนแปลงทางกาย จิตใจ และการดับสูญเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่พ้นของสัตว์โลกทั้งหลาย เป็นเพียงแต่ว่ามันจะมาถึงเราเร็วหรือช้าเท่านั้น สิ่งที่ควรอยู่คู่กับสังคมของเราคือคุณงามความดีที่สั่งสมเอาไว้ต่างหาก คุณงามความดีทั้งหลายที่อาจารย์ เทพประสงค์ วรยศ ได้สร้างเอาไว้เพื่อเกียรติประวัติแม่โจ้ คงจารึกอยู่ในความทรงจำของเพื่อน พี่น้อง และลูกศิษย์อย่างไม่รู้ลืม

ขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์และอิทธิฤทธิ์ทั้งหลาย รวมทั้งกุศลผลบุญที่ ภรรยา บุตร ธิดา ญาติมิตร และเพื่อนฝูงทุกคน ที่ทำขึ้นในงานฌาปนกิจครั้งนี้ ขออุทิศส่วนกุศล แด่อาจารย์ เทพประสงค์ วรยศ จงบรรดาล และเกื้อกูลให้วิญญาณอันบริสุทธิ์ผุดผ่องของอาจารย์ ได้ไปสู่สุคติและประสบสุขในทิพย์พิมาน เสวยแก้สันติสุข พรั่งพร้อมด้วยทิพย์สมบัติในภพโน้น ตลอดกาลนิรันดร์

ดร.แสดง สิงหะวาระ

แม่โจ้รุ่น 16

สมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

คำไว้อาลัยจากอดีตอธิการบดี

ได้ทราบข่าวการจากไปของเทพประสงค์ด้วยความเศร้าใจ เสียใจและอาลัยรักเป็นอย่างยิ่ง แม้ว่าจะไม่ทราบรายละเอียดเพราะตอนนั้นกำลังอยู่ในต่างประเทศแต่คิดว่าเทพประสงค์ไม่น่าจากพวกเราไปเร็วเช่นนี้ และน่าจะได้อยู่ทำประโยชน์แก่สังคมไปได้อีกนาน การจากไปของเทพประสงค์ นับว่าเป็นการสูญเสียบุคลากรอันมีค่าของวงการเกษตรและวงการศึกษายิ่งไปอย่างน่าเสียดาย

เทพประสงค์กับพี่มีความใกล้ชิดผูกพันกันมาก ถึงแม้เราจะอยู่ต่างรุ่นกันแต่เราก็เคยเรียนเกษตรบางแขนงมาด้วยกัน อยู่หอพักเดียวกัน เมื่อเรียนจบแล้วเทพประสงค์ตามมาอยู่ที่แม่โจ้ได้อยู่บ้านพักเดียวกันอีก ได้ทำงานร่วมกันฝึกภาษาอังกฤษอยู่ด้วยกันจนมีโอกาสได้ไปเรียนต่อต่างประเทศไล่ ๆ กัน เราเรียนกันคนละแห่งไกลกันมากแต่ก็ยังเขียนจดหมายติดต่อกันและได้พบกันหลายครั้งในระหว่างปิดภาคเรียน เรามักจะปรึกษากันว่าเราจะร่วมงานกันทำโครงการอะไรบ้างเมื่อกลับเมืองไทย และเมื่อเราจบกลับมาแม่โจ้แล้ว เราได้ร่วมกันทำโครงการหลายอย่างที่เป็นโยบายขึ้นต่อวงการศึกษากษตรของประเทศ เช่น “โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ” และ “องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย” เป็นต้น โดยเฉพาะโครงการหลังนี้เราสองคนเป็นผู้นำมาก่อนตั้งในประเทศไทยเป็นครั้งแรก ซึ่งเรายังได้ร่วมกันเขียนหนังสือคู่มือที่จัดพิมพ์โดยองค์การยูเซมด้วย เมื่อพี่ย้ายออกจากแม่โจ้เราก็ยังได้ร่วมงานกันเสมอและได้ไปประชุมต่างประเทศด้วยกันหลายครั้ง เมื่อพี่กลับไปเรียนต่อครั้งหลังเทพประสงค์ยังไปเยี่ยมจนกระทั่งพี่จบกลับมา เทพประสงค์ก็ยังไปคอยรับที่สนามบิน ชวนให้กลับมาช่วยกันทำโครงการเทคโนโลยีของแม่โจ้ด้วย เมื่อพี่ได้กลับมาทำงานที่แม่โจ้อีกครั้งหนึ่งพี่ได้ขอให้เทพประสงค์มาช่วยทำงานเป็นมือขวาของพี่ด้วย สรุปว่าเรามีโอกาสได้ใกล้ชิดสนิทสนมทำงานร่วมกันตลอดมา

เทพประสงค์เป็นคนจริงจังกับชีวิตมาก แต่เป็นคนค่อนข้างอ่อนไหว ไม่ค่อยพูดมาก แต่บางครั้งก็มีความรุ่มร่าแรง เมื่อเป็นนิสิตเกษตรทุกครั้งที่มีการสังสรรค์ในกลุ่มเพื่อน ๆ เมื่อเทพประสงค์ได้ที มักจะยืนขึ้นแถลงโครงการต่าง ๆ แล้วจบลงด้วยเสียงแก้วแตกหรือโต๊ะล้มแต่ก็ไม่เคยมีใครถือสาหรือชุ่นเคือง เพราะเทพประสงค์เป็นคนจริงใจ สเปอร์ท สเปริตสูงและโอบอ้อมอารีกับทุกคน เป็นที่รักของเพื่อนร่วมรุ่นและเพื่อนร่วมหอพักตลอดมา ในด้านการงานเทพประสงค์เป็นคนรักงานมาก เอาจริงเอาจัง ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ จุดเด่นของเทพประสงค์ที่ทุกคนเสมอเหมือนได้ยากก็คือเป็นคนที่มีความริเริ่มสูงมาก ในสมองของเทพประสงค์เต็มไปด้วยโครงการและแผนการต่าง ๆ เมื่อคิดอะไรได้ก็ทำทันทีที่รวบรวมไว้เป็นแฟ้ม ๆ ซึ่งคาดว่าคงเก็บไว้จนทุกวันนี้ สำหรับความสำเร็จในการทำงานของเทพประสงค์นั้น ไม่ว่าใครจะมีความเห็นอย่างไร พี่ขอยืนยันว่าการที่ แม่โจ้ได้กลายเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรและมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในปัจจุบัน มาจากความริเริ่มและผลงานของเทพประสงค์เป็นส่วนใหญ่

เมื่อเทพประสงค์ยังมีชีวิตอยู่ เขาเป็นคนดีเสมอต้นเสมอปลายเป็นที่รักของญาติสนิทมิตรสหาย และลูกศิษย์ลูกหาทุกคน โดยเฉพาะสำหรับพี่เทพประสงค์คือญาติสนิทที่เป็นทั้งเพื่อนและน้องชายที่มีความผูกพันกันมานาน การจากไปของเทพประสงค์ ทำให้พี่เศร้าใจ เสียใจมากเหมือนกับส่วนหนึ่งของชีวิตต้องขาดไปอย่างไรก็ตามการเกิดแก่เจ็บตายก็เป็นสัจธรรมของชีวิตทุกชีวิต

ในโอกาสนี้พี่ขอให้อำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย ลี้ภัยสิ่งชั่วร้ายทั้งหลาย และกุศลผลบุญตลอดจนคุณงามความดีที่เทพประสงค์ได้สร้างสมไว้ จงดลบรรดาลให้เทพประสงค์ไปสู่สุคติ ประสบความสุขในสัมปรายภพ ชั่วนี้รันดร์

ด้วยรักและอาลัยยิ่ง

ดร.สุพล สงวนศรี

คำ ใ ว ้อ าล ัย

รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ ผู้เขียนโครงการและตั้งชื่อ

“สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร”

ผมคิดว่าท่านอาจารย์คงจะอนุญาตที่ผมนำส่วนหนึ่งของจดหมายที่อาจารย์เขียนถึงผม เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2536 เพื่อเผยแพร่ให้ชาวแม่โจ้และสาธารณชนได้ทราบวิสัยทัศน์ของท่านอาจารย์ที่มีต่ออนาคตและแนวทางพัฒนาแม่โจ้ และเพื่อนำไปเป็นข้อพิจารณาในการทำงานเพื่อแม่โจ้ต่อไป อาจารย์เขียนถึงผมว่า...

“..... ความจริง ครูมีแนวความคิด และแผนการที่จะเปลี่ยนชื่อ (ไม่ใช่ยกฐานะ เพราะสถาบันและมหาวิทยาลัยมีฐานะเท่าเทียมกัน) สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้เป็น **“มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี แม่โจ้ (Maejo Technological University) โดยมีชื่อย่อว่า “Maejo Tech”** ในปี พ.ศ. 2530 คือก่อนที่จะเกิดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเสียอีก โดยครูเขียนไว้ในแผนป้ายโครงการพัฒนาสถาบันฯ ...

หากมีความประสงค์ที่จะเปลี่ยนชื่อของสถาบันฯ เป็นมหาวิทยาลัย มีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนาสถาบันฯ ให้ได้มาตรฐานเสียก่อน โดยเฉพาะด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร รวมทั้งการพัฒนาและวิจัยเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ นอกจากนี้ ยังจะต้องมีพื้นฐานทางธุรกิจเทคโนโลยีที่มั่นคงควบคู่ไปกับการร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาและวิจัยในต่างประเทศ รวมทั้งได้รับความช่วยเหลือทางการเงินอุดหนุนเกี่ยวกับงานวิจัยและพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีอย่างเต็มที่ด้วย เมื่อสถาบันฯ มีความพร้อมดังกล่าวแล้ว การพัฒนากำลังคนทั้งในด้านความรู้ความสามารถและจิตใจรวมทั้งคุณภาพของนักศึกษาที่จะรับเข้ามาศึกษาในสถาบันฯ ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบเป็นพิเศษด้วย.....”

ข้อเขียนของอาจารย์เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นชัดว่า อาจารย์มีความรัก ห่วงใย และผูกพันกับแม่โจ้จนถึงบันปลายชีวิตของอาจารย์ ในฐานะที่ผมเป็นศิษย์คนหนึ่ง ขอกราบคารวะความหวังดีและความมุ่งมั่นพัฒนาแม่โจ้ของอาจารย์ และขอให้ดวงวิญญาณของอาจารย์จงสถิตย์ในสัมปรายภพเทอญ

ด้วยความเคารพยิ่ง
ดร.อานนท์ เทียงตรง

คำ ใ ว้ อ ำ ลั ย

แต่น้องชายสุดที่รัก

น้องเทพประสงค์ เป็นคนจังหวัดน่านโดยกำเนิด เป็นคนเดียวและคนสุดท้ายที่เป็นที่รักของเจ้าพ่อ เจ้าแม่ พี่ ๆ เป็นพิเศษ ในหมู่พี่ ๆ จะเรียกว่า “น้องน้อย” จนติดปาก มีนิสัย โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ อดทน จริ่งใจและจริงจัง รักเพื่อนฝูง ตั้งแต่ชั้นประถม มัธยม แม่โจ้และเกษตรศาสตร์บางเขน จึงมีเพื่อนฝูงมาก เพื่อน ๆ จะมาพักที่บ้านตอนปิดเทอมครั้งละหลาย ๆ คน จึงสนิทสนมกันเป็นเสมือนสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เช่นหลังจากเรียนจบจากประเทศสหรัฐอเมริกา ก็ได้นำโครงการเกษตรกรในอนาคตของประเทศไทย (Future Farmers of Thailand : F.F.T) มาจัดตั้งที่แม่โจ้ เป็นแห่งแรก และได้ร่วมก่อตั้งวิทยาลัยเกษตรกรรมที่จังหวัดลำปาง และเปลี่ยนสถานะจากวิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็น สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เป็นต้น

สุดท้ายในชีวิต พี่ขอตั้งจิตอธิษฐานขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนไตร และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก โดยเฉพาะพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเพลิงให้น้อง โปรดจงดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของน้องไปสู่สัมปรายภพ หากชาติหน้ามีจริงก็ขอให้ได้มาเกิดร่วมกับพี่ ๆ อีก

อาลัยยิ่ง จาก
พี่ประพิศ-พิยุพิน

* * * * *

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

ยามเรามีกันและกัน

กราบพิงค์ที่รักและเคารพยิ่ง

วันที่ 22 มิถุนายน 2511 เป็นวันที่สำคัญสำหรับเรา 2 คน เป็นวันที่เราเริ่มต้นใช้ชีวิตร่วมกันจนถึงวันที่ 19 กันยายน 2541 ซึ่งนับเป็นเวลา 30 ปี 2 เดือน กับ 27 วัน ตลอดเวลาที่เราใช้ชีวิตร่วมกัน ตื่นนอนตอนเช้าของวันนี้ในทุก ๆ ปี พິงค์จะพูดประโยคนี้กับนายเสมอว่า “เราจะรักและเข้าใจกันตลอดไปนะ” ตอนเย็นเราก็จะออกไปทานข้าวนอกบ้านพร้อมกับลูก ๆ หรือไม่กี่ทำอาหารพิเศษทานกันภายในบ้าน พິงค์เป็นคนดี มีน้ำใจ จริงใจ จริงจัง เป็นผู้ให้ สำหรับบิรารและครอบครัวข้างเสมอมา สำหรับครอบครัวของเราแล้ว ครอบครัวของเราเป็นครอบครัวเล็ก ๆ มีสมาชิกเพียง 4 คน คือ พິงค์ นาย จูเนียร์ นุช ครอบครัวเราเป็นครอบครัวที่มีความสุข อบอุ่น เรียบง่าย เราจะมีความเมตตาห่วงใย เอื้ออาทรต่อกันเสมอมา โดยมีพິงค์เป็นผู้นำในการมอบสิ่งเหล่านี้ให้กับครอบครัวด้วยการแสดงออกในการ กระทำกิจวัตรประจำวันง่าย ๆ ทุกวัน เมื่อพິงค์มีเวลาอยู่กับครอบครัว พິงค์จะตื่นนอนประมาณ ตี 5 หลังจากปฏิบัติภารกิจส่วนตัวแล้วก็จะเข้าห้องพระสวดมนต์ ไหว้พระ ประมาณ 6 โมงเช้า พິงค์ก็จะปลุกนายและลูก 2 คนเพื่อเตรียมตัวทำงานและไปโรงเรียน โดยนายจะทำหน้าที่ เตรียมอาหารเช้าสำหรับลูกและพິงค์ ส่วนตัวพິงค์เองก็เตรียมเอกสารการสอนและเอกสารต่าง ๆ เพื่อไปทำงานและเช็คครดทุกเช้า เพื่อความปลอดภัยในการขับออกไปส่งลูกไปโรงเรียนตอน 7 โมงเช้า และกลับมาถึงบ้านประมาณ 7 โมงครึ่ง นายและพິงค์จะทานข้าวเช้าพร้อมกันและออกไปทำงานพร้อมกันเสมอ พິงค์จะทำหน้าที่ขับรถรับส่งนายและลูกตลอดมาเพราะความเป็นห่วง เอื้ออาทรและเมตตาต่อนายและลูก ในตอนเย็นพິงค์เลิกงานพິงค์ก็จะแวะรับนายและลูกกลับบ้าน เมื่อถึงบ้านเรียบร้อยพິงค์ก็จะลงไปดูแลต้นไม้ รดน้ำต้นไม้ กวาดใบไม้แห้ง บริเวณรอบ ๆ บ้าน ปลุกผักต่าง ๆ ไร่รอบ ๆ บริเวณบ้านซึ่งเป็นผักปลอดสารพิษ ครอบครัวของเรามักจะไม่ค่อยซื้อผักจากตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งมะเขือเทศของพິงค์จะมีมากมายหลายชนิด รสชาติอร่อยมาก บางครั้งถ้ามีมาก ๆ พິงค์ก็จะนำไปถวายพระตามวัดต่าง ๆ หรือสถานสงเคราะห์คนชรา หรือ แจกไปตามบ้านเพื่อนฝูงและญาติ พร้อมกับแนะนำการทานมะเขือเทศสด ๆ การทำน้ำมะเขือเทศ การทำซอสมะเขือเทศ บนโต๊ะอาหารเย็นของครอบครัวของเรามีผักสดจากแปลงผักของพິงค์ซึ่งนายและลูกภูมิใจและทานกันอย่างมีความสุขสบายใจ ส่วนพິงค์ก็จะนั่งจิบไวน์พร้อมกับทานกับแก้มือนายทำไว้ให้พິงค์ และที่โต๊ะอาหารมื้อเย็นนี้แหละ พິงค์ นาย และลูก 2 คน มีโอกาสได้คุยกัน ปรึกษาหารือกัน ใครมีปัญหาอะไร อยากได้อะไร อยากทำอะไร อยากจะเสนออะไรหรือคัดค้านอะไร เราคุยกันได้ทุกเรื่อง เป็นเวลาที่เรามีความสุขและอบอุ่นมาก หลังจากทานข้าวเย็นเรียบร้อยแล้วพິงค์จะดูและฟังข่าวจากทีวี หรือไม่ก็ดูมวยปล้ำจาก VDO ที่ลูกชาย (จูเนียร์) เป็นผู้เช่าหรือซื้อมาให้พິงค์ เพราะรู้ว่าชอบมาก หรือไม่พິงค์ก็จะอ่านหนังสือต่าง ๆ ทุกชนิดที่น่าสนใจที่ออกมาใหม่ ๆ และการกระทำแบบนี้เป็นตัวอย่างแก่ลูก ๆ ทำให้ลูก ๆ สนใจในการอ่านหนังสือทั้งสองคน นายยังจำคำพูดของพິงค์ที่พูดว่า “การอ่าน

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

หนังสือมาก ๆ ทำให้คนมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล” หลังจากนั้นแล้วพี่สงค์ก็จะเข้าห้องพระสวดมนต์เข้านอนประมาณ 5 ทุ่ม

ภายในครอบครัวของเรา พี่สงค์จะเป็นทั้งสามี พ่อ เพื่อน พี่ชายที่แสนดีมีเมตตาต่อนายและลูก ๆ พี่สงค์เปรียบเสมือนต้นไม้ใหญ่ที่แข็งแรงกำยำที่จะให้ความสุข ความร่มรื่น ความอบอุ่น ทั้งในทางวาจาและการกระทำในขณะที่พี่สงค์มีโอกาสนอยู่กับครอบครัว แต่ถ้าช่วงไหนที่พี่สงค์ไปราชการต่างประเทศหรือต่างจังหวัด นายและลูกจะไปส่งพี่สงค์ที่สนามบิน และเมื่อกลับมาถึงบ้านจะรู้สึกที่บ้านเงียบเหงามาก ๆ และคิดถึงพี่สงค์แต่นายและลูก ๆ ก็จะคอยรับโทรศัพท์จากพี่สงค์ซึ่งมักจะโทรมาบอกว่าได้ถึงจุดหมายปลายทางแล้วพร้อมกับเล่าว่ามีใครมารีบ้าง ไปทำอะไรบ้าง ไปกับใครบ้าง มีอะไรที่น่าสนใจ ใครต้องการอะไรบ้าง (คำถามนี้ทุกคนจะชอบมากซึ่งหมายถึงของฝากจากพี่สงค์) แล้วพี่สงค์ก็จะเขียนจดหมายเล่ารายละเอียดตามมาภายหลังด้วย นายและลูกก็จะช่วยกันเขียนจดหมายรายงานถึงเรื่องต่าง ๆ ภายในครอบครัวและคนรอบข้างให้พี่สงค์ทราบทำให้นายและลูกคลายเหงาและความคิดถึงได้บ้าง และวันไหนเป็นวันที่พี่สงค์จะกลับถึงบ้านนายและลูกจะไปรับพี่สงค์ ลูก ๆ จะคุยกับพี่สงค์จนดึกดื่น และนอนหลับอย่างเป็นสุข พี่สงค์จะมีใบหน้าที่ยิ้มเิบแสดงออกมาเห็นถึงความสุขที่พี่สงค์ได้รับจากลูก ๆ

ชีวิตหลังเกษียณของพี่สงค์ ๆ มักจะใช้ชีวิตอยู่ภายในบ้านโดยตัดจากสังคมภายนอก พี่สงค์มีความพอใจที่จะอยู่กับครอบครัวมากกว่า จนกระทั่งวันที่ 8 กันยายน 2541 เวลาประมาณ 13.00 น. พี่สงค์บ่นว่ารู้สึกเพลีย นายก็พาพี่สงค์เข้าไปรับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลแมคคอร์มิค เชียงใหม่ ตลอดเวลาที่พี่สงค์ป่วยอยู่ ณ. โรงพยาบาลแห่งนี้แพทย์ และพยาบาลก็ได้พยายามรักษาพยาบาลพี่สงค์อย่างเต็มที่ เพื่อว่าพี่สงค์จะได้หายเป็นปกติและมีอายุยืนยาวเป็นร่มโพธิ์ร่มไทร ที่ให้ความอบอุ่นร่มเย็นแก่ นายและลูก 2 คนต่อไป ให้นานที่สุดที่จะนานได้ แต่แล้วเวลา 16.50 น. วันที่ 19 กันยายน 2541 พี่สงค์ก็จากนายและลูก 2 คน ไปอีกครั้งหนึ่งที่โรงพยาบาลแมคคอร์มิค มิใช่จากกันที่สนามบินเหมือนเช่นเคย การจากกันครั้งนี้ไม่มีเสียงโทรศัพท์ จดหมายกลับมา ไม่ส่งข่าวว่าอยู่ที่ไหนทำอะไร กับใคร นายและลูกยังรัก คิดถึง และเป็นห่วงพี่สงค์มากและนายขอสัญญากับพี่สงค์ว่านาย จะพยายามทำหน้าที่ภายในครอบครัวให้ดีที่สุด พร้อมทั้งเก็บความรู้สึกและการกระทำที่ดีงามที่พี่สงค์มีต่อนายและลูกไว้ตลอดไปค่ะ

ในพิธีพระราชทานเพลิงศพของพี่สงค์ นาย และ ลูก ทั้ง 2 คน ขอน้อมจิตอธิษฐานขอกุศล บุญราศรี จากการประกอบแต่กรรมดีและบุญกุศลที่พี่สงค์บำเพ็ญไว้ตลอดมารวมทั้งกุศลผลบุญที่นาย และ ลูก ๆ พร้อมทั้งญาติมิตรและลูกศิษย์ได้กระทำเพื่อเป็นทักษิณานุประทานแก่พี่สงค์ จงเป็นพลังปัจจัยส่งเสริมให้ดวงวิญญาณของพี่สงค์ที่รักและเคารพยิ่งได้ประสบสุคติในสัมปรายภพและ ณ ภพภูมิที่พี่สงค์ปรารถนาเทอญ

รักและเคารพยิ่ง

นางจงจิต วรยศ (นาย)

คำ ใ ว ้อ ำ ลั ย

บันทึกให้พ่อ

พ่อเป็นชาวเมืองน่าน ปีที่พ่อเกิดเป็นปีสุดท้ายที่เมืองไทยมีการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราช พ่อมีพี่สาวสี่คนและเป็นลูกคนสุดท้อง แต่พ่อเป็นผู้นำทั้งชีวิต ชีวิตวัยเด็กของพ่ออยู่ที่เมืองน่านตลอดจนกระทั่งพ่อตัดสินใจมาเรียนต่อที่โรงเรียนเกษตรแม่โจ้ (ชื่อในขณะนั้น) พ่อได้ย้ายมาเชียงใหม่และด้วยความสามารถของพ่อ พ่อได้ไปเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หลังจากได้ปริญญาตรี พ่อก็กลับมา สอนหนังสือที่วิทยาลัยเกษตรแม่โจ้ พ่อสอนหนังสืออยู่พักใหญ่ก็ได้ทุนไปเรียนปริญญาโทที่อเมริกา พ่อเริ่มเรียนที่ ARKANSAS ก่อนที่จะย้ายไปได้ปริญญาโทจากมหาวิทยาลัย TEXAS A&I (ตอนนี้กลายเป็น A&M แล้ว) หลังจากนั้นพ่อก็กลับมาสอนหนังสือที่แม่โจ้ต่อในช่วงระหว่างนั้นพ่อได้แต่งงานกับแม่ และผมก็ได้ออกมาดูโลก

บ้านของเราอยู่ในแม่โจ้ บางครั้งพ่อจะนัดนักเรียนมาเรียนที่บ้าน นักเรียนก็จะถือกระดาษปากกามากันเต็มบ้านไปหมด บางวันพ่อก็นัดนักเรียนมาทำ “ภาคสนาม” จะเป็นวันที่ผมออกมาเล่นและดู พี่ ๆ ทำงาน พ่อใส่เสื้อเชิ้ต กางเกงขายาว รองเท้าที่อบบู๊ต ถือจอบทำงานอยู่กลางไร่ สัญลักษณ์ที่เด่นใครเห็นแต่ไกลจะรู้ว่าเป็นพ่อคือหมวกควายยิบกว้างใบใหญ่ เราอยู่ที่นั่นจนกระทั่งปี 2519 เราย้ายออกมาจากแม่โจ้ มาอยู่ที่บ้านปัจจุบันซึ่งเป็นช่วงเวลาที่น้องสาวผมสมาชิกคนสุดท้ายของครอบครัวเกิดพอดี พ่อรักบ้านหลังนี้มาก แม้จะไม่ได้สมบูรณ์นัก บ้านยังไม่มีเพดาน พื้นเป็นซีเมนต์เย็นเยือก แต่ประกายตาของพ่อที่มองบ้านเป็นประกายตาแห่งความรักและความภูมิใจ พ่อเป็นคนออกแบบบ้านให้เราเอง ความอบอุ่นในบ้านจึงไม่ใช่ความอบอุ่นจากความทึบปิดสนิทของตัวบ้าน หากแต่เป็นความอบอุ่นในใจที่เรามีให้กันและกัน ในปีนั้นพ่อก็ได้เริ่มมาญี่ปุ่นและเริ่มทำงานวิจัยอันเป็นส่วนหนึ่งของปริญญาเอกของพ่อ พ่อได้ไปมาระหว่างบ้านและญี่ปุ่น บางครั้งอเมริกา และทุกครั้งเมื่อพ่อไม่อยู่ ผมจะเป็นที่รำคาญของแม่่มากเพราะจะถามแม่ตลอดเวลาว่า เมื่อไรพ่อจะกลับ พ่อทำงานวิจัยอยู่นานมากด้วยเพราะพ่อมีงานหลายอย่างทั้งทางครอบครัวและในงานที่สถาบันที่พ่อรัก จนงานวิจัยเพิ่งจะเสร็จสมบูรณ์จนยื่นขอปริญญาเอกได้ ตอนที่ผมได้ปริญญาตรี เมื่อหกปีก่อนนี่เอง

พ่อเป็นนักฝัน เป็นผู้สร้าง เป็นผู้ให้ชีวิต พ่อได้ใช้เวลาทั้งชีวิตแก่ครอบครัวและงานที่พ่อรัก พ่อชอบงานวางแผนและพัฒนา จะเห็นพ่อมีความสุขมากเมื่อพ่อได้มีโอกาสแสดงความเห็นและแบ่งปันข้อคิดแก่คนรอบข้าง พ่อทำงานติดต่อกับคนเกือบทั่วโลกเพื่อพัฒนางานที่พ่อทำ ห้องทำงานของพ่อจะเต็มไปด้วยจดหมายติดต่อกับกระดาษจดความคิด หนังสืออ้างอิงวางอยู่ทั่วจนแทบไม่น่าเชื่อว่า จะหาอะไรเจอ แต่ถ้าถามปัญหาพ่อ พ่อก็สามารถจะเดินตรงไปหยิบหนังสือเล่มนั้นที่สามารถตอบปัญหามาให้ได้ทันที ภาษาอังกฤษพ่อดีมากโดยเฉพาะภาษาเขียนที่ช่วยทำให้ผมเข้าเรียนต่อได้

พ่อเป็นผู้สร้าง ด้วยพ่อมีโครงการที่อยากทำหลายอย่าง บางอย่างก็ประสบความสำเร็จ บางอย่างก็ไม่ แต่พ่อทำทุกอย่างด้วยความรักและความศรัทธาในผลประโยชน์ที่จะมีต่อคนรอบข้าง บางครั้งจะเห็นได้ชัดว่าพ่อเหนื่อยมากแต่พ่อก็จะทำต่อไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งเสร็จ พ่อรักในสถาบัน

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

มาก พ่อทำงานให้แก่สิ่งที่พ่อรักตลอดในชีวิตของพ่อ

พ่อเป็นผู้ให้ชีวิตแก่ลูกศิษย์ พ่อและแม่เป็นหนึ่งในอาจารย์ไม่กี่คนที่ให้ความสนิทกับลูกศิษย์มาก นอกจากพ่อจะสอนลูกศิษย์ตามหน้าที่แล้ว บางครั้งความห่วงใยของพ่อที่มีต่อลูกศิษย์ยังขยายออกไปอีกไกล บางคนก็กลายมาเป็นเพื่อนสนิทกับครอบครัวของเรา เพราะได้มากิน นอน เรียน อยู่ในบ้าน และทุกครั้งที่ศิษย์รักกลับมาหาพ่อจะเห็นพ่อยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งยามที่เขาพวกนั้นได้ดีและกลับมาเยี่ยม พ่อชอบช่วยคน พ่อเป็นคนปฏิเสธคนยากมากเมื่อมีคนมาขอความช่วยเหลือ แม้บางครั้งพ่อต้องฟันฝ่าอุปสรรคและความลำบากหลายอย่างกว่าจะช่วยคนพวกนั้นได้ พ่อไม่ได้หวังอะไรตอบแทนเลย นอกจากจะช่วยเขาให้ได้เท่านั้น พ่อตามปกติอาจพูดไม่เก่งนักแต่ประกายตาของพ่อเปี่ยมไปด้วยความเมตตา และความจริงใจมาโดยตลอด และพ่อไม่เคยเอาเปรียบใคร

ผมเรียนชีวิตจากการมองไปยังความคิดและความฝันของพ่อ พ่อส่งผมไปเรียนในโรงเรียนที่ไม่ได้สอนผมแต่วิชาเท่านั้น แต่ให้มองความสำเร็จในชีวิตในภาพรวม และในแก่นสารแท้จริงของชีวิตที่เน่นอยู่บนพื้นฐานแห่งความรัก แม้พ่อกับผมจะไม่ได้จับเข้าคุ้ยกันมากนัก แต่วิถีชีวิตและวิธีการคิดของพ่อเป็นสิ่งที่กลายมาเป็นตัวผมในที่สุด พ่อรักพวกเรารู้อย่างไม่เคยหยุดว่าง ด้วยความรักและความภูมิใจ พ่อสอนผมด้วยการกระทำและแสดงให้เห็นมากกว่าจะมานั่งบรรยายออกมาเป็นข้อพ่อสอนผมให้รู้ว่าชีวิตจะล่องลอยไปอย่างไรอนาคตถ้าชีวิตไม่มีจุดมุ่งหมาย พ่อสอนให้ผมตั้งจุดมุ่งหมายของชีวิตด้วยตัวของผมเอง ทั้งนี้มิได้โดยวลีหรือถ้อยคำแต่ด้วยการทำตัวให้เห็นเป็นตัวอย่าง เงินทองไม่ได้เป็นเรื่องสำคัญสำหรับพ่อ ไม่ใช่เพราะเราร่ำรวย จริง ๆ แล้วเราไม่ได้ร่ำรวยเลยด้วยซ้ำ แต่พ่อแสดงให้เห็นว่าคนเราอยู่ได้ด้วยความรัก ซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่ในกายเป็นพลังที่จะนำเราไปทำสิ่งต่าง ๆ พ่อรักในสิ่งที่พ่อทำพ่อจึงมีความสุขในการคิด ในการฝัน ในการทำงาน พ่อรักในครอบครัว ในพวกเรา พ่อจึงได้ทำตัวเป็นตัวอย่าง ทำตัวให้เห็น ซึ่งดีกว่าการออกปากสอนมากมายหลายเท่าตัว พ่อเป็นผู้ให้แก่เราทุกคนและคนที่พ่อให้มากที่สุดก็ดูเหมือนจะเป็นผม เพราะหลังจากนี้ความรัก ความศรัทธาในความสำคัญของครอบครัว พร้อมจะทำทุกอย่างเพื่อสิ่งที่เรารัก และความเป็น “พ่อ” ก็จะมาอยู่ในตัวผม พ่อไม่ได้ไปไหน จริง ๆ แล้วพ่ออยู่ใกล้ผมมากกว่าเดิมด้วยซ้ำ ชีวิตของเรามาได้ถึงจุดนี้เพราะพ่อเป็นผู้ชี้นำในช่วงเวลาของชีวิตที่มี ผมกำลังจะก้าวต่อไปในทุก ๆ วินาที จะเป็นชีวิตที่มีความหมาย จะเป็นชีวิตที่มีความหวัง จะเป็นชีวิตที่มีคุณค่า เพื่อว่าเมื่อผมเจอพ่ออีกครั้ง ผมจะได้บอกพ่ออย่างเต็มปากเต็มคำว่า ผมมีความภูมิใจที่ได้มีพ่ออย่างพ่อ ผมได้เป็นพ่ออย่างพ่อ เป็นอาจารย์ที่ดีของลูกศิษย์แบบพ่อ เป็นนักสร้างความฝันให้เป็นความจริงตามพ่อ และความคิดต่อคุณค่าของชีวิตของพ่อที่ให้ผมมิได้สูญหายแต่กลับกระจายออกไปยังลูกหลานในตระกูลของพ่อ ไปยังลูกศิษย์ของพ่อ และไปยังลูกศิษย์ของผม

“Every men dies but not every men really lives.”

ณัฐ วรยศ

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

ภาพของพ่อ

ถ้ามีใครสักคนขอให้เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับพ่อ คงต้องนึกย้อนไปตั้งแต่ตอนเป็นเด็ก เพราะพ่อเป็นหลายสิ่งหลายอย่าง จนไม่ทราบว่าจะอธิบายหมดได้อย่างไร แต่ถ้าจะให้เริ่ม ภาพแรกที่จำได้และเห็นมาตลอด ตั้งแต่เด็กก็คือภาพของความบอยที่รักต้นไม้ รักธรรมชาติ และคอยสอนให้คนอื่นเห็นถึงความสำคัญและรักในสิ่งเหล่านั้นด้วย บ่อยครั้งที่มักจะเห็นพ่อสวมเสื้อลายสก็อตกางเกงขายาว คาดเข็มขัดเส้น โต ๆ มีหัวเขียนคำว่า TEXAS และสวมหมวกความบอยสีน้ำตาลใบเก่า ๆ ที่พ่อรักมากไม่ยอมทิ้ง สวมอยู่อย่างนั้นแม้ว่ามันจะมีรอยขาดแล้วก็ตาม ดูเหมือนว่าพ่อจะประทับใจในความบอยเหลือเกิน และถ้ามีใครมาถามหรือคุยเกี่ยวกับเรื่องความบอย ทุ่งหญ้า ฝูงวัว และรัฐเท็กซัส แล้วละก็พ่อก็จะสามารถเล่าได้เป็นเวลานานหลายชั่วโมงเลยทีเดียว

พ่อเป็นนักทดลองทางเกษตร ในแต่ละวันนอกเหนือจากการไปทำงานสอนหนังสือแล้ว พ่อจะใช้เวลาเกือบทั้งเช้าและเย็นขลุกอยู่ในแปลงผักทดลองที่ดูเหมือนว่าพ่อจะมีความสุขมากที่อยู่ที่นี่ พ่อจะทำเองแทบทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นขุดดิน ขึ้นแปลง เพาะเมล็ด รดน้ำ เก็บข้อมูล แล้วก็เก็บเกี่ยว โดยที่พ่อจะมี ลูก ๆ คนงาน และนักศึกษามาคอยเป็นลูกมือช่วยเป็นครั้ง ๆ ไป

พ่อยังเป็นครูสอนหนังสืออีกด้วย จริง ๆ จะว่าไปต้องบอกว่าพ่อเป็นอาจารย์ถึงจะถูก เพราะพ่อสอนอยู่ที่แม่โจ้ (สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้หรือมหาวิทยาลัยแม่โจ้ในปัจจุบัน) แต่การใช้คำว่าอาจารย์นั้นทำให้พ่อดูห่างเหินกับนักศึกษาเหลือเกิน (แต่นักศึกษาและคนอื่น ๆ ก็เรียกพ่อว่าอาจารย์ กันทุกคน) เนื่องจากว่าในความจริงแล้วพ่อสนิทสนมกับนักศึกษาที่พ่อสอนและดูแลให้ความช่วยเหลือจนบางครั้งบางคนเปรียบเหมือนลูกหลานของพ่อไปเลยก็มี บางคนก็มาอยู่ด้วยที่บ้าน ในฐานะพี่ อา น้า และยิ่งกว่านั้นบางคนก็เป็นพี่เลี้ยงของลูก ๆ ไปเลยก็มี ทำให้บางทีหนูกับพี่จูเนียร์คิดเลยไปว่าเราช่างมีพี่เลี้ยงเยอะดีเหลือเกินด้วยซ้ำไป ดูเหมือนว่าพ่อจะรักและเป็นห่วงลูกศิษย์แล้วก็แอบดีใจเวลาที่ลูกศิษย์ของพ่อเหล่านั้นแวะเวียนกลับมาเยี่ยมพ่อบ้างและยังภูมิใจด้วยถ้าลูกศิษย์ประสบความสำเร็จด้วยดี

ทั้งสองอย่างที่กล่าวถึงมาเป็นภาพที่นึกถึงตอนที่พ่อทำงานทำให้นึกได้ว่าจริง ๆ แล้วพ่อเป็นคนที่มีงานมากและทำงานหนักมาตลอดชีวิต เพราะพ่อทำทุกอย่างอย่างทุ่มเท พ่อไม่เคยทำมันเพราะว่ามันเป็นเพียงหน้าที่ เป็นเพียงสิ่งสร้างเกียรติ แต่พ่อทำเพราะว่าพ่อรักที่จะทำมัน พ่อมีความหวัง มีความฝันกับสิ่งที่พ่อทำเสมอ แล้วพ่อก็ทำมันอย่างดีที่สุดตลอดมา ถึงแม้ว่างานของพ่อจะทำให้พ่อไม่ค่อยได้มีเวลาอยู่กับบ้านมากนักต้องไปทำงานในที่ไกล ๆ ต้องไปต่างจังหวัด บางทีก็ต้องไปต่างประเทศอยู่บ่อย ๆ บ้างก็ 2-3 วัน บ้างก็นานหลายเดือน แต่ถึงอย่างนั้นพ่อก็พยายามทำหน้าที่ของพ่อและหัวหน้าครอบครัวให้ดีที่สุดเสมอ

เมื่อนึกถึงพ่อก็จะเห็นภาพของพ่อที่เป็นคนเงียบ ๆ ขรึม ๆ ไม่ค่อยพูด ไม่ค่อยแสดงออก จนบางครั้งทำให้เพื่อน ๆ ที่รู้จักพ่อครั้งแรกคิดว่าพ่อเป็นคนดุดด้วยซ้ำไป แต่นั่นก็ไม่ได้หมายความว่าพ่อจะเป็นคนที่เฉยชาไม่สนใจ ไม่ใส่ใจ ไม่รักคนในครอบครัว พ่อจะสามารถจำวัน

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

พิเศษของคนในครอบครัวได้ ทุกคน และทุกวัน พ่ออาจจะพูดอวยพรแค่สั้น ๆ เช่นถ้าเป็นวันเกิด พ่อก็จะพูดคำว่า HAPPY BIRTHDAY แต่พ่อก็จะเป็นคนที่อวยพรคนแรกในตอนเช้าเสมอ ก็ เพราะว่าพ่อทำหน้าที่เป็นนาฬิกาปลุกคอยปลุกลูกให้ตื่นไปโรงเรียนตอนเช้า ๆ นั่นเอง ดังนั้นทุกวัน ก็จะได้ยินเสียงของพ่อเป็นคนแรกและพอลืมตาก็เห็นพ่อเป็นคนแรกทุกครั้งไป พ่อเป็นคนใจดีที่ถึง แม้เป็นคนที่ไม่ค่อยยิ้มก็ตามจนบางครั้งก็แอบเรียกพ่อ เสือยิ้มยาก เนื่องจากพอมักจะทำให้ลูกหน้า แดงเสมอเพราะเล่าเรื่องตลกแต่พ่อไม่เข้าใจและพ่อก็ยังยอมเลี้ยงลูกหมาเป็นฝูง ๆ ที่ส่งเสียงร้อง เสียงเห่าดังหนวกหู ทั้งที่พ่อเป็นคนรักสงบไม่ค่อยชอบให้ใครมาส่งเสียงดังเวลาพ่อทำงานหรืออ่าน หนังสือ และที่สำคัญพวกลูกหมาเหล่านี้ยังเข้าไปก่อกวนในแปลงผักทดลองของพ่ออยู่บ่อย ๆ อีก ต่างหากแต่พ่อก็ยังต้องเลี้ยง ต้องมาเสียเวลาสร้างกรง พาพวกมันไปหาหมอ ฉีดยา ทั้งนี้ก็เป็น เพราะลูกทั้งสองคนอยากเลี้ยงก็เท่านั้นเอง

เนื่องจากว่าพ่อเป็นคนที่ไม่ค่อยมีเวลาให้ครอบครัวมากนัก แต่พ่อก็ห่วงใยคนในบ้าน เสมอแม้จะไม่เคยพูดก็ตาม ทั้งนี้ก็เพราะว่าพ่อพูดไม่เก่งนั่นเอง แต่พ่อก็สามารถสื่อความรู้สึก ของพ่อได้ด้วยวิธีอื่นไม่ว่าจะเป็นการเขียนประโยคสั้น ๆ ไว้บนซองหรือบนหนังสือที่พ่อมักจะซื้อให้ นุชอยู่บ่อย ๆ แต่ถ้าเป็นเวลาที่นุชเสียใจอะไรมาก ๆ พ่ออาจจะไม่ปลอบด้วยการพูดแต่พ่อก็จะ กอดแล้วก็ตบไหล่เบา ๆ ซึ่งเท่านั้นก็เพียงพอและรู้สึกดีขึ้นมาก และเวลาที่ลูก ๆ ดีใจพ่อก็ดีใจไป ด้วยเสมอ จนบางครั้งแทบไม่เชื่อสายตาของตัวเองว่า พ่อที่ปกติจะเป็นคนที่มีท่าทางสุขุม จะลุก ขึ้นกระโดดโลดเต้นยิ้มแฉ่งแทบปริในวันที่พ่อทราบผลสอบ โควต้าเข้ามหาวิทยาลัยทั้งของพี่จูเนียร์ และของนุช และอีกครั้งหนึ่งที่เห็นพ่อดีใจมาก ๆ ก็คือวันที่พี่จูเนียร์เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร วันนั้นพ่อไม่ได้เข้าร่วมพิธี และใช้เวลาไม่มากนักในการถ่ายรูปกับพี่ จูเนียร์เพราะพ่อเป็นคน ที่ชอบความสงบ ไม่ชอบที่ที่มีคนมาก ๆ แต่นุชก็ยังแอบเห็นและรู้ว่าพ่อใช้เวลาเตรียมเสื้อผ้าและ ชุดครุยที่จะถ่ายรูปกับพี่เนียร์ถึง 1 วันเต็ม ๆ ทั้งที่พ่อเป็นคนที่ไม่ค่อยกังวลใจ ๆ ไม่เรื่องมากขอแค่ดูดี ก็พอ และตอนที่ถ่ายรูปพ่อก็จะยืนยิ้มจนกระทั่งไม่ต้องถามว่าความรู้สึกของพ่อนั้นเป็นอย่างไร พ่อ มักจะเป็นนักฝัน พ่อเป็นคนที่ไม่สนใจในสิ่งที่ตัวเองมีอยู่เสมอแต่ก็ไม่เคยลืมที่จะพัฒนาให้ทุกสิ่งดีขึ้นไปเรื่อย ๆ พ่อมักจะเตรียมและวางแผนอนาคตให้ลูกเสมอแต่ไม่ใช่ว่าการบังคับ พ่อจะเป็นเพียงผู้ชี้ แนวทางและให้คำปรึกษาพร้อมกับเป็นกำลังใจในทุก ๆ เรื่อง แต่ถ้าเรื่องใดที่พ่อเห็นว่าเกินกำลัง ของลูกของพ่อแล้วพ่อก็จะยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือทันที นอกจากพ่อจะเป็นนักฝันเองแล้ว พ่อยังสอน ให้ลูกมีความฝันด้วย พ่อไม่เคยยอมให้ลูก ๆ ดำเนินชีวิตอย่างเลื่อนลอย แต่พ่อก็สอนให้ลูกด้วยว่า คนเราต้องมีความฝันแต่ต้องไม่ใช่ความทะเยอทะยานที่เกินความพอดี

พ่อเปรียบเสมือนเป็นครูที่คอยสอนลูกให้รู้ว่าควรดำเนินชีวิตอย่างไร พ่ออาจไม่ได้สอน ลูกด้วยการพูดการดูแต่พ่อสอนด้วยการที่พ่อของพ่อดำเนินชีวิตของพ่อเป็นตัวอย่างและพ่อก็มีความสุข พ่อใช้ชีวิตอย่างสมถะ เสียสละขยันและสอนให้รู้ว่าทุกอย่างในชีวิตย่อมมีจุดมุ่งหมายและทุกทางที่ จะไปสู่จุดหมายนั้นย่อมมีปัญหาแต่ถ้าเราหยุดเมื่อมีปัญหาเราก็จะไม่มีวันประสบความสำเร็จ อาจ เป็นเพราะอย่างนี้กระมังเลยทำให้เห็นว่าพ่อทำงานเสมอ เมื่อพ่อประสบความสำเร็จในเรื่องหนึ่ง

คำ ใ ว้ อ ำ ลั ย

พ่อก็จะเริ่มต้นเรื่องอื่นต่อไปเรื่อย ๆ จนบางครั้งทำให้สงสัยว่ามีสักครั้งบ้างไหมที่พ่อจะเหนื่อยหรือ และถ้าพ่อเหนื่อยพ่อก็จะหยุดพักบ้างไหม ที่สงสัยเช่นนี้ก็เพราะตั้งแต่เล็กยังไม่เคยเห็นพ่อบ่นเลยสักครั้ง

ที่ลืมไม่ได้ก็คือภาพของพ่อที่เป็นนักอ่านตัวยง และอาจเป็นเพราะพ่อรักการอ่านการเขียน กระมัง พ่อถึงมีหนังสือมากมายมีแทบทุกเรื่องทั้งในเรื่องที่พ่อสนใจเองแล้วก็เรื่องที่แม่และลูก ๆ สนใจ ดูเหมือนว่าพ่อก็จะภูมิใจและมีความสุขมากที่พ่อก็สามารถหาข้อมูลในเรื่องที่คนอื่นสนใจแล้วก็ได้มาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ไม่เคยมีเรื่องไหนที่ถามพ่อแล้วจะไม่ได้คำตอบถ้าพ่อก็ไม่ตอบทันทีในขณะนั้นใน เวลาต่อมาพ่อก็มาตอบอยู่ดี มาถึงตอนนี้สิ่งที่รับรู้ได้ก็คือ พ่อพยายามที่จะเป็นพ่อ เป็นเพื่อน และเป็น หัวหน้าครอบครัว อย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ และพ่อก็สามารถทำได้จริง ๆ

ในวันที่ต้องเสียพ่อไปไม่สามารถบอกได้เลยว่าเสียใจแค่ไหน รับรู้ได้แต่ความรู้สึกสูญเสีย ไม่เคยคิดมาก่อนเลยว่าจะต้องเสียพ่อไปในเวลารวดเร็วเช่นนี้ พ่อที่เป็นเสาหลักในการดำเนินชีวิต ต้องมาจากไป แต่คำพูดหนึ่งที่แม่ได้พูดวันนั้นก็คือ “ครอบครัวของเรามี 4 คน พ่อ แม่ ลูก ไม่ว่าเราจะไปทำอะไร ที่ไหนเราก็จะรู้ว่ามีคนที่เหลืออยู่ด้วยเสมอ เราไม่เคยมีตอนไหนที่ไม่คิดถึงกัน ห่วงกัน ถึงแม้ว่าตอน นี้พ่อจะจากโลกนี้ไปแล้วแต่นั่นก็ไม่ได้หมายความว่าเราไม่มีพ่อ พ่อยังอยู่กับเราเสมอ เรายังคิดถึงกันได้ อยู่เสมอ ยังมีพ่อเป็นกำลังใจเสมอและมีพ่อคอยดูแลเราอยู่ไม่ว่าเราจะทำอะไรก็ตาม”

นับตั้งแต่ตอนนั้นคำถามที่เคยคิดว่าพ่อก็จะมีวันที่เหนื่อย วันที่ท้อบ้างไหม และเมื่อไหร่ที่ พ่อจะได้พักผ่อนบ้าง คำถามทั้งหมดอาจตอบไม่ได้เพราะพ่อไม่เคยบอก แต่ตอนนี้รู้เพียงว่าพ่อได้ พักผ่อนแล้ว และถ้าพ่อเคยรู้สึกเหนื่อยบ้างนับแต่นี้พ่อก็คงจะไม่รู้สึกอีก ขอให้พ่อนอนหลับพักผ่อน ให้สบายสมกับที่พ่อได้ทุ่มเทกำลังกายและกำลังใจตลอดชีวิตที่ผ่านมาของพ่อ และนุชจะเก็บรักษา ภาพของพ่อไว้ในความทรงจำตลอดไป

เคารพรักและอาลัยถึงเสมอ

ณัฐณี วรยศ

บันทึกให้พ่อ



คำ ใ ว ้อ ำ ลั ย

คำอาลัยของเพื่อนร่วมรุ่น

ผมรู้จักกับอาจารย์เทพประสงค์ วรยศ เมื่อเดือนพฤษภาคม 2492 ซึ่งได้มาเรียนที่โรงเรียนเกษตรกรรมแม่โจ้ ด้วยกัน อาจารย์เทพประสงค์เมื่อเรียนอยู่ที่แม่โจ้ ชื่อประสงค์ วรยศ อาจารย์เทพประสงค์เป็นนักเรียนแม่โจ้ รุ่นที่ 14 รุ่นเดียวกัน เป็นเพื่อนที่รักสนิทสนมกัน เสมือนญาติพี่น้องเคยร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมาในระหว่างที่เป็นนักเรียนแม่โจ้ เรารักกันมากมีอะไรเราช่วยเหลือกันมาโดยตลอดไม่เคยทิ้งกัน เรารักกันด้วยความจริงใจเรารักสถาบันแม่โจ้ของเรายิ่งกว่าชีวิตจิตใจ หากมีศัตรูเรากอดคอกันสู้ตายช่วยกันจรรโลงแม่โจ้ของเราให้เจริญรุ่งเรืองยิ่ง ๆ ขึ้น เพื่อให้เป็นแม่สุดที่รักของเราและรุ่นต่อ ๆ ไปตลอดกาลนาน ซึ่งเป็นความตั้งใจและความหวังของอาจารย์เทพประสงค์เมื่อครั้งยังมีชีวิตอยู่ อาจารย์เทพประสงค์ได้ไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้นสุดท้ายได้ปริญญาเอก จากประเทศญี่ปุ่น อาจารย์เทพประสงค์เป็นผู้เชี่ยวชาญทางพืชผักโดยเฉพาะมะเขือเทศ และทางไม้ผล เช่น ลำไย และลิ้นจี่ เป็นต้น

อาจารย์เทพประสงค์ เป็นผู้ก่อตั้ง F.F.T. (เกษตรกรในอนาคต) ขึ้นที่แม่โจ้ ได้เจรจาธุรกิจต่างประเทศเพื่อพัฒนาสถาบันแม่โจ้กับสถาบันการศึกษาต่างประเทศตลอดมา จัดหาทุนในการศึกษาทำงานให้แก่คณาจารย์และนักศึกษา และได้วางแผนโครงการพัฒนาทางด้านการศึกษาและการใช้ที่ดินจังหวัดลำปาง การพัฒนาที่ดินและแหล่งน้ำอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ โครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยและการศึกษาต่อเนื่องสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ อำเภอละแม จังหวัดชุมพร เป็นต้นตลอดจนได้ร่วมกับคณบดีนักศึกษาและอาจารย์แม่โจ้ขอให้รัฐบาลยกฐานะของวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ขึ้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้และได้โอนมาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2518 งานที่อาจารย์เทพประสงค์ได้กระทำต่อสังคมมีเอนกประการ ไม่สามารถที่จะนำมากล่าวได้หมดในที่นี้ อาจารย์เทพประสงค์เป็นผู้บำเพ็ญตนเป็นผู้ให้มาตลอดชีวิต บำเพ็ญตนช่วยเหลือสังคมบางครั้งอาจารย์เทพประสงค์ จะลำบากเพราะมีแต่ “ให้” แต่เก็บความทุกข์ไว้ในหัวใจของตนเองแต่ผู้เดียว

อาจารย์เทพประสงค์เป็นผู้ที่รักลูกศิษย์มากได้เขียนคำขวัญไว้ให้บัณฑิตรุ่น 4 ของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2523 ข้อความตอนหนึ่ง “มนุษย์เรานอกจากพยายามรักษาความดีที่ตนได้ทำไว้ให้ยั่งยืนตลอดไปพร้อมกับมีการยกย่องความดีและผลงานของคนอื่นควบคู่กันไปด้วย จึงจะได้ชื่อว่าเป็นคนดีอย่างแท้จริง”

ความดีของอาจารย์เทพประสงค์ ตั้งแต่ยังมีชีวิตอยู่ และแม้จะสิ้นชีวิตแล้ว บรรดาญาติมิตรสหาย ศิษย์ ยังเคารพ อาลัย รักใคร่บูชาในคุณความดีของอาจารย์เทพประสงค์ วรยศ ที่ได้บำเพ็ญมาโดยตลอดที่มีชีวิตอยู่ จงเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้ดวงวิญญาณของอาจารย์เทพประสงค์ วรยศ ไม่สูญเสียคติในสัมปรายภพเทอญ

ด้วยรักและอาลัย

ผศ.บุญลือ สมบูรณ์วงศ์

แม่โจ้รุ่น 14

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

แต่ พี่สงค์ ที่เคารพ

ผมรู้จักพี่สงค์ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2495 ในฐานะที่เป็นแม่โจ้รุ่นพี่ 14 และผมเป็นแม่โจ้รุ่นน้อง 16 พี่สงค์เป็นนักศึกษาปีที่ 3 และผมเป็นนักศึกษาปีที่ 1 หลังจากจบการศึกษาแล้วผมมีโอกาสพบกับพี่สงค์อีกครั้งหนึ่งโดยได้เข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน หลังจากพี่จบการศึกษาแล้วต่างก็แยกย้ายกันไปประกอบอาชีพ ผมเข้ารับราชการที่กรมสหกรณ์ที่ดิน กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติส่วนพี่สงค์กลับมาสอนหนังสือที่วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พี่สงค์ใช้ชีวิตในการทำงานเกือบครึ่งชีวิตให้แก่แม่โจ้ จนเกษียณอายุราชการ

พี่สงค์เป็นผู้ที่มีจินตนาการและวิสัยทัศน์อันยาวไกลเป็นบุคคลหนึ่งที่มีบทบาทที่สำคัญที่สุดที่มีส่วนร่วมในการริเริ่ม ผลักดัน และประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ทั้งส่วนราชการ, ศิษย์เก่า, นักการเมือง และภาคเอกชน ซึ่งต้องใช้ความเพียรพยายามเป็นอย่างสูงเพื่อให้ยกฐานะวิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้เชียงใหม่ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยได้มีการเสนอเป็นร่าง พ.ร.บ. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้รับการยกฐานะเป็น สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2518 ซึ่งนับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งที่สำคัญที่สุดของแม่โจ้ ผมได้โอนมารับราชการที่สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้เมื่อเดือนมิถุนายน 2520 เคยร่วมปฏิบัติงานในด้านการบริหารในระดับต่าง ๆ จนเกษียณอายุราชการ ในระยะเวลา 3 ปี หลังนี้ผมไม่มีโอกาสพบพี่สงค์อีกเลย แต่ก็ได้พยายามติดตามข่าวโดยการสอบถามจากบุคคลอื่น ๆ และอาจารย์จงจิต วรยศ ซึ่งก็ทราบแต่เพียงว่า พี่สงค์สบายและมีสุขภาพดี จนกระทั่งทราบข่าวว่าป่วยและรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลแมคคอร์มิค ผมมีโอกาสไปเยี่ยมเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2541 เมื่อเวลา 14.00 น. ผมแทบไม่เชื่อสายตาตนเองเลยว่าภาพที่เห็นเป็นพี่สงค์ ซึ่งดูซูบผอมไปมากและกำลังหลับอยู่จึงไม่ได้รับทวน ได้แต่เพียงสอบถามอาการจากพยาบาลเท่านั้น และตั้งใจว่าจะกลับไปเยี่ยมอีกครั้งหนึ่งเมื่อมีโอกาสดีขึ้นแล้ว

วันเสาร์ที่ 19 กันยายน 2541 เวลาประมาณ 17.00 น. ผมได้รับโทรศัพท์ จากอาจารย์จงจิต แจ้งว่าพี่สงค์ได้จากไปแล้วผมตกใจและรู้สึกเศร้าและเสียใจมาก เพราะยังคิดว่าอีกไม่กี่วันพี่สงค์ก็คงจะหายป่วยและกลับบ้านได้

การที่แม่โจ้มีวันนี้ได้ก็เพราะจินตนาการและวิสัยทัศน์อันยาวไกล พี่สงค์เป็นผู้ที่อุทิศทั้งกำลังกาย กำลังใจ เวลา สติปัญญา ความรู้ความสามารถ ความเพียร พยายาม วิริยะ อุตสาหะ ให้แก่แม่โจ้ ซึ่งเป็นสถาบันที่รักยิ่งของพวกเรา คุณงามความดีของพี่สงค์ที่สร้างไว้ให้แก่แม่โจ้ จะอยู่ในความทรงจำของพวกเราชาวแม่โจ้ตลอดไป และขอให้คุณงามความดีนี้จึ่งน้อมนำพาดวงวิญญาณของพี่สงค์จงไปสู่สุคติในสัμπรายภพด้วยเทอญ

รักและเคารพ จากน้อง
รศ.ประยงค์ สายประเสริฐ

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

อาจารย์เทพประสงค์ ที่ผมรู้จัก

ความรักความผูกพันที่ผ่านา

นับย้อนถึงวันเวลาที่ผ่านไปหลายปี ที่ผมได้มีโอกาสมาทำงานที่แม่โจ้ ผมยังจำได้ถึงวันแรกที่มาอยู่ที่นี่ ท่านอาจารย์เทพประสงค์ เมื่อทราบว่ามี “น้องใหม่” มาช่วยร่วมทีม ความมีน้ำใจเอื้ออารีของอาจารย์ได้ให้คนตามผมไปทานข้าวที่บ้าน ซึ่งในวันนั้นนอกจากอาจารย์จะเลี้ยงข้าวปลาอาหารอย่างอิมหมีพื้มนแล้ว สิ่งที่อาจารย์ได้สร้างความประทับใจให้กับผมมีรูลิม คือ “วิสัยทัศน์” ในการที่ต้องการพัฒนาแม่โจ้ให้ผงาดขึ้นเป็น “มหาวิทยาลัยทางการเกษตร” อีกแห่งหนึ่งขึ้นมาให้ได้

อาจารย์เป็นคนที่คิดและ “มองไปข้างหน้า” อยู่ตลอดเวลาว่าทำอะไรถึงจะให้แม่โจ้เจริญเติบโตงอกงามสามารถที่จะยืนเคียงบ่าเคียงไหล่กับสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงของเมืองไทยให้ได้ โดยเฉพาะความเชื่อมั่นในศักยภาพของบุคลากรและปริญญญาของแม่โจ้ว่าสามารถจะไปถึงจุดมุ่งหมายเช่นนั้น ได้

ดังนั้น จึงอาจจะพูดได้ว่า ความรักและความผูกพันที่อาจารย์มีให้กับผมในวันแรกที่ได้มาอยู่แม่โจ้ จึงเป็นเรื่องของความคิดและความใฝ่ฝันว่าเราจะร่วมกันพัฒนาแม่โจ้ให้มีความเจริญงอกงามเป็นจุดเริ่มต้นสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่สำคัญของคนที่เป็นผู้นำเป็นพื้นฐานขององค์กรที่จะต้องมีความตื่นตัวอยู่เสมอกับความเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในเรื่องของการศึกษาการเกษตร

อาจารย์เทพประสงค์ที่ผมรู้จัก เมื่อย่ลิบกว่าปีที่ผ่านมามีใช่อาจารย์ธรรมดาเหมือนคนทั่วไปแต่อาจารย์ในความรู้ลึกนึกคิดของผมเป็น “นักคิด” ที่มีใช้มองเฉพาะเรื่องการศึกษาทางการเกษตร แต่ท่านได้มองไปถึงสาขาอื่น ๆ พร้อมกันไปด้วย

อาจารย์เทพประสงค์กับการพัฒนาการเกษตรของชาติ

อาชีพการเกษตรเป็นอาชีพที่คนไทยเรามากจะดูถูกว่าเป็นแนวทางที่ควรจะหลีกเลี่ยงโดยเฉพาะกับเยาวชนของชาติ เกษตรกรไทยจึงเป็นกระดุกสันหลังที่ผุ ๆ รอรวันตายไม่เคยมีรัฐบาลไหนที่เคยให้ความเหลียวแลอย่างจริงจัง

อาจารย์เป็นผู้ที่มองการณ์ไกลและตระหนักในเรื่องนี้ จึงได้เป็นผู้หนึ่งได้ก่อตั้ง F.F.T (Future Farmers of Thailand) ขึ้นมาเป็นคนแรก เพื่อทำให้กุลบุตร กุลธิดาไทยรักอาชีพการเกษตรและหันมา ดำรงอาชีพเหมือนบรรพบุรุษด้วยการนำวิชาการแผนใหม่เข้ามาช่วย

อุตสาหกรรมการเกษตร การแปรรูปสินค้าการเกษตรเพื่อให้เป็นสินค้าที่มี “มูลค่าเพิ่ม” (Value Added) ฯลฯ เป็นความคิดริเริ่มอย่างหลากหลาย ก็เป็นสิ่งที่อาจารย์ได้เคยพูดเคยเขียนที่ผมยังจำได้ดีว่าอาจารย์ได้พูดมาเป็นเวลาช้านาน

การต่อสู้เพื่อให้ได้ “ห้องสมุดกลาง” เมื่อแม่โจ้ได้รับการยกฐานะเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร เป็นหน่วยแรกที่อาจารย์ได้สนับสนุนผู้เขียนอย่างสำคัญ รวมทั้งการขอหนังสือมาให้กับ

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

ห้องสมุดด้วย เพราะอาจารย์ได้ผ่านต่างประเทศมามาก และเห็นว่าห้องสมุดนั้นเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของการเรียนการสอนในระดับมหาวิทยาลัย และสิ่งอื่นที่อาจารย์ได้เคยพูดไว้ว่าแม่โจ้ต้องเอาเรื่อง การเกษตรให้เด่นไว้ก่อน เช่นเรื่องกล้วยไม้ ลำไย เป็นต้น ก็เป็นแนวคิดที่อาจารย์ได้ย้าอยู่เสมอ

แม่โจ้ เป็นสถาบันที่สอนให้รู้จักคำว่า “หนักก็เอา เบาก็สู้” และ “งานหนักไม่เคยฆ่าคน” ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่ผู้เขียนได้เห็นอาจารย์เทพประสงค์ ได้ทำเป็นแบบอย่างให้เห็นอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสวนลำไย การจัดสวน การปลูกมะเขือเทศ และการปลูกผักปลอดสารพิษ ฯลฯ ด้วยการทำให้เห็นจริง มิใช่แค่เพียงทฤษฎีงานเกษตรจริงเป็นความรัก ความผูกพันและเป็นชีวิตของอาจารย์ตราบนานวันที่สุดท้ายของชีวิต

สิ่งที่นึกไม่ถึง

ในที่สุด อนิจจังของชีวิตที่เราทุกคนไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงได้ก็มาถึงแม้ว่าจะเร็วไปหน่อย เมื่อผมทราบว่าอาจารย์เทพประสงค์ วรยศ ได้จากพวกเราไปเสียแล้ว

ความเศร้าใจ เสียใจ ใจหาย และเสียายเป็นสิ่งที่คาดไม่ถึงจริง ๆ ว่า อาจารย์จะจากพวกเราไปเร็วเกินไป

แต่เราก็ต้องยอมรับในสัจจะความจริงของชีวิตเราต้องทำใจ และตั้งมั่นให้ระลึกถึงคุณงามความดีที่ท่านอาจารย์พัฒนาแม่โจ้ของเราให้เจริญงอกงามต่อไป

ในฐานะที่เคยเป็นผู้ร่วมงานคนหนึ่ง อาจารย์เป็นทั้งผู้บังคับบัญชา เป็นทั้งรุ่นพี่ และให้ความเอื้ออาทรต่อผมอย่างเสมอต้นเสมอปลายมาตลอดเวลาขอให้คุณงามความดีที่อาจารย์ได้สร้างสมไว้จงดลบันดาลให้ดวงวิญญาณ รศ.ดร. เทพประสงค์ วรยศ สถิตสู่สัมปรายภพ ชั่วณิฉินันตร์

นรชาติ ก๊ววงวาย

บลายสัน ทั้งอินทรีย์

สถิตทั่วแต่ชีวิต ประดับไว้ในโลกา

รศ.ดร.อภิชัย รัตนวราหะ

* * * * *

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

“...แต่แต่ละคนควรจะสร้างความมุ่งมั่นในทางที่ดี เพื่อตนเองและส่วนรวมไว้เป็นขั้น ๆ แล้วพยายามมุ่งมั่นให้บรรลุถึงจุดหมายปลายทางแต่ละขั้นไว้เสมอ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าในสังคมยิ่งกว่านั้น ยังทำให้มีความภูมิใจในความเป็น “ลูกแม่โจ้” ที่ดีด้วย... ประสงค์ วรยศ

ข้อความข้างต้นนี้ คัดลอกบางตอนในหนังสือ แม่โจ้นุสรณ์ 2505 และท่านอาจารย์ประสงค์ วรยศ ก็เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาเรื่องนี้ เป็นรุ่นที่แม่โจ้เปิดเรียนต่อระดับ “เทคนิคการเกษตร” เป็นรุ่นแรกด้วย พวกเราจึงนับได้ว่ามีความสนิทสนมกับอาจารย์มากเป็นพิเศษเพราะได้เรียนรูดเดียว 5 ปี และเป็นยุคแห่งการพัฒนากระบวนการเรียนการเกษตร

ท่านอาจารย์เทพประสงค์ วรยศ เมื่อกลับจากสหรัฐอเมริกาพร้อมปริญญาโททางการเกษตร จากมลรัฐเท็กซัส ท่านเป็นอาจารย์หนุ่ม ทันสมัย แต่งกายแบบคาบอย ในปี 2504 ท่านได้เริ่มโครงการฝึกนักเรียนอาชีพเกษตรภายใต้ โครงการ F.F.T. (Future Farmers of Thailand) โดยแนวคิดจาก F.F.A. (Future Farmers of America) มาปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม งานนี้รู้ตหน้ามาถึงจุดรู้จักกันระดับประเทศ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จทอดพระเนตรนิทรรศการองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย (อท.) หน่วยแม่โจ้ ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ณ สนามกีฬาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร เมื่อปี พ.ศ. 2515 และเป็นพระกรุณาธิคุณสูงสุด หาที่เปรียบมิได้ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้เสด็จเยี่ยม อท. หน่วยแม่โจ้อีกครั้งหนึ่งที่วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2516 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงาน F.F.T. จะต้องระลึกถึงท่านอาจารย์เทพประสงค์ วรยศ ในฐานะผู้บุกเบิกงาน F.F.T. ในประเทศไทยและแม่โจ้ เป็นหน่วยแรกที่เปิดเป็นทางการ ในวงการอาชีพเกษตร และแพร่หลายในวงการศึกษามาถึงถึงทุกวันนี้

ในห้องทำงานของท่านอาจารย์เทพประสงค์ ซึ่งอยู่ขวามือของห้องผู้อำนวยการอาจารย์วิภาค บุญศรี วัชชัย นั้น ทุกคนจะเห็นป้าย “แนวทางแม่โจ้ในอนาคต” แผนงานขั้นตอนการปรับปรุงยกฐานะวิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ ขึ้นเป็นสถาบันชั้นสูง แขนงอยู่ในห้องทำงานของท่าน และท่านจะแนะนำให้พวกเราได้รับทราบเสมอว่า แม่โจ้ควรจะปรับปรุงไปในแนวใด ในอนาคต พวกเราได้รับทราบข่าวการพัฒนาวิทยาลัยเป็นระยะ ๆ จากแรงเคลื่อนไหวของนักศึกษาและคณาจารย์ศิษย์เก่าแม่โจ้ทั่วไป จนได้รับยกฐานะเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร ในปี 2518 เป็นสิ่งที่พวกเรายินดีเป็นที่สุดในความพยายามร่วมกันของนักศึกษา คณาจารย์และศิษย์เก่าทั่วไป เป็นความสำเร็จที่พวกเราหวังและตั้งใจร่วมกันมานานแล้ว

ท่านอาจารย์เทพประสงค์ เป็นบุคคลที่รู้จักกันทั่วไปในองค์กรระหว่างประเทศ เช่น USOM, USAID, USIS, USDA และ JICA เพราะท่านอาจารย์ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานกับหน่วยงานเหล่านี้อยู่เสมอและร่วมงานวิจัยหลายโครงการรวมทั้งงานวิจัยปรับปรุงพันธุ์ผักให้กับโครงการหลวงในช่วงระยะหนึ่งของวัยเกษียณการทำงานของท่าน

ตลอดระยะในวัยทำงาน ท่านอาจารย์เทพประสงค์ “ทุ่มเทใจเพื่อทำจริง” ทำทุกอย่างเพื่อแม่โจ้ มามากแล้ว ท่านมาทางเหนือไปบ้างก็ด้วยสุขภาพในวัยใกล้เกษียณคุณความดีที่ท่านสร้างให้นาม “แม่โจ้” ก้าวไกลสมควรที่พวกเรา เหล่าศิษย์พึงระลึกในคุณความดี ผลงานที่ท่านสร้างไว้ควรได้รับการส่งเสริมและรักษาเป็นสมบัติของ “แม่โจ้” ตลอดไป ขอดวงวิญญาณของท่านอาจารย์ฯ จงสู่สุคติในสัณปรายภพด้วยเถิดฯ

สงวน จันทรทะเล

ศูนย์ศึกษาธรรมชาติปางแฟน ต.ป่าเป้า อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่

คำ ใ ว้ อ ำ ลั ย

...Memories are long...

พ.ศ. 2508 ... พวกเราเข้ามาเรียนที่นี่ได้รู้จักอาจารย์ แม้ท่านไม่ได้สอนพวกเราในช่วงที่เรียนปี 1-3 แต่เราก็ได้สัมผัสกับท่านในช่วงเวลาบ่ายโมง ซึ่งเป็นช่วง “ลงงาน” ที่หมวดผลไม้ซึ่งท่านรับผิดชอบและดูแลอยู่ ปีใดที่ลำไยในสวนให้ผลมากพวกเราก็จะได้ลิ้มรส

การปฏิบัติลงงาน จะหมุนเวียนเปลี่ยนไปตามหมวดต่าง ๆ พวกเราชอบที่จะลงงานในหมวดผลไม้ ใช่ว่าจะเป็นเพราะหวังรางวัลได้กินลำไย แต่เราได้รับความรู้ ประสบการณ์ แรงกระตุ้นหลาย ๆ อย่างจากท่านในช่วงที่เราพักเบรก ซึ่งเป็นสิ่งที่มีค่ากับการสอนในชั้นเรียนหรืออาจมากกว่าด้วยซ้ำ ท่านเป็นกันเองกับนักศึกษาและห่วงใยถามไถ่ถึงทุกข์สุขของลูกศิษย์เสมอ หลายคนที่ท่านได้ติดต่อที่เรียนให้ยามที่ครอบครัวประสบทุกข์และปัญหาท่านก็แผ่ความอาทรและห่วงใยไปถึง

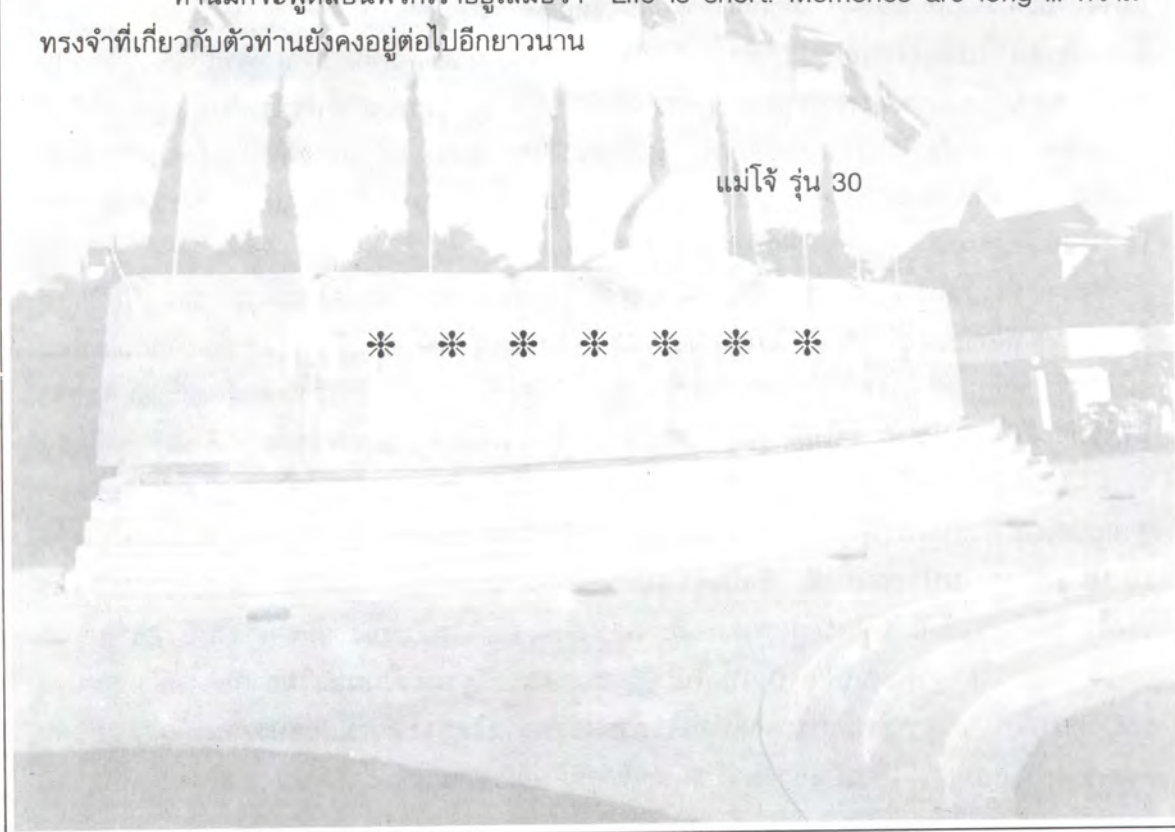
ท่านริเริ่มก่อตั้ง F.F.T และเป็นที่ปรึกษาขององค์กร ซึ่งชาว F.F.T ทุกคนก็ได้อะไรหลายอย่าง ... ความอดทน และสมถะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิถียุณของความเป็นเกษตร

ท่านได้จินตนาการไว้ว่า สักวันหนึ่งแม่โจ้จะต้องเปิดสอนระดับปริญญาให้ได้ ท่านจึงได้จัดให้พวกเรากลุ่มหนึ่งได้เรียนกระบวนการวิชาเสริมเพื่อการเตรียมตัวต่อในระดับปริญญาในสถาบันอื่น แม้จะมีเหตุการณ์แทรกซ้อนทำให้โครงการนี้ไม่ประสบผลสำเร็จ ท่านก็มีได้หยุดเพียงแค่นั้น ... ท่านยังคงปณิธานแน่วแน่ตลอดมา และก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ในอดีตได้พัฒนาก่อร่างสร้างตัวเป็น “มหาวิทยาลัยแม่โจ้” ในปัจจุบัน

ท่านมักจะพูดสอนพวกเราอยู่เสมอว่า “Life is short: Memories are long”... ความทรงจำที่เกี่ยวกับตัวท่านยังคงอยู่ต่อไปอีกยาวนาน

แม่โจ้ รุ่น 30

* * * * *



คำ ใ ว ้อ ำ ล ัย

ท่านอาจารย์เทพประสงค์ในสำนึกของลูกแม่โจ้รุ่น 31

พวกเราลูกอ้อมอกของแม่โจ้ในปี 2509 นับเป็นรุ่นที่ 31 ในช่วง สามปีแรกพวกเราไม่ค่อยได้พบอาจารย์เท่าไร แต่พวกเราจะชื่นชอบท่านในบุคลิกพิเศษของท่านคือในภาพของความบอยแม่โจ้ เพราะในงานกิจกรรมหรือโอกาสต่าง ๆ ท่านจะแต่งตัวแบบความบอยเมื่อออกสนาม เช่นในงานเลี้ยงรับน้องใหม่ งานฉลองกฐินแม่โจ้ หรืองานฉลองปีใหม่เป็นต้น ภาพความบอยสวมหมวกเท่ สมาร์ท แสดงถึงความเข้มแข็งของนักสู้ชีวิตเป็นความใฝ่ฝันของเด็กเกษตรเกือบทุกคน ท่านจึงอยู่ในใจของลูกแม่โจ้ในยุคนั้น เมื่อขึ้นปีที่ 4 พวกเรามีโอกาสได้พบท่านบ่อยขึ้น เพราะท่านมีวิชาสอนในปี 4 และ 5 ท่านสอนวิชาไม้ผล และวิชาการจัดสวน หรือ Landscape ท่านมีวิธีการสอนที่น่าประทับใจและได้ผลอย่างยิ่ง ท่านจะพาพวกเราทุกคนออกไปปฏิบัติในพื้นที่จริง ท่านจะเดินถือไม้ขีดรูปฝังในพื้นที่ แล้วให้พวกเราทำ แล้วท่านจะเดินตรวจดูตามกลุ่มต่าง ๆ ตามบุคลิกคือเดินแบบเหยาะ ๆ เมื่อเห็นข้อบกพร่อง ท่านก็จะหยุดอธิบายยืนเอียงตัวเล็กน้อย ยกไม้ยกมือ ชี้นิ้วให้ดูข้อบกพร่อง แล้วให้คำแนะนำแก้ไขจนสวยงาม พวกเราจึงมีประสบการณ์การจัดสวนกันเป็นส่วนมาก คนที่มีความสามารถเฉพาะตัว และสนใจเป็นพิเศษเมื่อจบออกไปมีหลายคนที่ยึดเป็นอาชีพมีรายได้และมีฐานะมั่นคง มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางจนบัดนี้ เช่น พี่เฉลิมเกียรติ ชวชาติ พี่ต่อลาภ สงวนสุข มโน ธรรมรักษ์หรือสุรศักดิ์ จโนภาส เป็นต้น คนทั่วไปจึงเข้าใจว่าเด็กแม่โจ้มีความสามารถในการจัดสวน หรือตกแต่งสถานที่ทุกคน ไม่ว่าจะจบสาขาวิชาอะไรก็ตามจึงเกือบเป็นเอกลักษณ์ของลูกแม่โจ้ มีเรื่องเล่ากันสนุก ๆ เมื่อคณาจารย์แม่โจ้หลายท่านเดินทางไปต่าง ๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ไปพบลูกศิษย์ที่ประกอบอาชีพจัดสวน หรือได้รับมอบหมายจากหัวหน้าให้ไปจัดสวน ตกแต่งสถานที่ในงานนิทรรศการต่าง ๆ ได้คุยกันไป ถามกันมาว่าจบสาขาอะไร ปรากฏว่าลูกศิษย์เหล่านั้นจบสาขาสัตว์ปีกบ้าง สาขาสุกร หรือโคนม-โคเนื้อบ้าง หรืออย่างดีหน่อยก็จบสาขาพืชไร่ หรือไม้ผล ไม่ได้เรียนการจัดสวนเลย แต่มันเหมือนกับอยู่ในสายเลือดลูกแม่โจ้ ที่จะต้องจัดสวนได้ นี่คือเลือดแม่โจ้ที่ท่านอาจารย์ปลูกถ่ายให้แก่ศิษย์

อาจารย์เทพประสงค์ท่านเป็นนักคิด นักฝันที่ยิ่งใหญ่ เป็นผู้ที่มีมองการณ์ไกล และเป็นนักสู้ที่ยิ่งใหญ่ในสำนึกของศิษย์ ท่านได้ริเริ่มโครงการร่วมมือทางวิชาการกับคณะเกษตรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คือหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องของนักศึกษาแม่โจ้ที่จบปี 5 แล้วไปเรียนต่อที่คณะเกษตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถ้าจำไม่ผิดรุ่นที่ 29 คือ รุ่น อาจารย์กิตติพงษ์ โตธิกุล ได้ไปเรียนเป็นรุ่นแรก และเข้าใจว่าเป็นรุ่นเดียว หลังจากนั้นยุติไป นี่เป็นสาเหตุของแรงบันดาลใจให้ท่านคิดยกฐานะของแม่โจ้เป็นมหาวิทยาลัย และแนวคิดการทำหลักสูตรเทคโนโลยีการเกษตรจึงเป็นรูปร่างขึ้นมาเป็นแห่งแรกในประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันนี้ได้รับการยอมรับ มีการนำไปปรับแต่งเป็นหลักสูตรเทคโนโลยีเปิดสอนกันในหลายมหาวิทยาลัย ความคิดและความฝันของท่านสำเร็จในปี 2518 เมื่อแม่โจ้ได้รับการยกฐานะเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร มีฐานะเป็นมหาวิทยาลัย ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย อาจารย์เทพประสงค์ท่านจะถ่ายทอดความคิดและความฝันของท่านให้ลูกศิษย์และคณาจารย์ฟังเสมอ ซึ่งเป็นแรงและพลังใจให้ลูกศิษย์มีความมานะ อดทน และต่อสู้เพื่อความ

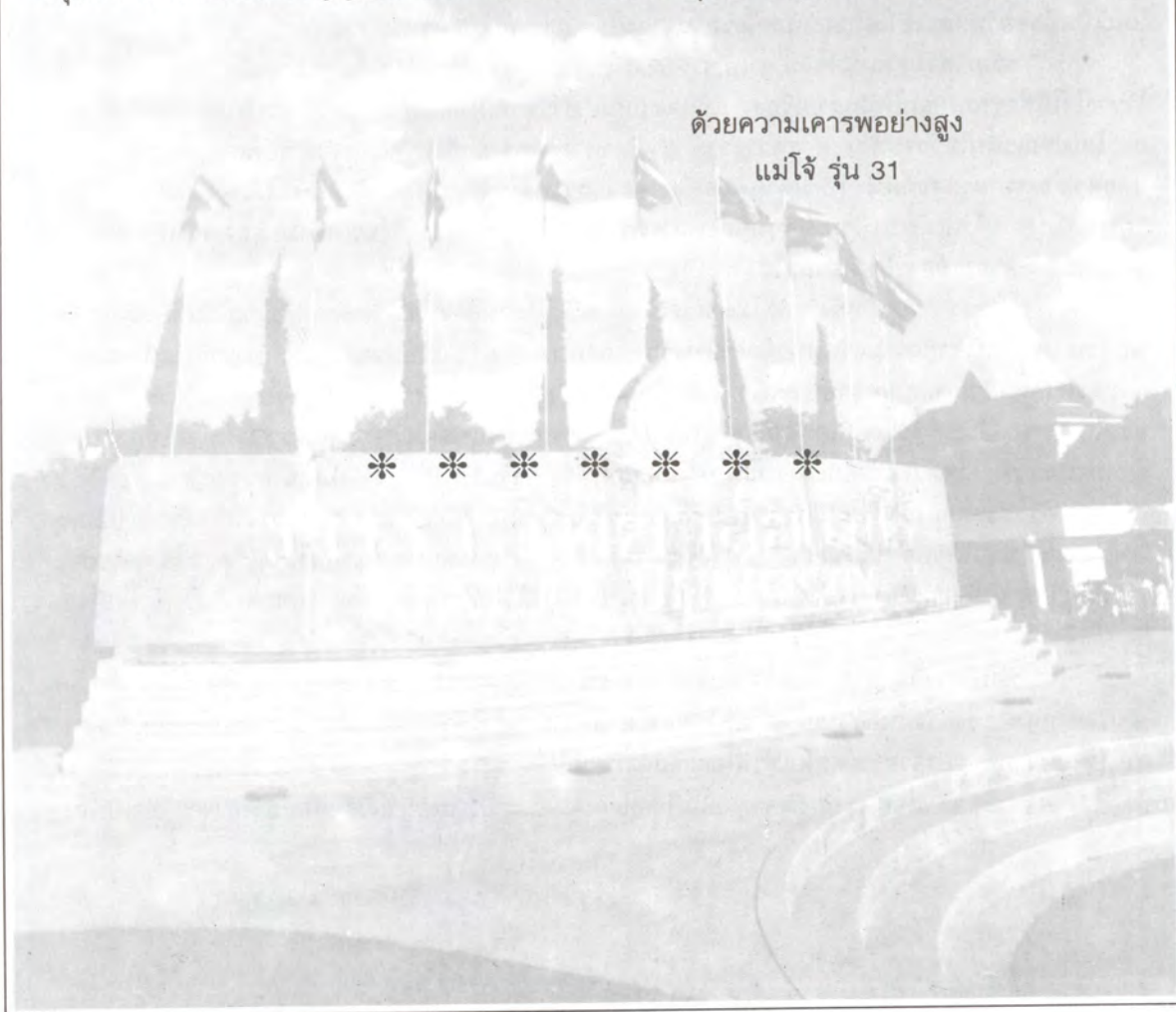
คำ ใ ว้ อ า ลั ย

ก้าวหน้าของแม่โจ้ ท่านไม่เพียงคิดถึงเฉพาะแม่โจ้เท่านั้น ท่านยังมองถึงอนาคตการเกษตรไทย ท่านคิดถึงอุทยานวิทยาศาสตร์เกษตรและได้ขยายความคิดนี้แก่บุคคลต่าง ๆ มากมาย หลายคนตามไม่ทันความคิดของท่าน จึงคิดว่าท่านฝันเพื่อง แต่ความคิดนี้ได้รับการนำไปประยุกต์ และทำแล้วในหลายประเทศหรือในสาขาอื่น ๆ เช่น ทางอุตสาหกรรม เป็นต้น จึงนับว่าท่านเป็นนักคิด นักฝันที่ยิ่งใหญ่ เป็นผู้วางแนวทางการเติบโตของแม่โจ้ในยุคการผันเปลี่ยนจากวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ มาเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร

นับจากนี้ต่อไปจะเหลือเพียงคุณูปการที่ยิ่งใหญ่ เหลือเพียงความคิด ความฝันของท่านอาจารย์เทพประสงค์ เหลือเพียงตำนานที่ทรงคุณค่าให้บรรดาศิษย์แม่โจ้ได้จดจำสืบต่อกันไปจนไม่มีที่สิ้นสุด สำนึกดีและความทรงจำที่งดงามที่ศิษย์มีต่อท่านอาจารย์จะสถิตยในดวงใจของลูกแม่โจ้รุ่น 31 ตลอดไปชั่วนิรันดร์

ด้วยอนุภาพแห่งคุณูปการ คุณความดี และบุญกุศลบารมีทั้งหลายที่ท่านได้กระทำในฐานะผู้มีพระคุณต่อศิษย์ ต่อแม่โจ้ ต่อสังคม และประเทศชาติ ตลอดชีวิตท่าน จงเป็นพลวบิจัยหนุนนำ เสริมส่งให้ดวงวิญญาณท่านสถิตยในสรวงสวรรค์ สุขคติแดนในสัมปรายภพเทอญ

ด้วยความเคารพอย่างสูง
แม่โจ้ รุ่น 31



คำ ใ ว้ อ า ลั ย

แต่อาจารย์ผู้มีวิสัยทัศน์เพื่อแม่โจ้

ผมเขียนเรื่องราวต่อไปนี้ ถือว่าเป็นตัวแทนแม่โจ้ รุ่น 32 ทุกคนด้วย ถือว่าได้มีส่วนร่วมในการที่กล่าวถึงอาจารย์ประสงค์ วรยศ ผู้ซึ่งพวกเราได้รู้จักท่านดี ในช่วงปี พ.ศ. 2510 ที่รุ่น 32 เข้ามาเรียนแม่โจ้เป็นครั้งแรก แต่ว่าใครจะเรียนอยู่แม่โจ้ต่อไปอีก 3 ปี (ปวช.) หรือ 5 ปี (ปวส.) ในขณะนั้นก็แล้วแต่

ภาพของ อาจารย์ประสงค์ ในขณะนั้นในความรู้สึกของพวกเราและได้เห็นด้วยสายตาของพวกเราทุกคน รู้สึกเป็นสิ่งแปลกใหม่ที่ได้พบเห็นอาจารย์หนุ่มโสด (ขณะนั้น) ของแม่โจ้สร้างสีสันสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน สร้างชีวิตให้มีชีวาของนักศึกษาแม่โจ้ขณะนั้น ท่านจะคอยพูดกระตุ้นให้เราฟัง ๆ แล้วจะรู้สึกรักแม่โจ้ทันที ที่สำคัญอยากไปเรียนเมืองนอกด้วย ศิษย์หลายคนไปเรียนสหรัฐอเมริกาเพราะไปตามกระแสกระตุ้นความคิดของอาจารย์ผู้นี้ รวมถึงตัวผมและเพื่อนร่วมรุ่นอีก 4 - 5 คนด้วย

อีกภาพท่านคือ Cowboy ยุคบุกเบิกความเป็น Cowboy Maejo ที่แท้จริง ศิษย์หลายคนสืบทอดความอยากเป็น Cowboy เหมือนท่าน ในปี พ.ศ. 2522 ผมกลับจากสหรัฐฯ มาทำงานที่แม่โจ้เป็นครั้งแรก (ภายใต้การชักชวนและสนับสนุนของอาจารย์ประสงค์ ท่านนี่เอง) ผมก็มีส่วนช่วยนำตำนาน Cowboy มาเสริมแต่งต่อย้ำความเป็นบรรยากาศ Cowboy Maejo ให้ดูหนักแน่นขึ้น ผมใช้เวลาในช่วง พ.ศ. 2522 - 2535 พยายามสร้างคำว่า Maejo "The home of Cowboys" ให้ชินกับสายตาของนักศึกษา และผู้พบเห็น และเป็นที่ยอมรับและเข้าใจในระดับหนึ่งของชาวแม่โจ้และคนทั่วไปของประเทศ

ผมมาทำงานแม่โจ้ใหม่ ๆ (พ.ศ. 2522) ในฐานะอาจารย์ใหม่ตัวเล็ก ๆ คนหนึ่ง ท่านได้มอบความไว้วางใจให้ทำงานแปลกใหม่หลายเรื่อง แม้แต่งานผู้บริหารท่านก็ให้ผมเข้าไปรับรู้ ทั้งประชุมร่วมกับผู้บริหารอาวุโสในขณะนั้นไม่ว่าจะเป็น ศาสตราจารย์ ดร.วิภาต บุญศรี วังชัย ศาสตราจารย์พิเศษยรรยง ลิทธิชัย และตัวอาจารย์ประสงค์เอง (ซึ่งมีตำแหน่งเป็นรองอธิการบดีในขณะนั้น) จากจุดนั้น ได้มีส่วนสร้างความเป็น "ผู้บริหาร" ให้แก่ผมเป็นอย่างมาก เพราะได้เรียนรู้วิธีการ ขั้นตอนและความคิดต่าง ๆ จากท่านและอาจารย์อาวุโสเหล่านั้นในขณะนั้น

ในช่วง 10 ปีหลัง ผมไม่ค่อยได้มีโอกาสรับใช้ท่านอาจารย์มากนักอย่างที่ได้แต่ยกมือไหว้เมื่อพบท่าน สืบเนื่องจากภาระงานหน้าที่การงานที่แยกออกไป การจะไปมาหาสู่ที่บ้านท่านก็กระทำได้ไม่ค่อยได้ และสะดวกนักด้วยเหตุผลหลายประการ แต่! ในใจของศิษย์ผู้นี้ยังระลึกถึงท่านและจะพูดกับใครต่อใครเสมอ ท่านได้มีส่วนสร้างผมขึ้นมา และผมมาอยู่แม่โจ้เพราะท่าน ท่านพบผมที่อเมริกาในช่วงที่ท่านไปดูงานที่นั่น ท่านบอกผมว่า "เทพ ไปช่วยกันสร้างแม่โจ้" ผมตอบไปว่า "ครับ" ทั้ง ๆ ที่ยังไม่แน่ใจว่าจะไปแม่โจ้จริงหรือเปล่า เพราะขณะนั้นยังเรียนปริญญาโทอยู่ที่ Mississippi แต่ปี พ.ศ. 2521 ขณะเรียนปริญญาเอกอยู่ที่ Oklahoma ท่านได้ต่อยอดชวนอีกครั้ง ทำให้ผมเริ่มคิดว่า ฟ้าเคยส่งให้อาจารย์มาเกิดเพื่อแม่โจ้ แล้วตอนนี้ดูเหมือนว่าฟ้ากำลังส่งให้ผมมาเกิดเพื่อแม่โจ้อีกหรือเปล่า เหมือนมีสิ่งลลใจ จึงทำให้ผมตัดสินใจเร็วขึ้นที่จะมาอยู่แม่โจ้

ขอให้ดวงวิญญาณของอาจารย์ยังมีความสุขในสรวงสวรรค์ และคุ้มครองแม่โจ้ "The home of Cowboys" ซึ่งครั้งนั้นอาจารย์เคยได้สร้างและสานความคิดไว้ให้รุ่งโรจน์ต่อไป พวกผมและศิษย์ทั้งหลายก็คงได้สานความคิดของอาจารย์ต่อไปเท่าที่โอกาสและความสามารถจะมีอยู่ ฟ้าเคยส่งอาจารย์มาเกิดเพื่อแม่โจ้ บัดนี้ไม่มีอาจารย์แล้ว ผมคิดว่าฟ้ายังคงดูแลแม่โจ้อยู่และส่งคนมาเกิดช่วยสานวิสัยทัศน์ของอาจารย์ต่อไปอีกนาน

ด้วยจิตคารวะของศิษย์เก่ารุ่น 32 ทุกคน

รศ.ดร.เทพ พงษ์พานิช

คำ ใ ว้ อ ่า ลั ย

เสียงจากลูกศิษย์อาลัยท่านรองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ

คำว่า “ลูกศิษย์ คุณครู กตัญญู และเทคโนโลยี” จะฝังใจแก่ ลูกศิษย์ทุกคน คำว่าศิษย์กับครูไม่มีวันพรากจากกันเมื่อปี พ.ศ. 2511 - 2512 พวกเราคงลืมไม่ได้ที่พวกเราชาวลูกศิษย์แม่โจ้รุ่น 33 ทุกคนที่ได้ยินอาจารย์เทพประสงค์ วรยศ มักพูดความฝันที่เป็นจริงให้ฟังอยู่เสมอว่า “แม่โจ้ต้องเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร” โดยมากท่านจะพูดทั้งในห้องเรียนนอกห้องเรียน ณ บริเวณใต้ต้นไม้ แม่นกระทั้งเมื่อมีงานเลี้ยงสังสรรค์ ที่ห้องประชุมเก่า หรือที่โดมพระราชทานปริญญาบัตร พวกเราไม่เคยลืมว่าแม่โจ้ต้องขี้อายยิ่ง และเทคโนโลยีเกิดขึ้นเพราะว่าท่านอาจารย์ท่านอาจารย์พยายามคิด ฝันพูด และทำ จนทำให้แม่โจ้เป็นอย่างที่เห็น

พวกเรารู้จักท่านอาจารย์เทพประสงค์ วรยศ ตั้งแต่เข้ามาเป็นศิษย์ท่าน ท่านเป็นอาจารย์ที่น่าเคารพเป็นอย่างยิ่ง ท่านได้เริ่มงานหลาย ๆ อย่างในแม่โจ้ จนทำให้พวกเรามีแม่แบบที่ดี และพวกเราได้ดำเนินชีวิตตามท่านมาจนถึงทุกวันนี้ คำว่า F.F.T บางท่านที่ได้ผ่านชีวิตมา ท่านเป็นผู้สนับสนุนมาโดยตลอด ตั้งแต่ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2504 ทำให้พวกเรารู้จักทำงาน รู้จักเป็นผู้นำ รู้จักการบริหาร และรู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

พวกเราชาวแม่โจ้เคยมีชื่อเสียงในทุก ๆ ด้านมีชื่อเสียงไปทั่วประเทศบางแห่งอิจฉาแต่ความหลากหลายของความคิดของคนมีมาก ไม่สามารถยึดความดี ความสามัคคี ความกตัญญูรู้คุณ ความเป็นศิษย์กับครูไว้ได้ แต่พวกเราไม่เคยลืมคำว่า “ศิษย์กับครูและความกตัญญูรู้คุณ” ไว้ในหัวใจของพวกเราชาวแม่โจ้ รุ่น 33 ทุกคน

ด้วยความอาลัย

รศ.ดนุวัต (สวิก) เฟื่องอัน

ประธานชมรมศิษย์เก่าแม่โจ้รุ่น 33



ศิษย์เก่าแม่โจ้รุ่น 29

ลูกแม่โจ้หลายคนยังคงฝังใจกับอาจารย์หม่อม ปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยเท็กซัส เอแอนด์ไอ แห่งสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นต้นแบบของควาบอยแม่โจ้ นักจัดสวนคนแรกในแม่โจ้ ซึ่งทำให้งานด้านนี้เป็นจุดเด่นของแม่โจ้ตราบเท่าปัจจุบัน ท่านเป็นผู้ที่มีสายตาอันกว้างไกล ร่วมกับศาสตราจารย์ ดร.วิภาต บุญศรี วังซ้าย สร้างหลักสูตรขยายการศึกษาจากประกาศนียบัตรวิชาชีพ (หลักสูตร 3 ปี) เป็นเทคนิคการเกษตร(ปวส.หลักสูตรห้าปี) การตั้งองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ก.ท) เป็นแห่งแรกในแม่โจ้ และเป็นต้นแบบของ อ.ก.ท. ในปัจจุบัน

ท่านเป็นผู้จุดประกายไฟแห่งความหวังให้นักเรียนแม่โจ้ ในสมัยที่ถนนยังเป็นสายเก่า (สันทราย-แม่โจ้) ไม่ได้ลาดยาง ไม่มีไฟฟ้าและน้ำประปาใช้ โดยให้ความฝันที่จะสร้างแม่โจ้ให้เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในการเกษตร MIAT (Maejo Institute of Agricultural Technology) ซึ่งท่านเป็นแกนนำคนหนึ่งที่ร่วมต่อสู้ จนกระทั่งได้รับการสถาปนาเป็น สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรใน พ.ศ.2518 และเปลี่ยนชื่อเป็นมหาวิทยาลัยแม่โจ้ใน พ.ศ. 2539

แรงบันดาลใจจากอาจารย์ช่วยกระตุ้นให้ลูกศิษย์ส่วนหนึ่งเดินทางไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ ซึ่งช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเป็นประโยชน์ต่องานด้านการเกษตร

ขอให้ท่านอาจารย์หลับให้สบาย ท่านเหนื่อยมามากเป็นเวลานาน บัดนี้งานที่ท่านตั้งเจตนารมไว้ได้บรรลุผลแล้ว ลูกศิษย์ทั้งหลายจะสานต่อปฏิธานของท่าน เพื่อให้แม่โจ้ยืนยงสถาพรตลอดไป

ด้วยกุศลผลบุญที่ท่านอาจารย์ได้พากเพียร สร้างสมมาและผลบุญที่ลูกศิษย์ทั้งหลายของอาจารย์ได้กระทำความ ซาก่อนก็ดี ซาตินี้ก็ดี ขอให้ผลบุญนั้นหนุนส่งให้วิญญาณของอาจารย์ จงไปสู่สุคติ

ลูกศิษย์ รุ่น 29



คำ ใ ว้ อ า ลั ย

เมื่อได้ทราบข่าวจากอาจารย์รัฐพล(บัณฑิต) ศรีบัวเผื่อน ว่าท่านอาจารย์เทพประสงค์ วรรยศ จากพวกเราไปอย่างไม่มีวันกลับแล้ว กระผมและเพื่อน ๆ ศิษย์เก่าแม่โจ้รุ่น 36 ที่กำลังประชุมกัน อยู่มีความรู้สึกตกใจและเสียใจเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากจะเป็นลูกศิษย์และอาจารย์กันแล้ว อาจารย์ยังได้จุดประกายความคิดให้พวกเรา่วมบุกเบิกก่อตั้งแม่โจ้ที่จังหวัดลำปาง เพื่อนำร่องสู่การสร้างแม่โจ้เชียงใหม่ให้เป็นมหาวิทยาลัยตามความฝันของอาจารย์ และความฝันนั้นก็เป็นความจริงดังเช่นทุกวันนี้

กระผมและเพื่อน ๆ ศิษย์เก่าแม่โจ้รุ่น 36 ขอแสดงความเสียใจต่อครอบครัวของอาจารย์ และขอให้ดวงวิญญาณของอาจารย์จงไปสู่สุคติเกิด

ผศ.ดร.ประสิทธิ์ โนรี

ประธานชมรมศิษย์เก่าแม่โจ้รุ่น 36

ครอบครัวของกระผมและครอบครัวของผู้ชายคนนี้เป็นที่รักใคร่แน่นแฟ้นกันดี ตั้งแต่ผม เข้าทำงานรับราชการในวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ กระผมได้รับความอนุเคราะห์ ความเมตตา และความอบอุ่นเป็นอย่างมาก เช่นเรื่องของการหาทุนไปศึกษาฝึกอบรมและดูงานในต่างประเทศ ซึ่งเป็นทุนให้หลายประเภทเช่น ทุนที่ให้เฉพาะตัว ทุนที่ไปสอบแข่งขัน รวมทั้งไปดูงานในด้าน ต่าง ๆ สำหรับทุนที่ท่าน ดร.เทพประสงค์ ได้จัดหาให้โดยสอบแข่งขัน แก่อาจารย์หลาย ๆ ท่าน นับว่าท่านได้สร้างบุญสร้างกุศลแก่คณาจารย์ที่ยังรับราชการอยู่ขณะนี้และผู้ที่เกี่ยวข้องไปแล้ว อย่างกระผม ได้นำความรู้และประสบการณ์มาสู่แม่โจ้ และนับได้ว่าท่าน ดร.เทพประสงค์ ได้สร้างแม่โจ้และได้ยกฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาและท่านได้เป็นตัวอย่างที่สำคัญ ซึ่งเป็นที่รู้ใน วงการหลาย ๆ แห่ง รวมถึงมิตรสหายของท่าน

กระผมรู้สึกเสียใจในการจากไปต่อครอบครัวของท่านขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่สิง สถิตย์ในโลกนี้-ในเมืองไทย และในจังหวัดน่าน ซึ่งเป็นบ้านเกิดของท่าน จงนำวิญญาณของ ท่านไปสู่ภพภูมิที่สูงขึ้น และคุณความดีของท่านที่ฝากไว้เป็นที่รับรู้ทั่วไป ขอให้ครอบครัวของท่าน จงประสบความสุข-ความเจริญตลอดไปชั่วกาลนาน

จาก อาจารย์จรัส เจริญศักดิ์ และครอบครัว

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

พ.ศ. 2516 ผู้ก่อตั้งโครงการ *Young Farmers Pilot Project of Thailand*

ด้วยความที่เป็นมันสมองที่เปี่ยมด้วยความอัจฉริยะรอบรู้และเป็นนักวางแผนตัวฉกาจ สามารถที่จะชี้ให้ทุกคนเห็นว่า แม่โจ้ควรจะไปไหนทางทิศใด พื้นที่ส่วนหนึ่งของวิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ ประมาณ 10 ไร่เศษ ประกอบด้วยคอกวัว-ควายเก่าๆ หนึ่งหลัง ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นห้องเรียน ห้องประชุมไปในตัว กับอีก 42 ชีวิตของเกษตรกรหนุ่มรุ่นแรกหรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่า Young Farmers จากทั่วทุกภาคของประเทศ โดยทุกคนเตรียมตัวมุ่งมั่นที่จะเข้าสู่รั้วแม่โจ้ให้ได้ ดังที่ตัวเองตั้งใจไว้ ซึ่งต่อมา 99% ก็สามารถสอบผ่านเข้าศึกษาต่อได้ดังกับใจหวัง

- สิ่งที่เกษตรกรหนุ่ม (Young Farmers) ภาคภูมิใจและประทับใจ ยากที่จะลืมได้คือ สมเด็จพระราชชนนีฯ ศรีสังวาลย์ เสด็จเป็นองค์ประธานเปิดโครงการ

- ท่านอาจารย์ประสงค์ วรรณ (ชื่อขณะนั้น) เป็นผู้วางแผนการดำเนินงานทั้งหมดทุกขั้นตอน
- ท่านอาจารย์สุทิน ห้วยเรไร เป็นผู้รับแผนมาดำเนินการทั้งหมด
- คอกวัว-ควายเก่าๆ ซึ่งดัดแปลงใช้เป็นห้องเรียนและห้องประชุม
- กระท่อมไม้ไผ่มุงด้วยหญ้าคา สำหรับเป็นที่ซุกหัวนอน 3 คน/หลัง
- เสี่ยงระฆังที่เกิดจากไถเก่า ๆ ของรถแทรกเตอร์ ซึ่งจะดังกังวานตอนตี 5 ของทุกวัน
- หนองผ้าป่า (บริเวณที่ตั้งจุดสถานล้านนาในปัจจุบัน) ซึ่งเป็นป่าดงดิบใช้เป็นสถานที่ฝึกงานเพิ่มทักษะและพลกำลังให้ร่างกาย

- Learning by doing เป็นประโยคที่สร้างความแข็งแกร่งทั้งวิชาการ และร่างกายให้กับสมาชิก Young Farmers ทุกคน

ผลที่เห็นได้อย่างชัดเจนในปัจจุบันคือ หลังจากจบการศึกษาจากแม่โจ้ของสมาชิก Young Farmers มีหลายคนประสบความสำเร็จอย่างสูง จากการประกอบอาชีพ

- รับราชการ
- การเมือง
- อาชีพส่วนตัวทั้งในและต่างประเทศ

สุดท้ายของที่สุด หลังจากการสิ้นชีวิตของท่านอาจารย์เทพประสงค์ วรรณ ผู้สร้างตำนานสร้างไฟให้กับลูกแม่โจ้ทุกคน สร้างวิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ ให้เป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ พวกเราสมาชิก Young Farmers ทุกคน ขอให้ดวงวิญญาณของท่านอาจารย์ได้รับทราบไว้ด้วยว่า ก่อนที่จะมีการสร้างอนุสาวรีย์ ตัวจริงในฐานะที่ท่านเป็นปูชนียบุคคลที่มากด้วยคุณูปการพวกเราได้สร้างอนุสาวรีย์ประทับไว้ในใจของพวกเรา Young Farmers ทุกคนมานานปีแล้ว ขอให้ดวงวิญญาณท่านจงได้รับรู้ความจริง และความบริสุทธิ์นี้ด้วยเถิด

นายอดุลย์ สายหยุด
ในนาม Young Farmers ทุกคน

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

ศิษย์แม่โจ้รุ่น 34

จากชีวิตที่อยู่แม่โจ้มาเกือบ 30 ปี ซึ่งเท่ากับเวลาที่ผมได้รู้จักท่าน รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ ในฐานะที่เป็นครู ผู้บังคับบัญชาที่ได้พร่ำสอนให้ความเมตตา แนะนำ และสนับสนุน ทั้งในชีวิตส่วนตัวและราชการตลอดมา นับได้ว่าท่านเป็นอีกบุคคลหนึ่งที่ผมให้ความเคารพ ศรัทธาในจริยวัตร การปฏิบัติอันควรยกย่องกล่าวคือ

1. ความมีเมตตา ไม่ถือตัว และเป็นกันเองกับคนทุกระดับชั้น ชีวิตชาวแม่โจ้ในสมัยก่อนค่อนข้างลูกทุ่งและติดดิน ท่านอาจารย์เป็นที่รักทั้งของนักศึกษา ลูกจ้าง ข้าราชการทุกระดับ ถึงแม้ท่านจะเป็นผู้บริหารระดับสูง ภาพลักษณ์ของความอดทน การเป็นนักต่อสู้ในลักษณะของคำว่า “คาบอຍ” ผมคิดว่าท่านเป็นบุคคลแรกที่นำคำนี้เข้ามาสู่แม่โจ้

2. ความมีมานะ อดทน ฝึกฝนตนทั้งด้านงานวิชาการและการศึกษา ท่านคงจะเป็นบุคคลแรกในแม่โจ้อีกเช่นกัน ที่ดิ้นรนศึกษาจนสำเร็จระดับปริญญาเอกจากประเทศญี่ปุ่นด้วยตนเอง อาศัยผลงานทางการวิจัยที่โดดเด่น และต่อเนื่องโดยไม่ต้องเรียนภาคทฤษฎีในห้องเรียน ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากมากในขณะนั้น และเป็นแนวทางชีวิตในด้านนี้ สำหรับข้าราชการในแม่โจ้อีกจำนวนมากจนถึงปัจจุบัน

3. แนวทางการทำงานในอดีตจนครบเกษียณอายุของอาจารย์ เป็นที่ยอมรับทั้งภายในและต่างประเทศ มีบุคคลิกที่แสดงออกถึงความมีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกลในการพัฒนาแม่โจ้อย่างแท้จริง แม่โจ้ได้เป็นมหาวิทยาลัยอย่างภาคภูมิใจเช่นทุกวันนี้ ต้องยอมรับว่ามาจากความคิดทั้งด้านคำพูด และบทความข้อเขียนของท่านเป็นส่วนสำคัญมากที่สุด สิ่งที่หลายคนสงสัยและเกรงว่าเป็นเรื่องเพ้อฝันในสมัยนั้น ได้พิสูจน์เป็นความจริงขึ้นแล้ว

ยังมีเรื่องราวอีกนับไม่ถ้วน สำหรับท่านรองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ ที่ประทับใจพวกเรากับคำว่า “แม่โจ้” บัดนี้คงเหลือแต่สิ่งดี ๆ ที่ท่านฝากไว้เป็นอดีตให้พวกเราได้ระลึกถึงและจดจำตลอดชั่วกาลนานเท่านั้น

ด้วยความรักและเคารพท่านอาจารย์

ผศ.ดร.จำเนียร ยศราช

ประธานชมรมศิษย์เก่าแม่โจ้ 34

วันที่ 4 ธันวาคม 2541

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

ศิษย์แม่โจ้รุ่น 35

กระผมได้ทราบข่าวความสูญเสียอันยิ่งใหญ่ว่า อาจารย์เสียชีวิตแล้ว หลังจากที่ผมกลับมาจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และไม่สามารถมาร่วมงานในการบำเพ็ญกุศลศพของท่านอาจารย์ได้ ผมขอแสดงความเสียใจอย่างยิ่งต่ออาจารย์จงจิต และบุตร-ธิดา นับเป็นความสูญเสียที่สำคัญที่สุดต่อครอบครัวของท่านอาจารย์และศิษย์เก่าแม่โจ้ทุกคนที่เคยเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์ ซึ่งแต่ละรุ่นจะมีความประทับใจ อาจารย์เรียนมาอย่างไร-คิดอย่างไร-ฝันอย่างไร อาจารย์จะพยายามถ่ายทอดให้ลูกศิษย์ทุกคนทราบ

ผมมีโอกาสรู้จักท่านอาจารย์เป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2508 ผมเรียนอยู่ที่โรงเรียนเกษตรกรรมแผนใหม่ จังหวัดชุมพรและมาดูงาน F.F.T ของอาจารย์ ปี 2529 ผมจบปี 3 จากวิทยาลัยเกษตรกรรมพระนครศรีอยุธยา และมาสอบเรียนต่อเทคนิคเกษตรแต่สอบไม่ได้ และเข้ารับราชการที่กองกลีกรรรมเคมี กรมกลีกรรรม หลังจากนั้นก็สอบมาทุกปี จนกระทั่งอาจารย์สมัย เจริญรัต และคุณลุงประมวล กลุมาศย์ ซึ่งมีบทบาทอย่างสำคัญในการที่ทำให้แม่โจ้เปิดสอนปริญญาตรีได้ บอกผมว่าถ้าอยากจะได้เรียนแม่โจ้ ขอให้บอกท่าน เพราะสนิทกับอาจารย์วิภาต บุญศรี วังซ้าย ผมประเมินตัวเองแล้วว่ายากที่จะสอบได้ เพราะต้องทำงานหนักตลอดปี ไม่มีเวลาดูหนังสือ จนกระทั่งอาจารย์วิจิตร ถนอมถิ่น อดีตข้าราชการกองก๊วกและสัตววิทยา กรมกลีกรรรม ตำแหน่งสุดท้ายเป็นเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ เห็นใจในความพยายามของผม จึงได้พาผมไปพบอาจารย์ประสงค์ วรยศ ที่บ้านเพื่อขอคำแนะนำ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำพร้อมมอบหนังสือให้อ่านประมาณ 7 เล่ม ในปี 2513 ผมจึงสอบได้เรียนสาขาพืชศาสตร์ ซึ่งอาจารย์ประสงค์ สอนหลายวิชา

นอกจากนั้นได้กระตุ้นให้พวกเราอดฝืนและทำความฝันให้เป็นจริงมีความหวังของชีวิตว่าเราอาจจะได้ไปเรียนต่อที่บางเขนที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ ม.ช. หรือที่จพวฯ ท่านฝันจะให้แม่โจ้เป็นสถาบันที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและทำงานเพื่อสังคมเกษตรอย่างจริงจัง คำว่าเทคโนโลยีการเกษตร ยังฝังอยู่ในสมองของชาวแม่โจ้อยู่ตลอดเวลา ผมจบการศึกษาและกลับไปรับราชการต่อ จนในปี 2517 ได้ร่วมกับพี่ ดร.อำนาจ ยศสุข (รุ่น 20) ดำเนินงานเพื่อยกระดับฐานะ ของแม่โจ้ให้เปิดสอนปริญญาตรี ซึ่งมาจากแนวความคิดของท่านอาจารย์ประสงค์ ต่อมาพระราชบัญญัติที่เสนอสภาฯ ไม่ผ่าน ผมได้ร่วมประสานงานระหว่างคุณลุงประมวล กลุมาศย์ ซึ่งเป็นสมาชิกรัฐสภาในขณะนั้น ช่วงนี้ผมได้ติดต่อกับอาจารย์ ดร.วิภาต บุญศรี วังซ้าย อาจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ คุณลุงประมวล กลุมาศย์ และ ดร.อำนาจ ยศสุข อยู่ตลอดเวลา จนกระทั่งแม่โจ้ได้รับการสถาปนาเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2518 และได้เปิดสอนปริญญาตรี ซึ่งผมได้เป็นนักศึกษารุ่นแรก ที่เรียนทั้งที่แม่โจ้ และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี 2513 - 2541 ผมไม่สามารถที่จะบรรยายความรู้สึกระหว่างความเป็นลูกศิษย์-อาจารย์ กับอาจารย์ประสงค์ให้ละเอียดและซาบซึ้งได้ ผมเป็นลูกศิษย์คนหนึ่งที่มีความสนิทสนมกับอาจารย์ประสงค์และอาจารย์วิภาต บุญศรี วังซ้าย รับทราบอะไรหลายอย่างแต่ขอให้ทุกอย่างผ่านไป ผมจะขอจดจำอาจารย์และคำสั่งสอนของอาจารย์ที่ได้เมตตาสั่งสอนผมให้เป็นคนดีและทำงานเพื่อสังคม ถ้าไม่มีอาจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ มี

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

ส่วนร่วมในการดำเนินงาน จะไม่มีสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร และถ้าไม่มี “แม่โจ้” ผมก็ไม่มีสถานะอย่างปัจจุบันนี้ ในปี 2528 ผมได้มาพบอาจารย์ และสอบเข้าเรียนปริญญาโทรุ่นแรก ระหว่างที่เรียนอยู่ 1 เดือน ได้ไปพบและพูดคุยกับอาจารย์ทุกวัน ถ้ามีเวลว่างในระหว่างนั้น อาจารย์ได้ติดต่อสถานที่เรียนทั้งที่สหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษให้ผม แต่ผมมีเหตุจำเป็นทางการเงินไม่สามารถที่จะไปเรียนตามที่อาจารย์ต้องการได้ ปลายปี 2528 ผมสอบทุนของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งให้ทุนข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปศึกษาต่อปริญญาโทที่ Central Luzon State University ได้เรียน 3 ปี จบกลับมารับราชการ ก็ได้ติดต่อกับอาจารย์มาโดยตลอด เคยคิดที่จะทำหนังสือรวบรวมความเป็นมาในการเรียกร้องให้แม่โจ้เปิดสอนปริญญาตรี มีใครร่วมดำเนินงานบ้าง บางคนล้มหายตายจากไปแล้วก็หลายคน อาจารย์เรียกพวกผมที่ร่วมขบวนการเรียกร้องว่า “คนที่ถูกลืม” หลักฐานสุดท้ายที่ผมรวบรวมได้ คือ ลายเซ็นต์ของสมาชิกรัฐสภาที่พวกเราได้ขอให้ลงนามเพื่อขอเสนอ พ.ร.บ.แม่โจ้ เข้าสภาอีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่ไม่ผ่านในครั้งแรกก่อนที่คุณลุงประมวล กุลมาตย์ จะเสียชีวิตประมาณ 2 ปี ได้มอบหลักฐานฉบับนี้ให้ผมไว้ ผลที่สุดเราขาดเงินทุนในการที่จะพิมพ์หนังสือตามเจตนารมณ์ที่จะให้คนรุ่นหลังได้รับรู้ ผมจะขออนุญาตจากอาจารย์จงจิต เพื่อรวบรวมเอกสาร และจะพยายามจัดพิมพ์ให้ได้

หลังจากอาจารย์ประสงค์ เกษียณอายุราชการแล้ว ผมก็ติดต่อกับท่านตลอดเวลา หาพันธุ์ฝรั่งคั้นน้ำมาให้ ซึ่งท่านอาจารย์จะนำไปปลูกและทำธุรกิจร่วมกับเพื่อนที่จังหวัดอุดรดิตถ์และครั้งสุดท้ายในปี 2539 ผมได้ไปรับท่านอาจารย์ที่บ้านเพื่อมาร่วมงานเลี้ยงเกษียณอายุราชการของอาจารย์บรรจง ลีเกษมณทล ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรฯ ที่ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ หลังจากนั้นได้มาพบที่บ้านสันทรายอีกครั้ง ช่วงหลังในระหว่างปี 2541 ไม่ได้มาพบท่านอาจารย์เลย ได้รับ ส.ค.ส. ปี 2541 เป็นฉบับสุดท้ายจากอาจารย์

กระผมขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของท่านอาจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ และครอบครัวตลอดไป กุศลกรรมใด ๆ ที่กระผมได้พึงปฏิบัติต่อสังคมต่อประเทศชาติ และกรรมดีทั้งหลายที่ได้สะสมมา กระผมขออุทิศส่วนกุศลให้ดวงวิญญาณของท่านอาจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ ไปสู่สัมปรายภพ และสิ่งสถิตย ฌ เบื้องบนสวรงค์โน้นเทอญ

กระผมได้ทำหน้าที่ลูกศิษย์ของท่านอาจารย์อย่างเต็มที่แล้ว และได้โทรศัพท์พูดคุยกับอาจารย์จงจิต 1 ชั่วโมงเต็ม ๆ กราบขอบพระคุณอาจารย์จงจิตและครอบครัวที่ท่านได้ยินยอมให้ลูกศิษย์แม่โจ้ได้แสดงความกตัญญูในการร่วมทำบุญพระราชทานเพลิงศพ ท่านอาจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ อย่างสมเกียรติ ขอกราบขอบพระคุณพี่ ดร.อำนาจ ยศสุข นายกสมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้ และอาจารย์สรณู เพิ่มพูล อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ และศิษย์เก่าแม่โจ้ทุกท่าน

เหล่าศิษย์ประณตน์อ้อม สาธุการ

รำลึกคุณอาจารย์ แห่งข้าฯ

ขอเพียงท่านพบพาน สุขสุ สุขคติ

ขอดวงจิตสถิตหล้า ทวีฟ้าแดนสวรงค์

ด้วยความเคารพอย่างสูง

ไชยวัฒน์ วัฒนไชย

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

“กองทุนหรือมูลนิธิ”

ส่งเสริมการศึกษาและสวัสดิการ ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่

พระราชพุทธิญาณ รองเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ เจ้าอาวาสวัดบุพพาราม อำเภอเมือง เชียงใหม่ ในฐานะมีส่วนผูกสัมพันธ์ ร.ร.เกษตรกรรมแม่โจ้ มาจนถึงยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยแม่โจ้ อดีต ตั้งแต่ศาสตราจารย์พนม สมิตานนท์ ศาสตราจารย์วิภาค บุญศรี วั่งชัย และรศ.ดร.เทพประสงค์ วรยศ ตลอดจนครูอาจารย์ได้สนับสนุน ส่งเสริม การเกษตรสหกรณ์ ให้ลูกหลานญาติมิตรและศิษยานุศิษย์มาตลอดเวลา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีเจตนาประสงค์ที่จะให้มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เจริญมั่นคง ยิ่ง ๆ ตลอดไปโดยก่อตั้ง กองทุนหรือมูลนิธิของมหาวิทยาลัยแม่โจ้แบบยั่งยืนถาวรมั่นคงทางสังคมตลอดไป เพื่อเป็นประโยชน์กว้างขวางในการส่งเสริม ช่วยเหลือการศึกษา การค้นคว้า การวิจัย ตลอดจน ในการจัดสวัสดิการให้ทั้งศิษย์เก่า ครูอาจารย์ ข้าราชการประจำ ข้าราชการบำนาญ พนักงาน ลูกจ้าง และนักศึกษา โดยร่วมมือร่วมใจกันหาเงินมาจัดตั้งเป็นกองทุนหรือมูลนิธิของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ขึ้น เพื่อสะดวกในการจัดกิจกรรม บำเพ็ญกุศลต่าง ๆ โดยขอบอกบุญเชิญชวนผู้มีจิตศรัทธา จากองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมการศึกษาทั้งอาจารย์ และนักศึกษา โดยนำดอกผลมาเป็นทุนให้อาจารย์ และนักศึกษา ที่เรียนดีแต่ยากจน ให้มีโอกาสศึกษาต่อให้สูงขึ้น ทั้งในประเทศและต่างประเทศแล้วกลับมาใช้ทุนคืนเมื่อประกอบอาชีพมีงานทำที่มั่นคง เพื่อจะได้นำมาเป็นกองทุนต่อเนื่องสืบไป
2. เพื่อใช้ในการทดลองค้นคว้าในด้านวิชาการ ศึกษาวิจัย และกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ในการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เพื่อเสริมนโยบายของรัฐ และสนองพระราชนโยบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระองค์ทรงมุ่งเน้นการเกษตรและสหกรณ์แบบยั่งยืน และไร่นาสวนผสม
3. เพื่อใช้เป็นทุนส่งเสริมอาชีพ การเผยแพร่เทคโนโลยีสมัยใหม่สู่ชนบท เช่น โรงเรียนประถม มัธยม อาชีวศึกษา และประชาชนในชนบท ในการประกอบกิจกรรมสัมมาชีพ แก่ผู้ด้อยโอกาส ทั้งในระบบและนอกระบบแบบครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อการจัดสวัสดิการ สงเคราะห์ช่วยเหลือให้ข้าราชการประจำ และข้าราชการบำนาญ ในสังกัดมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในด้านการรักษาพยาบาล ตลอดจนบำเพ็ญกุศลเมื่อคราวเจ็บป่วยและถึงกับวายเป็น รวมทั้งการประสมเหตุเพศภัยต่าง ๆ ในคราวจำเป็น

นอกจากนี้ เมื่อคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อาวุโสของมหาวิทยาลัยถึงคราววายเป็น และมีถิ่นฐานอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ควรจัดตั้งศพบำเพ็ญกุศลไว้ในสถานที่ภายในมหาวิทยาลัย 1-2 คืน เพื่อเชิดชูเกียรติคุณ และเป็นฐะในการจัดฌาปนกิจ หรือพระราชทานเพลิงศพ ให้ตามฐานะ ถ้าอยู่ต่างจังหวัดต้องช่วยกันประสานงานให้รับทราบตามระเบียบทางราชการ และประเพณี เพื่อให้สมศักดิ์ศรีของชาวแม่โจ้ โดยจัดให้เป็นวัฒนธรรมหรือประเพณีของชาวแม่โจ้ เพื่อแบ่งเบาภาระเจ้าภาพ และให้เป็นประเพณีแห่งความสามัคคีเป็นหลักกาย

ด้วยเหตุนี้จึงขอเสนอแนะสภามหาวิทยาลัยและกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เห็นสมควรร่วมกันพิจารณากับสมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้ เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน อย่างมีศักดิ์ศรี

คำ ใ ว้ อ า ลั ย

ของชาวมหาวิทยาลัยแม่โจ้สืบต่อไป พร้อมกันนี้อัฒมาขอบริจาคเป็นกองทุนเริ่มต้น 10,000.- บาท ด้วยความยินดี

หากศิษย์เก่าหรือศิษย์ปัจจุบันตลอดจนคณาจารย์และผู้มีจิตศรัทธาทั้งหลายจะร่วมกัน จัดตั้งกองทุนหรือมูลนิธิดังกล่าวขอได้แสดงข้อคิดเห็นหรือความจำนงมายังมหาวิทยาลัยแม่โจ้ หรือ รองเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ และต้องขอเจริญพร คุณนิเวศน์ เชิงปัญญา กรรมการสมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้ ที่ได้จุดประกายเรื่องนี้ขึ้นมา เพื่อเป็นอนุสรณ์แด่ดวงวิญญาณ ของ รศ.ดร.เทพประสงค์ วรรณศ

พระราชพุทธิญาณ

รองเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่

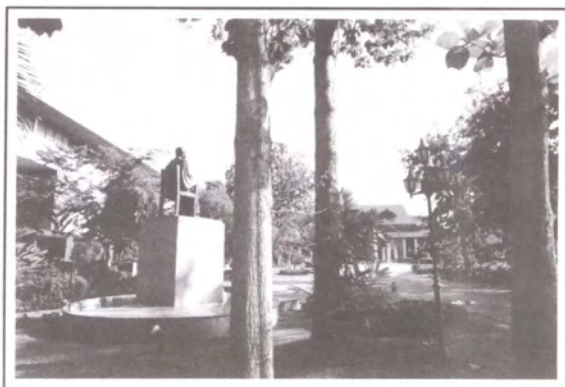
เจ้าอาวาสวัดบุพพาราม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

* * * * *





...กว่าจะเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้...



โดย รศ.เทพประสงค์ วรยศ
รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

อริบทก

จากความศรัทธาอันสูงส่งที่ข้าพเจ้ามีต่อ
“แม่โจ้” ซึ่งเป็นสถาบันที่ข้าพเจ้าเคยศึกษามาเมื่อปี
พ.ศ. 2492 - 95 ซึ่งมีชื่อขณะนั้นว่า “โรงเรียน
เกษตรกรรมแม่โจ้” และได้เปลี่ยนชื่อเป็น
“วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่” เมื่อข้าพเจ้าได้
กลับมาเป็นอาจารย์สอนเริ่มแรกเมื่อปี 2500 ทำให้
มีสิ่งดึงดูดใจให้ข้าพเจ้าได้คิด-ฝัน และกระทำสิ่งทีก่อ
ให้เกิดความก้าวหน้าของสถาบันแห่งนี้ตามความมุ่ง
หวังที่วางไว้ด้วยการผนึกกำลังทุกฝ่ายเข้าด้วยกันทั้ง

ภายในและภายนอกวิทยาลัยฯ ในอันที่จะพัฒนา และขยายโปรแกรมการศึกษาให้กว้างขวางออกไป ตามความเหมาะสมต่อสภาพการณ์ที่เป็นจริง และเป็นไปตามต้องการของชาติโดยส่วนรวมโดยเฉพาะ การพัฒนากำลังคนที่มีความชำนาญทางการเกษตร เฉพาะอย่างเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของชาติที่ได้วางไว้

บทความเรื่องนี้ผู้เขียนได้เขียนขึ้นเพื่อเป็น ของขวัญแก่ครอบครัวของผู้เขียนเองมีเจตนาที่ได้ เขียนขึ้นเพื่อที่จะให้ศิษย์เก่าแม่โจ้และประชาชน ทั่วไปได้รับทราบถึงความเป็นมาโดยสังเขปที่ วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ได้รับการยกฐานะขึ้น เป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรที่สมบูรณ์ และมี ฐานะเป็นกรม สังกัดอยู่ในทบวงมหาวิทยาลัยซึ่ง ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2518 ผู้เขียนจึงมีความภูมิใจและเต็มใจที่ได้เขียน เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่งทั้งนี้ผู้เขียนถือว่าความจริงนี้ ความจริงไม่พิน และอย่างน้อยก็ทำให้ครอบครัว ของผู้เขียนมีความสุขที่ได้ทำประโยชน์ให้แก่แม่โจ้ใน อดีตที่ผ่านมา โดยเฉพาะผู้เขียนเรื่องนี้เป็นวาระ ครบรอบวันสำคัญ ของชีวิตของผู้เขียนพอดี (20 มิถุนายน 2524)

เหตุการณ์ในอดีต

เริ่มต้นเมื่อปี 2477 แม่โจ้สังกัดกระทรวง ธรรมการและได้เปลี่ยนสังกัดขึ้นอยู่กับกระทรวง เกษตรธิการในปี 2481 พอในปี 2491 ได้เปลี่ยน สังกัดขึ้นอยู่กับกระทรวงศึกษาธิการและแล้วก็ เปลี่ยนมาสังกัดกับทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐในปี พ.ศ.2518 ซึ่งแสดงว่าแม่โจ้ของเรามีการ เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเพื่อความเหมาะสมกับ สภาพการณ์ และการพัฒนากำลังคนเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการเกษตรและการศึกษาของชาติ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงแต่ละสมัยก็ยังผลทำให้แม่โจ้ เจริญเติบโตในรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองไม่

ซ้ำแบบใคร และใคร ๆ ก็ไม่สามารถจะเลียนแบบ ได้เสมอเหมือน

ในที่นี่จะขอเริ่มจากอดีตที่ใกล้เคียงกับจุด เริ่มต้นของการวางแผนที่จะยกฐานะของแม่โจ้ใน ระดับวิทยาลัยขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย คือ สถาบัน เทคโนโลยีการเกษตร

จุดที่เป็นบ่อเกิดทางด้านความคิดริเริ่มที่ สำคัญก็คือ ระหว่างปี พ.ศ. 2500 - 2503 ซึ่งเป็น ระยะเวลาที่ทางรัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้มีทุนการศึกษา ให้แก่คณะอาจารย์ของวิทยาลัยเกษตรกรรม เชียงใหม่ไปศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัยหลายแห่งใน สหรัฐอเมริกา เมื่อแต่ละคนได้ศึกษาสำเร็จกลับมา ก็มีความกระตือรือร้นที่จะช่วยกันพัฒนาการศึกษา ของแม่โจ้ให้ก้าวหน้าใกล้เคียงกับวิทยาลัยเกษตร บางแห่งในสหรัฐทั้งนี้เพราะแม่โจ้ในสมัยเริ่มแรกก็ มีโปรแกรมการศึกษา การวิจัยและส่งเสริมทางการ เกษตรคล้ายคลึงกับการจัดการศึกษาที่รัฐวิสคอนซิน คอร์เนล และหลุยส์เซียน่า เป็นต้น ซึ่งต่อมาระยะที่ แม่โจ้ย้ายไปสังกัดกับกระทรวงศึกษาธิการแทนที่จะ ขึ้นกับกระทรวงเกษตร ก็เป็นสาเหตุทำให้สถานี ทดลองและสถานการศึกษาแยกส่วนบริหารกันไป จุดที่สำคัญข้อนี้ทำให้เราคิดฝันที่จะได้อยู่ด้วยกันอีก ซึ่งผลสุดท้ายความฝันก็เป็นความจริงขึ้นมาในปัจจุบัน คือ สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรเรามีคณะวิชาที่ เกี่ยวข้องกับการสอนนักศึกษาและขณะเดียวกัน เราก็มีสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการเกษตร

ในปี 2500 ทางวิทยาลัยเกษตรกรรม





เชียงใหม่ยังได้เปิดสอนระดับประโยคครูมัธยมเกษตรกรรม (ปมก.) ขึ้นอีกแผนกหนึ่ง เพื่อผลิตครูเกษตรให้แก่โรงเรียนเกษตรกรรมและโรงเรียนสามัญทั่วไปด้วย ซึ่งก็กลับไปสู่บรรยากาศแบบดั้งเดิมตอนแม่โจ้ยังเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมประจำภาคเหนืออีก

เนื่องจากการศึกษาเกษตรในระดับอาชีวชั้นสูง (มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ) ที่เปิดสอนอยู่在那นั้นมีเนื้อหาวิชาเกษตรที่สอนตามหลักสูตรซึ่งส่วนใหญ่เป็นหลักการเบื้องต้นยังไม่พอเพียงที่จะฝึกฝนอบรมนักเรียนให้มีความรู้ความสามารถออกไปทำงานเกี่ยวข้องกับเกษตรกรในฐานะที่ปรึกษาทางวิชาการได้ดีพอ ดังนั้นในปี พ.ศ. 2506 กรมอาชีวศึกษาจึงได้สั่งให้วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่เปิดสอนวิชาเรียนชั้นสูงแผนกเกษตรกรรมขึ้นเป็นแห่งแรก โดยเปิดรับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรอาชีวศึกษาชั้นสูงให้เข้าศึกษาต่ออีก 2 ปี โดยให้ได้รับการศึกษาอบรมทางเทคนิคเกษตรเฉพาะอย่างและอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรโดยให้มีความเชี่ยวชาญสาขาใดสาขาหนึ่งโดยเฉพาะทางด้านพืชกรรม สัตวบาล ช่างเกษตร และเศรษฐศาสตร์เกษตร

เมื่อทางแม่โจ้เริ่มเปิดสอนระดับเทคนิคเกษตร หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกเกษตรกรรมในปี 2506 ทางกรมอาชีวศึกษาได้สั่งให้โอนการสอนระดับ ปมก. ไปเปิดสอนที่วิทยาลัยเกษตรกรรมบางพระ ชลบุรี ทั้งนี้เพื่อให้แม่โจ้มุ่ง

ผลิตกำลังคนระดับเทคนิคเกษตรแต่เพียงด้านเดียว เพื่อออกไปรับใช้ประเทศชาติทางด้านการเกษตรต่อไป

จุดเริ่มของการพัฒนา

ในระหว่างที่มีการพัฒนาการศึกษาระดับอาชีวศึกษาชั้นสูง ประโยคมัธยมเกษตรกรรม (ปมก.) และเทคนิคเกษตร หรือ ปวส. ระหว่างปี พ.ศ. 2503 - 2506 นั้น ทางวิทยาลัยฯ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้นเพื่อสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของชาติประจวบกับอาจารย์ของวิทยาลัยหลายคนได้สำเร็จการศึกษามาจากสหรัฐอเมริกาโดยเฉพาะอาจารย์วิภาต บุญศรี วังชัย อาจารย์สุรพล สงวนศรี และอาจารย์ประสงค์ วรยศ ได้นำเอาแนวความคิดแปลก ๆ ใหม่ ๆ และใช้ได้ผลดีมาแล้วในสหรัฐอเมริกามาทดลองทำที่แม่โจ้ เช่น ได้นำเอาโครงการเกษตรภายใต้ดินเทศ และองค์การเกษตรกรในอนาคตของประเทศไทยมาทดลองจัดที่แม่โจ้เมื่อปี 2504 โดยฝึกนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาเป็นเกษตรกรในอนาคต และฝึกนักศึกษาระดับประโยคมัธยมเกษตรกรรม เป็นครูที่ปรึกษาของสมาชิกในองค์การเกษตรกร ได้จัดให้เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรแก่นักศึกษาทั้งสองระดับ โดยเน้นให้มีความรับผิดชอบมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และมีความคิดริเริ่มตลอดจนมีรายได้จากโครงการเกษตรระหว่างที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัย ทำให้ความสนใจในการประกอบอาชีพเกษตรมากขึ้น เมื่อศึกษาสำเร็จแล้ว

ภายหลังจากที่โปรแกรมการศึกษาระดับ
ประโยศมัธยมเกษตรกรรมได้ย้ายไปจัดที่วิทยาลัย
เกษตรกรรมบางพระในปี พ.ศ. 2506 แล้วทาง
วิทยาลัยฯ ได้มีโอกาสพัฒนาการศึกษาระดับเทคนิค
เกษตรอย่างเต็มที่ทั้งสายงานบริหารและวิชาการ
เพื่อผลิตกำลังคนระดับกลางออกไปช่วยพัฒนา
ประเทศโดยพยายามจัดให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมของชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510 -
2514) ซึ่งได้เน้นถึงแนวทางที่จะเร่งรัดพัฒนาการ
เกษตรให้รุดหน้าไปในอัตราสูงกว่าเดิม โดยให้ผล
ประโยชน์จากการผลิตทางการเกษตรตกอยู่กับ
เกษตรกรผู้ผลิตให้มากที่สุดทั้งนี้เพื่อเพิ่มรายได้ให้
แก่เกษตรกรและเป็นการยกฐานะการครองชีพของ
เกษตรกรให้ดีขึ้น นักศึกษาที่จบออกไปจากวิทยาลัยฯ
มีโอกาสศึกษาตามหลักสูตรทั้งสองระดับถึง 5 ปี
จึงมีความรู้ความชำนาญที่จะออกไปเป็นเกษตรกรได้
เหมาะสม และทั้งสามารถประกอบอาชีพราชการ
ในตำแหน่งพนักงานส่งเสริมการเกษตร นักวิชาการ
ตามกรมกองต่าง ๆ รวมทั้งเป็นครูอาจารย์ตาม
โรงเรียนเกษตรกรรมและโรงเรียนมัธยมศึกษา
ประจำอำเภอและจังหวัดที่มีหลักสูตรวิชาเกษตรได้ดี
อีกด้วย

ปัญหาส่งเสริมการพัฒนา

ขณะที่มีการพัฒนางานด้านวิชาการและงาน
ฟาร์มของวิทยาลัยฯ อยู่อย่างรีบเร่งนี้ก็มีปัญหาทาง
ด้านการปกครองเกิดขึ้นบางประการ โดยเฉพาะ
ประเพณีการรับน้องใหม่ ซึ่งเป็นประเพณีดั้งเดิมของ
แม่โจ้ก็คือนักศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับ
อาชีวศึกษาชั้นสูงจะได้รับการถ่ายทอดความคิดจาก
รุ่นพี่รุ่นก่อนๆ มาว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่
รับผิดชอบต่อการรับน้องใหม่ในแต่ละปี พอวิทยาลัยฯ
มีระดับประโยศวิชาชีพชั้นสูง (ปวส) อีกแผนกหนึ่ง
เมื่อนักศึกษาระดับนี้เข้ามาเรียนปีแรกก็ถูกนักศึกษาปี
ที่ 2 ถือว่าเป็นรุ่นน้องของตนอยู่โดยเฉพาะนักศึกษา

ที่สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาชั้นสูงมาจาก
โรงเรียน หรือ วิทยาลัยเกษตรกรรมอื่น ๆ
ระยะแรก ๆ ปัญหาเหล่านี้มีมากและเชื่อมโยงไปถึง
ปัญหาทางวิชาการอีก เช่น ตารางเรียนและการ
ปฏิบัติงานฟาร์มที่แตกต่างกันแต่นักศึกษาระดับ
อาชีวศึกษามักมีความเข้าใจที่ผิด ๆ อยู่เสมอที่อยาก
จะได้เรียนและปฏิบัติเช่นเดียวกับนักศึกษาระดับ
วิชาชีพชั้นสูง ปัญหาเหล่านี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นของ
การวางแผนการพัฒนาการศึกษาเกษตรระดับต่าง ๆ
โดยดัดแปลงตามแนวทางที่ยูเนสโกได้วางไว้ คือ
ระดับนักเชตรมีฝีมือ (Skilled Laboier) ระดับนัก
เทคนิคเกษตร (Technician) และระดับนัก
เทคโนโลยีเกษตร (Technologist) ทั้งนี้เพื่อที่จะ
ให้นักศึกษาที่จะเข้ามาศึกษาในวิทยาลัยมีความ
สำนึกและรับผิดชอบต่อการเรียนในแต่ละระดับให้มี
ความรู้ความสามารถตามความเหมาะสมแต่ละ
ระดับมากที่สุด ซึ่งโดยหลักทั่วไปทางยูเนสโกได้
เน้นถึงการศึกษาในระยะนั้นไว้ดังนี้คือ

1. การศึกษาต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลง
อย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและต้องคอยปรับปรุง
ให้สอดคล้องกับกาลเวลาอยู่เสมอ
2. การศึกษาเพื่อให้ความรู้ความชำนาญ
พิเศษไม่ควรจะเร่งทำก่อนถึงเวลาอันควร และ
ควรรักษาคุณภาพในวิชาสามัญ วิทยาศาสตร์และ
วิชาชีพ
3. การปลูกฝังนิสัยให้เห็นความสำคัญและ
เกียรติของการทำงานด้วยมือในระบบการผลิต
แผนใหม่
4. ควรส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสศึกษาต่อ
เต็มความสามารถ

จากข้อเสนอแนะของยูเนสโกครั้งนี้ทำให้มี
การปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาเกษตรของกรม
อาชีวศึกษาเริ่มต้นขึ้นแต่ก็เน้นเพียงสองระดับเท่านั้น
คือ ระดับอาชีวศึกษาชั้นสูง (มศ.4 - 6) และระดับ
ประโยศวิชาชีพชั้นสูงแผนกเกษตรกรรม (ปวส.)

เนื่องจากผู้เขียนมีหน้าที่รับผิดชอบที่สำคัญในวิทยาลัยฯ ในยุคนั้นพอดี คือ มีตำแหน่งหัวหน้าคณะวิชาพีชกรรม ระหว่างปี 2507 - 2509 และหัวหน้าฝ่ายวิชาการในระหว่างปี 2509 - 2512 ทำให้ผู้เขียนเกิดศรัทธาอย่างแรงกล้าที่จะพัฒนาการศึกษาทั้งสามระดับดังกล่าว ให้เกิดผลทางปฏิบัติอย่างเร่งด่วนจึงให้ลงมือเขียนบทความขึ้นครั้งแรกเมื่อปี 2509 ในหัวข้อเรื่อง แนวการจัดการศึกษาที่วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ โดยได้



เน้นถึงการศึกษาด้านอาชีพเกษตรและเทคนิคเกษตร ต้องมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ และควรเน้นทางด้านคุณภาพ ผู้เขียนได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการศึกษาระดับอาชีวเกษตรไม่เพียงแต่สอนในแง่ทักษะและมีความรู้ที่จะออกไปประกอบอาชีพได้เท่านั้น แต่ควรจะสอนให้มีความสามารถเข้าใจวินิจฉัยเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมได้อีกด้วย สำหรับหลักสูตรควรจะมี 2 โปรแกรม คือจบเป็นตอน ๆ (Terminal) โดยเปิดโอกาสต่อระดับเทคนิคเกษตรและสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ดี ส่วนอีกโปรแกรมหนึ่งมุ่งให้ศึกษาต่อในระดับเทคนิคเกษตรแบบต่อเนื่อง โดยเปิดช่องทางให้ศึกษาต่อในระดับเทคโนโลยีการเกษตรได้ตามความสามารถของแต่ละบุคคลในอนาคต

เรื่องนี้ทางวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ได้

ทดลองขึ้นทั้งสองโปรแกรมปรากฏว่าได้ผลดีมาก ทำให้ผู้ที่ศึกษาติดต่อกันมาตั้งแต่ระดับอาชีวศึกษาเกษตรและเทคนิคเกษตรได้มีโอกาสศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในคณะเกษตรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยในต่างประเทศได้อย่างเหมาะสม โดยมีความเชื่อมั่นที่ว่าผู้ที่ศึกษาที่แม่โจ้อย่างน้อย 25 เปอร์เซ็นต์ จะมีความสามารถรู้ความสามารถที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีได้ และอย่างน้อย 15 เปอร์เซ็นต์ จะมีความสามารถพอที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท - เอก ได้อย่างแน่นอนทั้งนี้เพราะมีรุ่นพี่ ๆ ได้ทำตัวอย่างที่ดีไว้ในอดีตเป็นระยะ ๆ

โชคดีจากการเริ่มต้นที่ดี

20 พฤศจิกายน 2510

ทางสมาคมไทย - อเมริกัน ได้จัดให้มีการประชุม ทางวิชาการขึ้นที่ศาลาสันติธรรมเรื่อง การรวมกำลังเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม ผู้เขียนได้เสนอบทความเรื่อง "บทบาทของวิทยาลัยเกษตรกรรม เพื่อพัฒนาเกษตรกรรม" ซึ่งได้เน้นถึงแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะนั้นก็คือลูกหลานของเกษตรกรหรือกำลังคนในชนบทซึ่งเป็นผู้ผลิตอาหารเลี้ยงประชากรในเมืองมักจะหลั่งไหลไปทำงานในกรุงหรือเมืองใหญ่ ทั้งนี้เพราะการศึกษาในกรุงเจริญกว่าชนบท และมีความสะดวกสบายในการครองชีพ ตลอดจนเครื่องปรุงใจด้านอื่น ๆ และความบันเทิงต่าง ๆ ที่มีอยู่ในกรุงหรือเมืองใหญ่ ๆ การแก้ปัญหาข้อหนึ่งในจำนวนหลาย ๆ ข้อ ก็คือ การจัดการศึกษาทางการเกษตรให้สูงขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะด้านอาชีวเกษตร และเทคนิคเกษตร เพื่อจูงใจให้ออกไปประกอบอาชีพการเกษตร เมื่อ



ศึกษาสำเร็จแล้วและควรให้โอกาสในการศึกษาแก่ลูกหลานของเกษตรกรก่อน ซึ่งการศึกษาไม่ใช่จัดเพื่อวันนี้เท่านั้น แต่เพื่อความก้าวหน้าในอีก 20 - 30 ปีข้างหน้า เรื่องนี้พอ 8 ปีให้หลัง แม่โจ้ก็ได้เป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรตามที่ฝันไว้ (มีบทความสนับสนุนเกี่ยวกับเรื่องนี้ในหนังสือพิมพ์สยามนิกร ฉบับวันที่ 23 มีนาคม 2511 ระหว่างคอลัมน์วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้เขียนโดย บก.แม่โจ้ ซึ่งย่อในตอน



ท้ายว่าขอให้กระทรวงศึกษาธิการได้โปรดสนใจสถาบันแห่งนี้จริง ๆ จัง ๆ เสียที)

ความจริงก่อนหน้าที่ผู้เขียนจะเสนอบทความดังกล่าวต่อนักบริหารและนักวิชาการทั่วประเทศครั้งนั้น ได้มีเอกสารฉบับหนึ่งเกิดขึ้นในเดือนเมษายน 2510 คือแนวความคิดในการจัดและพัฒนาศึกษาด้านอาชีวเกษตรและเทคนิคเกษตรในวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ ซึ่งผู้เขียนและคณะซึ่งประกอบด้วย อาจารย์เปลื้อง อุไรพงษ์ อาจารย์ยรรยง สิทธิชัย อาจารย์สุทิน ห้วยเรไร และอาจารย์เพียร จรรย์สืบศรี ได้ช่วยกันเขียนขึ้นเพื่อเสนอให้ผู้ใหญ่ทางกรมอาชีวศึกษาได้ให้การสนับสนุนต่อไป ระหว่างที่รอคอยการสนับสนุนอยู่นั้นผู้เขียนและคณะซึ่งประกอบด้วยอาจารย์นิคมะลิสุวรรณ อาจารย์ยรรยง สิทธิชัย อาจารย์เพียร จรรย์สืบศรี และอาจารย์บุญ กล่อมจอหอ ได้ช่วยกันทำเอกสารฉบับภาษาอังกฤษขึ้นโดยให้ชื่อว่า DEVELOPING CURRICULA IN VOCATIONAL AND TECHNICAL AGRICULTURE TO MEET THE NEEDS OF A CHANGING AGRICULTURAL INDUSTRY AND TECHNOLOGY AT CHIANGMAI COLLEGE OF AGRICULTURE (MAEJO) ซึ่งพิมพ์เสร็จในวันที่ 10 พฤศจิกายน 2510

ทั้งนี้เพื่อให้จะมีข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเสนอบทความในการประชุมทางวิชาการในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2510 ซึ่งได้กล่าวมาแล้วข้างต้นให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

หลังจากเสร็จการประชุมทางวิชาการนี้แล้วผู้เขียนได้ทำหนังสือราชการของวิทยาลัยฯ ถึงท่านอธิบดีกรมอาชีวศึกษา และท่านหัวหน้ากองโรงเรียนเกษตรกรรม เพื่อเสนอเอกสารทั้งสองเล่มดังกล่าว โดยขอให้ทางกรมอาชีวศึกษาให้การสนับสนุนและพิจารณาอนุมัติให้วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ดำเนินการเตรียมการต่อไปได้ ในอนาคต ขณะเดียวกันในวันที่ 2 ธันวาคม 2510 ผู้เขียนในฐานะหัวหน้าฝ่ายวิชาการได้ทำหนังสือมอบเอกสารแนวความคิดในการพัฒนาศึกษาและหลักสูตรดังกล่าวนี้ไปให้บุคคลที่ผู้เขียนคิดว่าคงจะช่วยให้กำลังใจและช่วยหาทางสนับสนุนแนวความคิดในการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อเร่งรัดพัฒนาศึกษาด้านเกษตรกรรมในชนบทโดยมุ่งที่จะให้เป็นวิทยาลัยของชุมชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง บุคคลที่เขียนเสนอไปคือ ศาสตราจารย์ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ดร.ไชยยงค์ ชูชาติ ดร.เฉลิม อ่างรณาวาสวัสดิ์ ดร.อมร รักชาติ ศุภณัฐคุณนิษฐา วิเชียรเจริญ คุณประหยัด บุณศิริ และ

ดร.สละ ทศานนท์ ซึ่งทุกคนต่างก็ให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี จึงถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี

ประจวบกับระยะเวลาที่โครงการเงินกู้เพื่ออาชีวศึกษาได้เริ่มต้นขึ้นทันเวลาที่แม่โจ้อยากจะทำ ซึ่งงานส่วนใหญ่ของโครงการมุ่งที่จะพัฒนากำลังคน อาคารสิ่งก่อสร้าง และอุปกรณ์การศึกษาของวิทยาลัยและโรงเรียนที่สังกัดในกรมอาชีวศึกษา ซึ่งก็ได้รับประโยชน์มากพอสมควร แต่ยังไม่จุใจเรื่องการพัฒนาด้านวิชาการที่สำคัญเท่าใดนัก จนกระทั่งผู้เขียนได้มีโอกาสเสนอความคิดในการพัฒนาการศึกษาเกษตรในที่ประชุมสัมมนาหัวหน้าคณะวิชา ระดับวิทยาลัยเรื่องการสอนและการวัดผลวิชาชีพ ระหว่างวันที่ 6 - 17 พฤษภาคม 2511 โดยมีท่านอธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นประธานในที่ประชุม ซึ่งผู้เขียนได้เน้นถึงแนวทางที่จะพัฒนาการศึกษาระดับเทคนิคเกษตรขึ้นเป็นเทคโนโลยีการเกษตรในอนาคต (ระหว่างหยุดพักการประชุมสัมมนาตอนกลางวัน ดร.ธนู แสงวงศ์ดี ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งนั้นได้ปรารภกับผู้เขียนว่า แม่โจ้มีความพร้อมกว่าที่อื่นที่จะเปิดการศึกษาระดับปริญญาตรีทางเทคโนโลยีการเกษตร ทำให้ผู้เขียนมีความภูมิใจและตื่นเต้นเป็นพิเศษ)

อาชีวสารฉบับมิถุนายน 2511 ได้ออกข่าวว่า นายสุเดช วิเศษสุรการ จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้อำนวยการโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา และขณะนั้นกรมอาชีวศึกษาได้ดำเนินการขออนุมัติใช้เงินก่อสร้างอาคารโรงเรียนที่จัดให้มีการประกวดราคาและตัดสินใจไปแล้ว 9 แห่ง คือ วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ และที่อื่นอีก 8 แห่ง (ในปีการศึกษา 2515 ผู้อำนวยการโครงการเงินกู้เพื่ออาชีวศึกษาเห็นด้วยกับข้อเสนอของวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ที่จะเปิดระดับปริญญาและยอมรับหลักการที่เสนอไปและได้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือดำเนินงานตามโครงการจัดการศึกษาระดับ

ม.ศ. 4-5-6 ของแม่โจ้ที่ล่าช้าในปีการศึกษา 2513 เป็นอย่างยิ่ง

ระหว่างสิงหาคม 2512 ทางกรมอาชีวศึกษาได้จัดให้มีการประชุมสัมมนาทางวิชาการเพิ่มเติมอีกโดยจัดสถานที่ประชุมทางภาคใต้ที่จังหวัดสงขลา ทำให้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาระดับสูงขึ้นกับกลุ่มนักบริหารและนักวิชาการในวิทยาลัยต่าง ๆ ที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการโดยเฉพาะอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี วิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ และวิทยาลัยโทรคมนาคมธนบุรี ต่างก็มีความกระตือรือร้นและมีแผนที่จะเปิดสอนระดับปริญญาตรีด้านเทคโนโลยีทางวิศวกรรมกันทั้งนั้น ทำให้มีความมั่นใจว่าวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ก็จะมีความสามารถเปิดสอนทางเทคโนโลยีการเกษตรได้ในอนาคตอันใกล้

พอเดินทางกลับจากการประชุมสัมมนาที่ปักขไค์มาถึงกรุงเทพฯ ผู้เขียนก็ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา - ดูงานและเข้าสัมมนาตามหลักสูตรระยะสั้น 5 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 17 ตุลาคม 2512 ถึง 10 พฤศจิกายน 2512 ทางด้านการสอนวิชาเกษตรและการจัดโปรแกรมการศึกษาระดับต่าง ๆ ณ ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งจัดโดยยูเนสโก ทำให้เกิดข้อคิดอย่างกว้างขวางเมื่อเปรียบเทียบกับที่ได้ศึกษามาจากประเทศสหรัฐอเมริกาจึงได้นำเอาความคิดและประสบการณ์ที่ได้รับจากการสัมมนา มาวางแผนปรับปรุงงานอาชีวเกษตรและเทคนิคเกษตรที่แม่โจ้ในปัจจุบัน ซึ่งเรื่องนี้ได้เสนอข้อคิดเห็นไปยังกรมอาชีวศึกษาเพื่อขอความสนับสนุนในการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาเพื่อให้ได้คุณภาพดีและมีประโยชน์ต่อนักศึกษาและประชาชนในชนบทต่อไป ในช่วงนี้ทางแม่โจ้ได้จัดส่งนักศึกษาที่จบจากการศึกษาระดับประโยควิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ที่เคยศึกษาที่แม่โจ้ในโปรแกรมการศึกษาต่อเนื่อง (Continuation) เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีสาขา

ส่งเสริมการเกษตร ที่คณะเกษตรมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ เพื่อลองเชิงและทดสอบดูว่า นักศึกษา แม่โจ้จะสามารถศึกษาต่อระดับปริญญาตรีได้หรือไม่ ซึ่งผลปรากฏออกมาว่าทุกคนมีความสามารถศึกษา ต่อระดับสูงได้เหมือนกับผู้ที่จบจากสายสามัญ แต่ โครงการนี้ดำเนินไปในช่วงระยะสั้น ซึ่งเหตุการณ์ และอุปสรรคที่เกิดขึ้นก็เป็นสิ่งกระตุ้นให้แม่โจ้จำเป็นต้องเปิดระดับปริญญาตรีทางเทคโนโลยีการเกษตร ขึ้นโดยเร็วที่สุด (ผู้เขียนได้เคยไปช่วยงานด้าน บริหารและวิชาการ ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ใน ระยะเริ่มแรกของการเตรียมการ จัดตั้งคณะเกษตรศาสตร์ระหว่างปี 2507-2509 จึงทราบถึงอุปสรรค และปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นอย่างดี)

เริ่มดำเนินงานตามแผนที่วางไว้

ปีการศึกษา 2513 คือ จังหะดีในวันที่ 13 พฤษภาคม 2513 ได้เริ่มงานตามโครงการ ทดลองจัดการศึกษาระดับอาชีว เกษตรและใช้ที่ดินในจังหวัดลำปาง

ตามแนวโน้มของการจัดการศึกษาอาชีวเกษตร และ เทคนิคเกษตรในวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ ซึ่ง ในปี 2512 ทางวิทยาลัยได้จัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ หรืออาชีว เกษตรและระดับวิชาชีพชั้นสูง สาขาพืชกรรม, สัตวบาล เศรษฐศาสตร์เกษตร และช่างเกษตร นอกจากนี้วิทยาลัยยังได้จัดการศึกษาเพิ่มเติมแก่ผู้ที่ ประกอบอาชีพอยู่แล้วและมีความประสงค์จะ เพิ่มพูนความรู้ของตนซึ่งเป็นตามความต้องการของ ท้องถิ่น โดยเปิดเป็นหลักสูตรระยะสั้นตลอดจน ให้การศึกษาอบรมแก่เกษตรกรหนุ่มและชาวเขาที่มี ความประสงค์จะศึกษาหาความรู้ในวิชาความรู้ใน วิชาเกษตรสมัยใหม่อีกด้วย

ดังนั้น เพื่อให้วิทยาลัยฯ ได้จัดการศึกษาให้ได้ ผลเต็มที่และเป็นไปตามข้อเสนอที่ให้ไว้แก่กรม อาชีวศึกษาที่จะขอเปิดระดับเทคโนโลยีการเกษตร ในอนาคตก็ควรจะให้วิทยาลัยฯ ได้มุ่งจัดการศึกษา ระดับวิชาชีพชั้นสูงแต่เพียงระดับเดียว ทั้งนี้เพื่อที่ จะให้ได้กำลังคนที่มีคุณภาพดีพอที่จะออกไปพัฒนา ประเทศได้ผลอย่างเต็มที่ตามแนวโน้มของการ จัดการศึกษาด้านการเกษตรและความต้องการ กำลังคนด้านเทคนิคเกษตรของประเทศชาติ และ ทั้งเป็นการยกฐานะของวิทยาลัยเกษตรกรรม



เชียงใหม่ให้เป็นสถาบันทางการเกษตรที่สูงขึ้น"ไป โดยการให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายอาชีพไปทดลองจัดที่จังหวัดลำปาง เพื่อที่จะ ให้การศึกษาทั้งสองระดับมีความสัมพันธ์กันอย่าง ใกล้ชิดและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยจัดให้ สถานศึกษาทั้งสองแห่งอยู่ในเครือเดียวกัน เพื่อให้ ศิษย์เก่าและประชาชนทั่วไปยอมรับและสนใจที่จะ ส่งบุตรหลานของตนเองเข้าศึกษาที่เกษตรกรรม ลำปางมากเหมือนเดิมกับที่วิทยาลัยเกษตรกรรม เชียงใหม่ซึ่งก็ได้รับการสนับสนุนจากกรมอาชีวศึกษา เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะความสามารถของกรรมการ ประสานงานฝ่ายจังหวัดลำปาง

สำหรับการจัดการด้านการเรียนการสอน และการฝึกภาคปฏิบัติได้เจริญรอยตามแม่โจ้สมัย

เริ่มแรก คือระยะที่เป็นโรงเรียนฝึกหัดครูประถม
กสิกรรมและโรงเรียนมัธยมวิสามัญเกษตรกรรม
ภาคเหนือระหว่างปี พ.ศ. 2477-2479 โดยมี
อาจารย์สุรัตน์ มงคลไชยสิทธิ์กับอาจารย์กำจร
บุญแปง แนะนำอย่างใกล้ชิด โดยประยุกต์เข้ากับ
สภาพตอนเป็นโรงเรียนเกษตรกรรมแม่โจ้ ปี พ.ศ.
2492 และตอนที่ได้จัดองค์การเกษตรกรในอนาคต
(F.F.T) ในวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ เมื่อ ปี พ.ศ.
2504 คือจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานระยะแรกอย่าง
หนักในระหว่างเดือนแรกของการเข้าไปสู่วิทยาลัย
(เพื่อให้เกิดความแข็งแกร่งอดทนต่องานหนัก และที่
สำคัญที่สุดคือให้กินนอนร่วมกันอยู่ในกระท่อมที่มุง
ด้วยใบหญ้าคาหรือหลังคามุงจากเมื่อแต่ละคนแน่ใจ
ว่าจะยืนหยัดอยู่ต่อไปได้แล้ว จึงจะได้เริ่มต้นเรียน
ภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกภาคปฏิบัติอย่างหนัก
ต่อไปซึ่งจัดในรูปของ "Learning by Doing" และ
ให้เป็นไปตามมติขององค์การเกษตรกรในอนาคต
อย่างเคร่งครัดคือ "เราเรียนรู้ด้วยงานการฝึกหัด
เราปฏิบัติเพื่อหวังการศึกษา หารายได้เพื่อชีวิตวัฒนา
ใช้วิชาเพื่อบริการงานสังคม"

อาจารย์ทุกคนที่ได้รับการแต่งตั้งจากอธิบดี
กรมอาชีวศึกษา เมื่อ 22 มิถุนายน 2513 ให้เป็น
กรรมการและเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินงานตาม
โครงการทดลองจัดการศึกษาระดับอาชีวเกษตรและ
การใช้ที่ดินจังหวัดลำปางทุกคนทำงานด้วยความ
เสียสละและเหน็ดเหนื่อยเป็นพิเศษ ซึ่งมีกรรมการ
ดำเนินงานตามโครงการจำนวน 12 คน โดยมีอา
จารย์วิภาค บุญศรี วังซ้าย เป็นประธานกรรมการ
และมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในโครงการจำนวน 6 คน
และกรรมการประสานงานฝ่ายจังหวัดลำปาง จำนวน
3 คน ผู้ที่เหน็ดเหนื่อยมากและปฏิบัติงานด้วย
ความเอาใจใส่ดียิ่ง ได้แก่อาจารย์สุทิน ห้วยไร่
ในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการโครงการฯ และก้านัน
อารีย์ พิระเชื้อ นายรุ่งโรจน์ ณ ลำปาง และนาง
เล็ก พิชกุล ผู้เขียนในฐานะผู้อำนวยการโครงการฯ

ได้มีโอกาสนอธิบายและแนะนำแก่นักศึกษารุ่นแรก
ก่อนเริ่มเรียนเทอมแรกให้นักศึกษาทราบว่า
โครงการนี้จัดทำเพื่อการขยายงานอาชีวเกษตรและ
เทคนิคเกษตรและเทคโนโลยีการเกษตรต่อไปใน
อนาคต ทั้งสัญญาไว้กับนักศึกษารุ่นแรกนี้ว่า
พวกท่านทั้งหลายจะได้เป็นนักศึกษารุ่นแรกของ
เทคโนโลยีการเกษตรที่เชียงใหม่อย่างแน่นอน
(ปรากฏว่านักศึกษาส่วนใหญ่ได้เข้าศึกษาต่อระดับ
ประโยควิชาชีพชั้นสูงที่แม่โจ้เมื่อปีการศึกษา 2516
และได้มีโอกาสศึกษาต่อระดับปริญญาตรีทาง
เทคโนโลยีการเกษตรรุ่นแรกในปีการศึกษา 2518
ตามแผนที่วางไว้ทุกประการ)

ดำเนินการต่อไปควบคู่กับโครงการอื่น

ปีการศึกษา 2514 - 2515 ทางวิทยาลัย
เกษตรกรรมเชียงใหม่ จัดการศึกษาและเร่งรัด
พัฒนาไปตามโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา
นอกจากจัดส่งอาจารย์ไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท
และเอก ณ ประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วยังได้มีการ
ปรับปรุงด้านการเรียนการสอนให้ทันสมัยยิ่งขึ้น โดย
เน้นการเรียน การสอน ด้านทฤษฎีควบคู่ไปกับการ
ปฏิบัติงานในฟาร์มและฝึกงานนอกวิทยาลัยของนัก
ศึกษาระดับประโยควิชาชีพชั้นสูงต่อไปได้ ส่วนผู้ที่
ประสงค์จะออกไปประกอบอาชีพภายหลังเมื่อสำเร็จ
การศึกษาระดับเทคนิคเกษตรแล้วทางวิทยาลัยฯ
ก็ได้จัดหลักสูตรไว้ให้เลือกตามความเหมาะสมซึ่ง
แล้วแต่ความสามารถของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ
ส่วนทางโครงการจัดการศึกษาระดับอาชีวเกษตรที่
ลำปางก็ดำเนินการไปตามนโยบายที่วางไว้ทุกประการ
เพื่อที่จะให้นักศึกษาได้รู้เต็มความสามารถทั้ง
เดือนสติให้ทุกคนได้แสวงหาความรู้จากการทำจริง
และจากปัญหาที่เกิดขึ้นโดยพยายามแนะนำทุกคน
ให้เตรียมตัวเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับเทคนิคเกษตร
ในอันที่จะแสวงหา ความรู้ความชำนาญทางการ
เกษตรเฉพาะอย่างต่อไป ส่วนผู้ที่มีความต้องการ

ศึกษาสูงขึ้นกว่านั้นเพราะมีความสามารถเป็นพิเศษ ก็ส่งเสริมและสนับสนุนให้สนใจในวิชาพื้นฐานทั้งวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อมุ่งศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีทางเทคโนโลยีการเกษตรซึ่งได้เตรียมการไว้แล้วที่แม่โจ้

เริ่มแผนจัดตั้งเทคโนโลยีการเกษตร

ตามความเป็นจริงหากนักศึกษาที่จบจากแม่โจ้ระดับ ปว.ส. ที่มีความรู้ได้มีโอกาสศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ต่อเนื่องกันไปไม่ต้องสอบเข้าเช่นเดียวกับเมื่อครั้งที่แม่โจ้เป็นวิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ หรือโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาเกษตรศาสตร์ หากเป็นเช่นนั้นแล้วทางแม่โจ้ก็คงไม่กระตือรือร้นที่จะเปิดระดับปริญญาตรีขึ้นอีก ทั้งนี้เพราะถือว่า “บางเขน” และแม่โจ้เป็นพี่น้องคลานตามกันมาอย่างใกล้ชิดในอดีต แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเป็นนโยบายของกระทรวงเกษตรธิการสมัยนั้นที่จะโอนกิจการของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาเกษตรศาสตร์ไปรวมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทั้งหมดในปี 2490 แม่โจ้ก็ต้องดิ้นรนช่วยตัวเองต่อไป แต่แม่โจ้ยังโชคดีที่มีพระช่วงเกษตรศิลปการ ซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมเกษตรสมัยนั้นได้ยื่นหยัดให้ชื่อของ “แม่โจ้” ยืนยงต่อไป ในฐานะเป็นสถาบันการศึกษาเกษตรของกระทรวงเกษตรธิการ หลังจากนั้นในปี 2491 ทางกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการก็รับโอนกิจการของสถาบัน แห่งนี้มาจากกระทรวงเกษตรธิการ และเริ่มรับนักศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2492 ซึ่งผู้เขียนได้เริ่มเข้าศึกษาต่อที่แม่โจ้ในรุ่นแรกนี้ เมื่อเรียนจบ 3 ปี ตามหลักสูตรอาชีวศึกษาชั้นสูงแผนกเกษตรกรรมในฐานะโรงเรียนเกษตรกรรมแม่โจ้แล้วต้องไปสอบแข่งขันเพื่อเข้าศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นรุ่นแรก

เมื่อเหตุการณ์เป็นเช่นนี้ทุกอย่างก็ต้องมาเริ่มต้นกันใหม่อีก ในปี 2509 เมื่อแม่โจ้ได้รับการยก



ฐานะเป็นวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ เช่นเดียวกันเมื่อปี 2477 เป็นโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม แล้วมีความเจริญก้าวหน้าตามลำดับจนกระทั่งได้เป็นวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แม่โจ้ และเป็นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในปี 2496 ขึ้นในปัจจุบันมีความเจริญถึงขีดสุดคือเปิดสอนถึงปริญญาเอกแล้ว

ในช่วงที่มีความคิดจะขยับขยายการศึกษาที่แม่โจ้อยู่ นั้น อาจารย์วิภาค บุญศรี วังซ้าย อาจารย์กำจร บุญแพง และผู้เขียนเองได้เดินทางไปเข้ากรุงเทพฯ เพื่อเยี่ยมคารวะศาสตราจารย์อินทรี จันทรสถิตย์ ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในขณะที่ดำรงตำแหน่งเป็นอธิการบดีอยู่ และได้กราบเรียนท่านเกี่ยวกับนักศึกษาแม่โจ้มีความประสงค์จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ซึ่งในระยะต่อมาทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็เปิดโอกาสให้ครูอาจารย์ของวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ ได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีในสาขาการศึกษา ศาสตร์เกษตรและส่งเสริมเกษตรแต่นักศึกษายังไม่มีโอกาสศึกษาต่ออีกตามเคย จึงเป็นแรงผลักดันเพิ่มขึ้น

ผลสะท้อนของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 3 ที่เป็นผลต่อแม่โจ้

ตามแนวทางพัฒนาการเกษตรเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ

ชาติฉบับที่ 3 (2515 - 2519) ได้เป็นประทีปส่องทางเดินให้แก่แม่โจ้ได้อย่างดียิ่ง ดังข้อความบางตอนของแผนฯ มีดังต่อไปนี้ “ในขณะที่มีการพัฒนาการเกษตรนี้ จำนวนประชากรก็เพิ่มขึ้นในอัตราสูงตามไปด้วยแต่ที่ดินขยายไม่ได้มากนัก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเน้นถึงความสำคัญของการศึกษาทางด้านเทคโนโลยีการเกษตร ธุรกิจเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตรให้มากขึ้น เพื่อผลิตกำลังคนที่มีความสามารถที่จะมุ่งไปสู่ตลาดแรงงานระดับสูงขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดคนชั้นกลาง เป็นการลดความแตกต่างชั้นอ ในสังคมได้อีกด้วย”

จากแนวทางดังกล่าวนี้วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ มีความพร้อมในเรื่องนี้อยู่แล้วเพราะได้เตรียมการไว้พอสมควรและได้เสนอแนวความคิดอันนี้ไปยังกรมอาชีวศึกษาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2510 ตามที่กล่าวไว้ตอนต้น

เป้าหมายเบื้องต้นสู่การปฏิบัติ

ดังนั้นพอถึงระยะต้นปี พ.ศ. 2515 หลังจากการสอบไล่ของนักศึกษาเรียบร้อยแล้วในเดือนมีนาคม ผู้เขียนได้ระดมความคิดกับอาจารย์ในวิทยาลัยฯ จำนวน 3 - 4 คน ได้ช่วยกันเขียนโครงการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเกษตรเชียงใหม่ และโครงการพัฒนากำลังคนในวิทยาลัยฯ ปี พ.ศ. 2515-2520 ขึ้น เพื่อเตรียมบุคคลากรให้เหมาะสมกับโครงการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรเชียงใหม่ (ส.ท.ก.ส.) ความคิดครั้งแรกนี้ท่านผู้ใหญ่ที่มีความปรารถนาดีได้แนะนำให้แม่โจ้อยู่ในเครือเดียวกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ขณะเดียวกันก็ได้วางแผนที่จะส่งอาจารย์ไปศึกษาต่อฝึกงานและดูงานทั้งต่างประเทศและในประเทศ เพื่อจะได้รับกลับมาช่วยพัฒนาแม่โจ้ให้รู้ทิศทางไป ตามโครงการที่วางไว้ พร้อมทั้งได้ร่างโครงการที่กำหนดตำแหน่ง หน้าที่ของบุคคลากรเพื่อให้สอดคล้องกับการแบ่งส่วนราชการของสถาบัน

เทคโนโลยีเกษตรเชียงใหม่ โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็นสำนักอธิการบดี คณะการผลิตและอุตสาหกรรมเกษตร ซึ่งประกอบด้วยภาควิชาต่าง ๆ ดังนี้คือ พืชไร่ - พืชสวน อุตสาหกรรมเกษตร บริหารธุรกิจเกษตร อุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ ช่างเกษตร เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมและศิลป สิ่งแวดล้อม และคณะครุศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยภาควิชาต่าง ๆ ดังนี้ คือ ส่งเสริม เกษตรและครุศาสตร์เกษตร เคหศาสตร์เกษตร สุขศึกษาและพลานามัย วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ และคณิตศาสตร์ และภาควิชาภาษาและสังคมศาสตร์

ความฝัน ความหวังยังคงดำเนินต่อไปที่แม่โจ้ตลอดปีการศึกษา 2515 ซึ่งทางกรมอาชีวศึกษา ก็ได้ปรับปรุงหลักสูตร ปวส. ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสังคมมากขึ้น ซึ่งโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษากำลังจะสิ้นสุดลง แต่แม่โจ้ยังคงมุ่งก้าวหน้าต่อไปตามแนวทางที่วางไว้ อย่างไม่หยุดยั้ง เนื่องจากแผนพัฒนามบที่ 3 ได้ย้าเรื่องอุตสาหกรรมการเกษตร ทำให้ผู้เขียนเกิดความคิดที่จะเพิ่มชื่อสถาบันเทคโนโลยีเกษตรเชียงใหม่ (MITA-CHIENGMAI) ขึ้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีเกษตรและอุตสาหกรรมเชียงใหม่ (MITAI - CHIENGMAI) ซึ่งมีชื่อเต็มภาษาอังกฤษว่า “Maejo Institute of Technology in Agriculture and Industry Chiangmai” เพื่อให้เกิดความเข้มข้นยิ่งขึ้น การใช้ชื่อจังหวัดเชียงใหม่อยู่ด้วยนั้นผู้เขียนมีความคิดอยู่เดิมที่ว่า สถาบันแบบเดียวกันนี้ควรจะได้จัดตั้งขึ้นทุกภาคของประเทศไทย คือภาคกลางที่พระนครศรีอยุธยาก็ได้ชื่อว่า “PITA” ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่บางพระก็ได้ชื่อว่า “BITA” ภาคใต้ที่นครศรีธรรมราชก็ได้ชื่อว่า “NITA” และภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สุรินทร์ก็ได้ชื่อว่า “SITA” ความฝัน ความหวังนี้หากเป็นไปได้ตามแผนที่วางไว้แล้วบ้านนี้โรงเรียนเกษตรกรรม วิทยาลัยเกษตรกรรม และสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรคงไม่

ถูกแยกออกจากกันเป็น 3 แห่ง หรือ 3 กรม เช่น ในปัจจุบันซึ่งคงจะรวมกันเป็นกลุ่มก่อนและร่วมผณีกำลังคำจุนซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้การพัฒนาการศึกษาเกษตรในชนบทเป็นไปอย่างรวดเร็วและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายผลดีในขั้นสุดท้ายก็คือความเจริญก้าวหน้าของการเกษตรของประเทศจะเป็นตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติฉบับที่ 3-4 ที่ได้วางไว้อย่างแน่นอน

โอกาสทองของแม่โจ้

ปี 2516 ปีแห่ง “แสงสว่าง” และควรจะเป็นปีแห่งความสดชื่น, สุขใจและเจริญก้าวหน้าของบุคคลและสถาบันที่มีความมุ่งหวังและตั้งจุดประสงค์ไว้ดี โดยเฉพาะบุคคลที่อยู่ในชนบทที่ห่างไกลจากเมืองหลวง ซึ่งมุ่งหวังที่จะสร้างให้มีสภาพดีขึ้นในด้านต่าง ๆ เช่น การอยู่ดี, กินดี มีอนามัยดี การศึกษาดี และมีความปลอดภัยในชีวิต ดังนั้นแสงสว่างแห่งชนบทจะต้องเริ่มตั้งแต่วันปีใหม่ ปีนี้เป็นต้นไป เพื่อรับกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติฉบับที่ 3 ด้วย และแล้วสิ่งที่ตื่นเต้นและระทึกใจก็ตามมา ดังต่อไปนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จแม่โจ้ 3 มกราคม 2516 เวลา 16.30 น. นับเป็นมหากุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมหาที่เปรียบมิได้ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จมาแม่โจ้ครั้งแรก จึงถือเป็นศิริมงคลแก่วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่เป็นอย่างยิ่ง ยิ่งความปลาบปลื้มปิติโสมนัสสุดจะพรรณนาแก่คณะกรรมการบริหารวิทยาลัยฯ คณาจารย์ ข้าราชการ นักศึกษา ตลอดจนผู้ซึ่งได้อุปถัมภ์ และทำงานให้แก่วิทยาลัยฯ ตลอดมาเป็นล้นพ้น

จากความประทับใจในครั้งนี้ ทุกคนที่มีส่วนร่วมต้อนรับเสด็จในวันนั้นโดยเฉพาะท่านรองอธิบดีกรมอาชีวศึกษา (นายสวาสดี ไชยคุณา) และผู้อำนวยการกองโรงเรียนเกษตร (นายเชื้อ มณีรัตน์) ได้กล่าวภายหลังที่พระองค์ท่านเสด็จกลับแล้วว่า

“เรียบร้อยดีมาก” สำหรับผู้เขียนนึกกระหึ่มในใจในวันนี้อาจจะทำให้สถาบันแห่งนี้ยิ่งใหญ่ในวันข้างหน้าตามแผนงานที่วิทยาลัยฯ ได้วางไว้ที่จะยกฐานะของแม่โจ้ให้มีหลักสูตรระดับปริญญา ด้วยพระบารมีของในหลวงที่เสด็จแม่โจ้วันนี้ (วันที่ 5 ธันวาคม 2516) มีข่าวว่าคณะรัฐมนตรีอนุมัติวิทยาลัยแม่โจ้เป็นสถาบันในวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”

นักศึกษาแม่โจ้ก่อเหตุที่สถานีสิกกรรมแม่โจ้

ในคืนวันที่ 24 มีนาคม 2516 ทางสถานีสิกกรรมแม่โจ้ จัดงานเกษตรบอล นักศึกษาแม่โจ้จำนวน 11 คน ไปก่อความวุ่นวายแก่ผู้ไปร่วมงานครั้งนั้น ทางกองวิทยาลัยกรมอาชีวศึกษาให้ความสนใจเรื่องนี้เป็นพิเศษ ซึ่งทางวิทยาลัยฯ ก็ได้เรียนชี้แจงเป็นที่เข้าใจเป็นอย่างดีและได้แสดงความเสียใจไปยังหัวหน้าสถานีสิกกรรมและผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นที่เรียบร้อยพอดีในวันนั้นผู้อำนวยการรองผู้อำนวยการ และหัวหน้าฝ่ายวิชาการติดงานสำคัญอยู่ที่จังหวัดน่านหากทั้งสามยังอยู่ที่แม่โจ้เหตุการณ์เช่นนั้นอาจจะไม่เกิดขึ้นก็ได้ จึงถือเป็นอุบัติเหตุ มากกว่า แต่อย่างไรก็ตามแม่โจ้ในอดีตก็มีเหตุการณ์แปลก ๆ และรุนแรงเกิดขึ้นเป็นประจำอยู่แล้วซึ่ง “เมื่อมีสิ่งไม่ดีเกิดขึ้นแล้วสิ่งที่ดีก็มีตามมาอย่างกระชั้นชิด” เช่นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเมืองเชียงใหม่ ก่อนที่จะได้รับการยกฐานะจากโรงเรียนเป็นวิทยาลัย เพราะเป็นจุดที่ก่อให้กรมอาชีวศึกษาสนใจแม่โจ้มากขึ้นกว่าเดิม สำหรับครั้งนี้คงจะมีอะไรเกิดขึ้นเช่นเดียวกัน คืออาจจะเป็นจุดเริ่มต้นของความก้าวหน้าของแม่โจ้ก็เป็นได้ใครจะรู้สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องของกริฟชีวิตแล้วจะไม่เกิดข้อสงสัยเรื่องนี้แต่ประการใด

พอสาธยายเรื่องนี้เสร็จก็เริ่มรายการในโครงการการเข้าไปสู่ชนบทเพื่อหาโอกาสพบกับกลุ่มเกษตรกรระดับอำเภอต่าง ๆ โดยผู้เขียนและคณะ

อาจารย์ได้ออกไปพบปะกลุ่มบุคคลที่อยากจะเรียกว่ากลุ่มพลังชั้นมูลฐานของประเทศ และได้พยายามเน้นถึงโครงการของวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ที่จะสนับสนุนช่วยเหลือชาวนาชนบทให้ได้รับประโยชน์มากที่สุดทั้งการนำนักศึกษาเข้าไปช่วยเหลือในการพัฒนาหมู่บ้านและวัดวาอารามต่างๆ ทั้งนี้เป็นการฝึกให้นักศึกษาได้รู้ปัญหา และชีวิตจริงของชาวนาชนบท เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้ปรับตัวและประกอบอาชีพในชนบทได้อย่างเหมาะสม นอกจากนั้นยังได้เตรียมที่ดินเพิ่มเติมเพื่อขยายงานทางด้านการวิจัยไร่ฝักและงานบริการวิชาการทางการเกษตรที่อำเภอดอยสะเก็ดอีกประมาณ 1000 ไร่ โดยขอความร่วมมือจากกรมป่าไม้ เพื่อวางแผนสร้างงานทางด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาการเกษตรในภาคเหนือซึ่งเป็นจังหวัดที่เป็นต้นน้ำลำธารคือลุ่มน้ำปิง วัง ยม และน่าน ขณะที่ผู้เขียนและคณะอาจารย์ของวิทยาลัยฯ กำลังรณรงค์เกี่ยวกับการพัฒนาการเกษตรและชนบทอยู่ในระยะนั้น ก็มีหนังสือพิมพ์หลายฉบับได้ลงข่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่ตลอดเวลาทำให้เกิดมีกำลังใจยิ่งขึ้นที่แม่โจ้ทำสิ่งที่ถูกต้องแล้ว

เมื่อการเตรียมงานเกี่ยวกับการขยายงานฟาร์มและงานบริการวิชาการที่อำเภอดอยสะเก็ดดำเนินมาพอสมควร ก็ได้ฤกษ์เปิดป้ายโครงการ 2 โครงการคือ สถาบันฝึกอบรมการจัดการฟาร์มและบ้านโดยความร่วมมือของกระทรวงมหาดไทย และสถาบันฝึกอบรมการจัดทรัพยากรธรรมชาติโดยความร่วมมือของกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในวันที่ 12 ตุลาคม 2516 โดยมีผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ เป็นประธานในพิธี และมีคณะอาจารย์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอ เหตุการณ์วันนี้เป็นสัญลักษณ์ของการเริ่มต้นของการขยายงานการศึกษาไปสู่ชนบทที่สำคัญต่อไป

ตกตอนเย็นเวลา 17.00 น. ของวัน

เดียวกันนี้มีเหตุการณ์พิเศษเกิดขึ้นคือมีนักศึกษาและนิสิตในจังหวัดเชียงใหม่เดินขบวนเพื่อเรียกร้องขอรัฐธรรมนูญ และเหตุการณ์เริ่มรุนแรงทั้งที่กรุงเทพฯ ในวันที่และวันรุ่งขึ้น จนกระทั่งวันที่ 14 ตุลาคม 2516 ซึ่งเป็นวันสำคัญในประวัติศาสตร์ วันหนึ่งของประเทศก็มาถึงและแล้ว คณะรัฐบาลชุดใหม่ก็ได้เข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวันที่ 16 ตุลาคม 2516 เวลา 16.00 น. เป็นวันสิ้นสุดของระบบเผด็จการตั้งแต่นั้นมา

ต่อมาก็เป็นเรื่องระทึกใจต่อเนื่องกับแม่โจ้

วันเสาร์ที่ 20 ตุลาคม 2516 มีการประชุมอาจารย์ใหญ่และที่ปรึกษาขององค์การเกษตรในอนาคต (อ.ก.ท.) ภาคเหนือเพื่อวางแผนจัดงานแข่งขันทักษะระหว่างสมาชิก อ.ก.ท. แล้วคัดเลือกสมาชิกที่ชนะเลิศไปแข่งขันต่อไปกับ อ.ก.ท. ภาคอื่น ๆ ในงานศิลปหัตถกรรมที่กรุงเทพฯ ซึ่งจะจัดในวันที่ 15 ธันวาคม 2516 งานนี้ถือว่ามีความสำคัญต่อแม่โจ้เป็นอย่างยิ่ง เพราะ อ.ก.ท. จัดตั้งที่แม่โจ้เป็นแห่งแรกในประเทศไทยในปี 2504

วันจันทร์ที่ 22 ตุลาคม 2516 ผู้เขียนได้โอกาสพูดฝากไว้กับ ดร.สุรพล สงวนศรี ต่อหน้าอาจารย์วิภาต บุญศรี วังชัย ที่ภัตตาคารเมืองอิน ในตอนเย็นวันนี้ อย่างถึงพริกถึงขิง โดยได้แถลงความจริงและได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างเต็มที่ เรื่อง “การสร้างแม่โจ้” และเรื่องเกี่ยวกับบุคคลบางคนในกรมอาชีวศึกษาที่พยายามขัดขวางการเจริญก้าวหน้าของแม่โจ้รวมถึงการดึงตำแหน่งอัตราคนงานของแม่โจ้ไปไว้ที่อื่นตลอดเวลา ผู้เขียนได้แถลงความจริงใจและตรงไปตรงมาเพื่อขอร้องให้ ดร.สุรพล นำเรื่องเหล่านี้ไปเรียนถ่ายทอดต่อผู้ใหญ่ทางกรมฯ ให้ด้วย อย่างน้อยก็ขอเพียงให้หยุดก้าวร้าวแม่โจ้และผู้เขียนเองที่มุ่งสร้างแม่โจ้และขอร้องให้ทางกรมฯ ได้กรุณาให้การสนับสนุนแก่แม่โจ้บ้าง อย่างน้อยก็เพียงบางส่วน of โครงการที่เสนอไปให้

ทางกรมฯ พิจารณาก็ยังดี ซึ่งผู้เขียนตั้งใจพูดร้องขอเป็นครั้งสุดท้าย

ผลที่สุดเหตุการณ์และจังหวะที่เหมาะสมของแม่โจ้ก็มาถึง คือมีความจำเป็นที่ผู้เขียนจะต้องพูดในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อแม่โจ้ครั้งที่สำคัญในชีวิตซึ่งทุกคนต่างก็พร้อมแล้วถ้าเทียบกับผลไม้ก็สุกงอมเต็มที่แล้ว วันนั้นคือวันที่ 7 พฤศจิกายน 2516 เวลา 13.00 น.

เวลานั้นเป็นชั่วโมงแรกของเทอมใหม่ ในวิชา “ไม้ผล” ที่ผู้เขียนจะทำการสอนร่วมกับคุณเล็กชาติเจริญ ได้ถือช่วงเวลาแรกเพื่อให้การแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตลอดจนชี้แจงถึงความสำคัญของวิชานี้ พร้อมทั้งแนะนำว่าหากเปิดถึงระดับปริญญาตรีจะต้องมีวิชาเรียนเพิ่มเติมเป็นพื้นฐาน และเรียนติดต่อกันอีกหลายวิชา หากนักศึกษาจบตามที่แนะนำแล้วจึงจะถือว่ามีความรู้ในด้านไม้ผลอย่างแท้จริง

ในขณะที่อธิบายอยู่นั้นมีสิ่งคลอใจให้พูดกับนักศึกษาขึ้นว่าเรื่องหลักสูตรปริญญาตรีทางเทคโนโลยีการเกษตรที่ได้เรียนไว้ ครุคิดว่าครูจะพยายามเสนอก่อนสิ้นปี 2516 นี้ หวังว่าคงจะประสบความสำเร็จอย่างแน่นอน เพราะเรื่องนี้ครูเคยเสนอไปให้กรมอาชีวศึกษาพิจารณาเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2510 แล้ว เรื่องก็ยังเงียบอยู่ แต่ก็ยังโชคดีอยู่ที่มีท่านรองอธิบดี สุรเดช วิเศษสุรการ ได้เห็นด้วยในหลักการ เมื่อปี 2515 แล้ว ครุคิดว่าเรื่องนี้หากพวกเราสนใจ เราค่อยมาปรึกษารื้อกันและวางแผนร่วมกันในขั้นต่อไปก็ได้ ครุยินดีให้ข้อมูลและช่วยเหลือพวกเราเต็มที่นี่คือ ส่วนหนึ่งของคำพูดบางตอนที่ผู้เขียนได้ปรารภกับนักศึกษาในวันนั้น ซึ่งผู้เขียนถือว่าเป็นวันเริ่มต้นโครงการ

เวลาผ่านไปก็แรกคิดว่านักศึกษากลุ่มนั้นลืมเรื่องนี้ไปแล้ว พอดีมีเหตุการณ์ที่บ้านพักในวิทยาลัยของผู้เขียนคือ นักศึกษาหญิงคนหนึ่งของผู้เขียนอุปการะอยู่เพราะพ่อแม่ยากจนพร้อมกับเพื่อนนัก

ศึกษาชายอีกคนหนึ่งอาศัยอยู่ในบ้านของอาจารย์โยธิน วดศิริศักดิ์ ได้เสียชีวิตทั้งสองคนด้วยอุบัติเหตุขับรถจักรยานยนต์ไปชนกับรถบัสโดยสารในเมือง เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2516 ส่วนตอนกลางวันก็มีนักศึกษาที่ช่วยดูแลสวนผลไม้ของวิทยาลัยฯ ซึ่งอยู่หลังบ้านของผู้เขียนก็ถูกรถชนอาคารสาธิตต้องส่งไปรักษาที่โรงพยาบาลสวนดอก และศิษย์เก่าแม่โจ้ คนหนึ่งชื่อ มอนอินทร์ รินคำ ได้ประสบอุบัติเหตุถึงกับแขนหักต้องส่งโรงพยาบาลเช่นเดียวกัน รุ่งขึ้นวันที่ 19 พฤศจิกายน 2516 ทางวิทยาลัยฯ จัดทำบุญทอดกฐินที่วันห้วยผายซึ่งเป็นประเพณีทุกปี และนักศึกษาทั้งหลายก็วนอยู่กับการจัดงานศพของนักศึกษาทั้งสองคน

พอเหตุการณ์ทั้งดีและทั้งร้ายผ่านพ้นไปได้ไม่ถึงสองอาทิตย์คือวันอังคารที่ 20 พฤศจิกายน 2516 เวลา 17.00 น. นักศึกษากลุ่มหนึ่งมาขอพบผู้เขียนที่บ้านพัก เพื่อขอปรึกษาเรื่อง “การเสนอรัฐบาลใหม่เพื่อขอให้พิจารณายกฐานะของวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ขึ้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร” พอดีมีคณะคณาจารย์จากโรงเรียนเกษตรกรรมน่านและพิษณุโลกมาที่บ้าน เลยนัดนักศึกษากลุ่มนั้นให้มาพบผู้เขียนในวันหลัง

พอรุ่งขึ้นวันที่ 21 พฤศจิกายน เวลา 10.30 น. นักศึกษากลุ่มนั้นก็ขึ้นไปพบผู้เขียนที่ห้องทำงานเพื่อขอปรึกษาเรื่องงานที่จะสร้าง MITA จึงได้อธิบายให้ฟังโดยละเอียดถึงโครงการที่ได้เขียนและคิด - ผันไว้ เมื่อ 6 ปีก่อน และนักศึกษาเหล่านั้นก็ขอร้องให้เขียนแนวความคิด และความหมายของเทคโนโลยีการเกษตร เพื่อที่จะได้หยังเสียงนักศึกษาทั้งหมดต่อไป นักศึกษากลุ่มดังกล่าวมีรายชื่อไว้มี 9 คน คือ พลลสิทธิชัย ศรีฤทธิ์ นายสำรองสุวรรณ นายถนอมวงศ์ แสงสว่าง นายประชัน บุญยืน นายปรีชา วิชาเรือง นายทวีศักดิ์ คุ่มเดช นายอังคาร ท้วประโคน นายภิญโญ ดลโสภณ และนายชัยยันต์ ธนามิ ผู้เขียนเลยรับปากว่าจะ

เขียนหลักการและแนวความคิดเรื่องนี้ให้เสร็จ
พรุ่งนี้ตอนเย็น คือวันที่ 22 พฤศจิกายน 2516

นักศึกษาและอาจารย์เริ่มแสดงบทบาทต่อเนื่องกัน

23 พฤศจิกายน 2516 เวลา 9.00 น.
ได้ขออนุญาตผู้อำนวยการวิทยาลัยฯ เปิดประชุมนัก
ศึกษาทั้งหมดเพื่อแถลงเรื่อง ข้อเสนอแก่รัฐบาลที่จะ
ขอให้พิจารณาฐานะของวิทยาลัยฯ ขึ้นเป็น
“สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร” การประชุมชี้แจง
เป็นไปอย่างเข้มข้นและเผ็ดร้อนยิ่งนัก นักศึกษาแม่
โจ้ทุกคนเห็นด้วย และเอาใจช่วยกลุ่มนักศึกษารุ่น
บุกเบิก 9 คน นั้นอย่างเต็มที่ สำหรับผู้เขียนกลับ
ไปนั่งฟังเสียงจากการชี้แจงของนักศึกษาที่บ้านพัก
ด้วยความภูมิใจ และตั้งใจเป็นพิเศษ เพราะเรื่องนี้
ตั้งใจจะเสนอเรื่องราวเป็นทางการให้กรม
อาชีวศึกษานับสนุนก่อนสิ้นปี 2516 คือ ภายใน
เดือนธันวาคม ที่จะถึงอยู่แล้ว พอติมีนักศึกษาได้
ดำเนินการเรียกร้องขึ้นก่อน ก็คงจะทำให้ประสบ
ความสำเร็จเร็วยิ่งขึ้น และมีกำลังใจทำด้วย (ขณะ
ที่นักศึกษากำลังแถลงการณ์ในห้องประชุมอยู่นั้น
อาจารย์อานนท์ เทียงตรง ได้โทรศัพท์มาถึงผู้เขียน
ที่บ้านขอให้ผู้เขียนอธิบายถึงความหมายของคำว่า
“เทคโนโลยีการเกษตร” ให้ฟังเพราะอยากจะช่วย
เขียนข้อเรียกร้อง และได้มีส่วนร่วมกับการดำเนิน
งานของนักศึกษาครั้งนี้ด้วย)

ระหว่างวันที่ 24 - 26 พฤศจิกายน
ผู้เขียนเองได้เร่งเขียนอย่างคร่ำครึในข้อเสนอเพื่อ
พิจารณาฐานะของวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่
ขึ้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีทางการเกษตร โดยผู้เขียน
พูดแล้วขอให้อาจารย์อนิต มะลิสุวรรณเขียนตาม
และให้นายพัน บุญเกิด เป็นผู้พิมพ์ โดยค้นคว้าจาก
เอกสารที่เตรียมไว้เมื่อปี 2507 และจากเอกสารที่
พิมพ์เป็นเล่มไว้เมื่อปี 2510 เพื่อจะได้เสร็จทันก่อน
ที่นักศึกษาจะได้ชี้แจงต่อคณะสื่อนมวลชนในโอกาส
ต่อไป

ได้เขียนและพิมพ์เสร็จเวลา 17.00 น.
ของวันที่ 26 พฤศจิกายน เลยถือโอกาสเรียก
ประชุมอาจารย์และนักศึกษาที่เกี่ยวข้องในระยะ
แรกเพื่ออธิบายถึงความหมายและความพร้อม
สำหรับการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร จาก
เอกสารที่ได้จัดทำขึ้นสำหรับอาจารย์ที่ร่วมฟังคำ
ชี้แจงในวันนั้น มีอาจารย์ยรรยง ลิทธิชัย อาจารย์ทวี
เวทธรรม อาจารย์สนธิ วาฤทธิ์ อาจารย์เลอสันต์
สุวรรณนิตย์ อาจารย์อานนท์ เทียงตรง อาจารย์
บุญ กล่อมจ่อหอ อาจารย์เรวัต พ้อคำ และ
หัวหน้าคณะวิชาทุกคนพร้อมทั้งได้ซักซ้อมความ
เข้าใจกับนักศึกษาเพื่อให้มีข้อมูลพร้อมที่จะแถลง
ให้แก่คณะสื่อนมวลชนได้ทราบอย่างชัดแจ้งในวัน
พรุ่งนี้ (ได้จัดพิมพ์ข้อเสนอและหมุ่โนเนียวออกมา
เสร็จคืนนี้ ได้เนื้อหาจำนวน 14 หน้า พอดี และ
ได้จำนวนข้อ 14 ข้อ เท่ากับนโยบายของรัฐบาลใหม่
วิงมีศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ เป็น
นายกรัฐมนตรี และมีศาสตราจารย์สุกิจ นิมมาน
เหมินท์ เป็นรองนายกรัฐมนตรี รวม 14 ข้อ เท่ากัน)

นักศึกษาเริ่มเติบโต

27 พฤศจิกายน 2516 ผู้แทนของนักศึกษา
(คณะกรรมการเรียกร้องฯ) ได้พบปะและแถลงแก่
คณะสื่อนมวลชนเรื่องเหตุผลของการจัดตั้งสถาบัน
เทคโนโลยีการเกษตร ได้มีคณะสื่อนมวลชนทั้งอยู่ใน
จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำปางมาร่วมรับฟัง
และให้ความสนใจ พร้อมทั้งในการสนับสนุนอย่าง
เต็มที่โดยเฉพาะคุณรุ่งโรจน์ ณ ลำปาง ให้ความสนใจ
เรื่องนี้เป็นพิเศษ

นักศึกษาเดินทางเข้ากรุงเทพฯ

นักศึกษาซึ่งเป็นกรรมการเรียกร้องการยก
ฐานะฯ ซึ่งประกอบด้วย พลาลิทธิชัย ศรีฤทธิ์ ลำลอง
กลีกรม สารอง สุวรรณ ถนอมวงศ์ แสงสว่าง
อังคาร ท้วประโคน ปรีชา วิชาเรือง และสุรัตน์

ทองยัง ได้จัดแบ่งกลุ่มหน้าที่รับผิดชอบตามสายงาน ร่วมกับนักศึกษากลุ่มต่าง ๆ ที่หวังดีต่อวิทยาลัยฯ แล้วมอบให้บางคนเดินทางเข้ากรุงเทพฯ คืนวันที่ 17 พฤศจิกายน 2516 เวลา 21.00 น. นักศึกษารวบรวมเงินผู้บริจาคระยะแรกในวิทยาลัยฯ ได้ประมาณ 4,500. บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในกรุงเทพฯ ในระยะแรกและวางแผนจะขอจากศิษย์เก่าทั่วประเทศในระยะต่อไป ซึ่งเป็นระยะทางที่ไกลโซอยู่มาก

28 พฤศจิกายน 2516

อธิการบดีและรองอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเยี่ยมชมกิจการของวิทยาลัยฯ และให้ความสนใจแก่โปรแกรมการศึกษาของวิทยาลัยเป็นพิเศษกว่าครั้งใด ๆ ทั้งสิ้นพอในตอนเย็นวันนี้ที่กรุงเทพฯ ผู้แทนนักศึกษาซึ่งมีนายสิทธิชัย ศรีฤทธิ์ เป็นหัวหน้าได้มีโอกาสเข้าพบ และขอความสนับสนุนช่วยเหลือจาก ฯพณฯท่านรองนายกรัฐมนตรีศาสตราจารย์สุกิจ นิมมานเหมินท์ เวลา 18.00 น. ที่บ้านส่วนตัว ซึ่ง ฯพณฯท่านยินดีช่วยเหลือนักศึกษาเต็มที่ พอตอนกลางคืนโทรศัพท์ออกข่าวเรื่องผู้แทนนักศึกษาและคณะสื่อมวลชน ปรึกษาหารือกันที่แม่โจ้ เรื่องการยกฐานะของแม่โจ้

29 พฤศจิกายน 2516

ตลอดทั้งวันได้เตรียมข้อมูลเพิ่มเติมไว้รอนักศึกษา พอเวลา 22.00 น. ผู้แทนนักศึกษาที่อยู่กรุงเทพฯ โทรศัพท์มาถึงเพื่อรายงานผลการเข้าพบกับ ฯพณฯท่านนายกรัฐมนตรีและขอให้ส่งข้อมูลไปอีกตัวนที่สุด เพื่อ ฯพณฯท่านจะได้แถลงให้คณะรัฐมนตรีทราบในวันอังคารที่ 4 ธันวาคม ที่จะถึงนี้

30 พฤศจิกายน 2516

วิทยาลัยฯ จัดเลี้ยงต้อนรับท่านอธิบดีกรมอาชีวศึกษา ในฐานะอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าและรองอธิการบดีและเป็นจังหวัดที่ ดร.ทวี จตุกุล รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้มาเยี่ยมชมกิจการของวิทยาลัยด้วยจึงนับเป็นนิมิตรอันดียิ่งที่มีผู้ใหญ่ให้ความสนใจแก่แม่โจ้ในระยะนี้เป็นอย่างดี

พอ 22.00 น. ผู้แทนนักศึกษาที่อยู่กรุงเทพฯ โทรศัพท์มารายงานผลของการเข้าพบ ฯพณฯท่านรองนายกรัฐมนตรีที่ทำเนียบรัฐบาล ส่วน ฯพณฯท่านนายกรัฐมนตรีติดประชุมที่กรุงเทพฯ และในวันนี้ผู้แทนนักศึกษาได้มีโอกาสได้พบและขอความสนับสนุนช่วยเหลือจาก ฯพณฯท่านรัฐมนตรีช่วยกระทรวงศึกษาธิการ ศาสตราจารย์ น.พ.บุญสม มาตินด้วย ซึ่ง ฯพณฯท่านก็ยินดีสนับสนุนเต็มที่ด้วย นับว่าแม่โจ้โชคดีมาก เย็นวันนี้ฟุตบอลเยาวชนระหว่างกรุงเทพฯ กับแม่โจ้ ผลเสมอ 2:2 แสดงว่าแม่โจ้ก็มีอะไรดีเหมือนกัน

วันเสาร์ที่ 1 ธันวาคม 2516

ดำเนินการถ่ายรูปบริเวณวิทยาลัยฯ และนอกวิทยาลัยเตรียมไว้พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดของกำลังคนและโครงการต่าง ๆ จากสถานีทดลองแม่โจ้ สถานีทดลองยาสูบแม่โจ้ สถานีประมงแม่โจ้ หน่วยสหกรณ์นิคมสันทราย โครงการไทยอิสราเอล เพื่อเสริมความพร้อมของวิทยาลัยฯ ที่จะก้าวไปเป็นสถาบันชั้นสูงระดับมหาวิทยาลัยต่อไป ตอนเย็นเลี้ยงอาหารเย็นคณะอาจารย์ นักศึกษา และคนงานที่ได้ช่วยงานทั้งวัน

วันอาทิตย์ที่ 2 ธันวาคม 2516

ผู้แทนนักศึกษาได้โทรศัพท์มาจากกรุงเทพฯ เมื่อคืนวานนี้เวลา 22.00 น. แจ้งให้ทราบว่าพบอธิบดีกรมอาชีวศึกษา ฯพณฯท่านรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐและรองโฆษกสำนักนายกรัฐมนตรีในวันจันทร์ที่จะถึงนี้

ส่วนทางแม่โจ้ก็ได้เร่งเขียนข้อเสนอ ข้อมูล

และแนวการจัด เพื่อพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่แม่โจ้ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมในปัจจุบันขอให้อาจารย์ธนิต มะลิสวรรณ เป็นเลขานุการ อาจารย์สุกร เกตุวรารณ และนายพันบุญเกิด ช่วยพิมพ์ นักศึกษาช่วยอ่านตรวจทาน อาจารย์วิรัช บุญยรัตพันธ์ เป็นผู้เขียนแผนที่และโมเดลต่าง ๆ ซึ่งเขียนเสร็จ และตรวจทานเสร็จเวลา 16.30 น. แล้วนำไปโรเนียวที่ตึกอำนวยการเสร็จเวลา 20.00 น.

เวลา 20.20 น. นักศึกษาและอาจารย์วิรัช บุญยรัตพันธ์ได้นำข้อมูลดังกล่าวพร้อมทั้งมีหนังสือรายการปะหน้าไปขอท่านผู้อำนวยการ (อาจารย์วิภาต บุญศรี วังชัย) เซ็นชื่อถึงผู้อำนวยการกองวิทยาลัย กรมอาชีวศึกษา หลังจากนั้นผู้แทนนักศึกษาก็ได้นำเอกสารทั้งหมดดังกล่าวเดินทางเข้ากรุงเทพฯ คืนนั้น เวลา 22.00 น.

วันจันทร์ที่ 3 ธันวาคม 2516

ผู้แทนมูลนิธิเอเชียในประเทศไทย Mr. Graham Lucas มาเยี่ยมชมกิจการของวิทยาลัยฯ เป็นครั้งแรกและได้เสนอให้ความช่วยเหลือ ด้านทุนการศึกษาทุนหน่วยอาสาพัฒนา และให้หนังสือแก่ห้องสมุดของวิทยาลัยฯ นับเป็นนิมิตรที่ดี เช่นเดียวกันเพราะเป็นระยะที่แม่โจ้กำลังจะก้าวหน้า

ข่าวจากกรุงเทพฯ วันนี้ คือนักศึกษากลุ่มแรกได้เข้าพบท่านอธิบดีกรมอาชีวศึกษา รองโฆษกสำนักนายกรัฐมนตรี นายนิสสัย เวชชาชีวะ ดร.วิจิตร ศรีสะอ้าน เลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ และฯพณฯท่านรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ศาสตราจารย์อรุณ สรเทศน์

นักศึกษากลุ่มหนึ่ง เข้าพบผู้อำนวยการกองวิทยาลัย คุณหญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา, หัวหน้ากองกลางสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

คุณลายอง สุวณชัย เพื่อเสนอหนังสือชี้แจงเรื่องการเคลื่อนไหวของนักศึกษาเพื่อเสนอต่อท่านอธิบดีกรมอาชีวศึกษาและในฐานะอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

หลังจากนั้น 1 วัน ก็ถึงวันอังคารที่ 4 ธันวาคม 2516 คือ วันสำคัญยิ่งของแม่โจ้ก็มาถึง “คณะรัฐมนตรีรับหลักการ”

วันนี้ฯพณฯท่านรองนายกรัฐมนตรี ศาสตราจารย์สุกิจ นิมมานเหมินทร์ ได้นำเรื่องการยกฐานะของ “แม่โจ้” เสนอคณะรัฐมนตรีในการประชุมประจำสัปดาห์ในวันอังคารที่ 4 ธันวาคม 2516 เวลา 9.00 น. ผู้เขียนนั่งรอฟังข่าวเรื่องนี้ที่แม่โจ้ด้วยความกระวนกระวายใจตลอดวัน พอตอนเย็นหลังจากพาลูกชายไปหาหมอซึ่งบังเอิญไม่สบาย มาตั้งแต่บูกงานให้แม่โจ้ กลับมาถึงบ้านพักในวิทยาลัยฯ เวลา 20.00 น.

พอถึงเวลา 21.50 น. ข่าวที่ตื่นเต้นที่สุดก็มาถึงโทรศัพท์ทางไกลจากนักศึกษาของกรุงเทพฯ แจ้งให้ทราบฯ “คณะรัฐมนตรีรับหลักการและไม่ขัดข้องที่จะยกฐานะของแม่โจ้ให้เป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร ขณะนั้นนักศึกษามาร่วมฟังข่าวเต็มบ้านพักต่างก็โซ่โห่ร้องดีใจกันมากทีเดียว สมกับที่ได้ตรากตรำทำงานมาตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาพอตื่นขึ้นนั้นมึนงานชุมนุมศิษย์เก่าแม่โจ้ในงานฤดูหนาวลำพูน ผู้เขียนเลยถือโอกาสแจ้งข่าวดีของแม่โจ้ให้ทราบ ศิษย์เก่าทุกคนต่างดีใจกันพิเศษและดื่มฉลองกันอย่างเต็มที่

วันรุ่งขึ้นที่ 5 ธันวาคม 2516 ซึ่งตรงกับวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ถูกขังยามยามตี หนังสือพิมพ์รายวันหลายฉบับลงข่าวแม่โจ้เช่น น.ส.พ.ประชาธิปไตย พาดหัวข่าวคณะรัฐมนตรีอนุมัติวิทยาลัยแม่โจ้ ขึ้นเป็นสถาบัน และมีข่าวเพิ่มเติมว่ารองนายกรัฐมนตรี นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์ ให้สัมภาษณ์ว่า คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาข้อเสนอของนักศึกษา

วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ เชียงใหม่ ที่ขอให้รัฐบาลยกฐานะของวิทยาลัยให้เป็นสถาบันเทคโนโลยีทางการเกษตรแล้ว เห็นว่าในหลักการนั้นไม่น่าจะขัดข้องและได้มีมติมอบเรื่องนี้ให้ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า นำไปพิจารณาดำเนินการต่อไป ส่วนวิทยาสารประจำวันฉบับเฉลิมพระชนมพรรษา ได้ลงข่าวเพิ่มเติมนอกเหนือจาก น.ส.พ. ฉบับอื่น ๆ อีกคือ “.....นักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ แม่โจ้ จำนวนหนึ่งขอให้รัฐบาลพิจารณา ยกฐานะวิทยาลัยฯ ขึ้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีทางการเกษตร โดยให้เหตุผลว่าเพื่อที่จะได้มีการปรับปรุงและส่งเสริมความรู้ความชำนาญให้สูงขึ้น อันเป็นการกระจายความเจริญด้านการศึกษาไปสู่ภูมิภาคกับยังเป็นการสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต.....” แสดงว่าแม่โจ้จะมีส่วนช่วยผลิตกำลังคน

จากบันทึกเหตุการณ์ภาคแรกนี้ก็คือบันทึกประจำวันพฤหัสบดีที่ 6 ธันวาคม 2516 ปีฉลู ขึ้น 11 ค่ำ เดือนอ้าย ก็คือ เริ่มเตรียมงานเขียนโครงการหลักสูตรและโครงการจัดการศึกษาก็พอดีผู้แทนนักศึกษาที่เดินทางกลับจากกรุงเทพฯ พร้อมกับเทปที่อัดเสียงมาจากการสัมภาษณ์ ฯพณฯท่านรองนายกรัฐมนตรีฯพณฯท่าน ร.ม.ต. ช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการและท่านผู้ที่ให้ความสนับสนุนคนอื่นมาเปิดให้คณะอาจารย์ฟังด้วยความตื่นเต็นในห้องทำงานของผู้อำนวยการวิทยาลัยฯ ยิ่งไปกว่านั้นทางสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือราชการถึง ฯพณฯรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐเพื่อเรียนยืนยันเรื่องการพิจารณา ยกฐานะวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ให้ทราบเป็นทางการอีกครั้งหนึ่งลงชื่อโดยท่านเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี พลเรือเอกอนันต์ เนตรโรจน์

ผู้เขียนขออนุญาตเขียนเล่าเหตุการณ์ไว้แต่เพียงแค่นี้ก่อน ส่วนบันทึกเหตุการณ์ตั้งแต่วันที่ 7

พฤศจิกายน 2516 จนถึงวันที่ 2 มกราคม 2518 คือ ตั้งแต่คณะรัฐมนตรี รับหลักการจนถึงตอนคณะกรรมการการศึกษาพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฯ เสร็จแล้วได้เสนอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาในวาระสองและวาระสามประกาศเป็นกฎหมายด้วยคะแนนเสียง 101 ต่อ 0 นั้น ผู้เขียนจะได้เขียนและจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มต่อไป พร้อมทั้งจะได้แจ้งรายชื่อผู้ที่มีพระคุณโดยให้ความสนับสนุน และช่วยเหลือแม่โจ้ครั้งยิ่งใหญ่เพื่อศิษย์เก่าแม่โจ้ทุกคนและประชาชนทั่วไปได้ทราบอย่างละเอียด

สรุปความเป็นมาของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร

วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ. 2518 มีความเป็นมาดังนี้

เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2516 คณะนักศึกษาของวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ได้ทำเรื่องเสนอ ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี นายสุจินต์ มานะเมธี ถึงความจำเป็นที่ควรจะยกฐานะของวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ขึ้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อจัดการศึกษาอาชีวเกษตรและเทคนิคเกษตรในขั้นสูงขึ้นไป และเป็นการผลิตบัณฑิตในสาขาเทคโนโลยีการเกษตรและธุรกิจเกษตร และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทางการเกษตร เพื่อสนองความต้องการของประเทศและเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในอันที่จะพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วลงมติในหลักการไม่ขัดข้องเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2516 และให้ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพิจารณาดำเนินการต่อไป

ตามหลักการเดิม สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรจะขอเป็นสถาบันสมทบในสถาบัน

เทคโนโลยีพระจอมเกล้า สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในขณะนั้น แต่ทางสภาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าไม่อาจรับเข้าเป็นสถาบันสมทบได้ เพราะสถาบันไม่มีนโยบายในการผลิตบัณฑิตทางเทคโนโลยีการเกษตรด้วยเหตุนี้สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรจึงขอเป็นสถาบันเอกเทศสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐซึ่งถ้าเป็นไปได้จริงแล้ว จะต้องโอนวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ในกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการไปสังกัดและเป็นส่วนราชการ ในทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ เมื่อรัฐบาลได้นำร่างพระราชบัญญัติเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ.....เสนอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2517 ได้ถูกสมาชิกคัดค้านไม่เห็นด้วย ในหลักการ เพราะจะเป็นการทำให้การผลิตกำลังคนระดับกลางทางเกษตรกรรมซึ่งกรมอาชีวศึกษา กำลังกระทำอยู่ต้องขาดไป ในที่สุดที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติไม่รับหลักการร่างพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ.....ด้วยคะแนนเสียง 60 ต่อ 40 ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงเป็นอันตกไป

หลังจากร่างพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร ไม่ผ่านสภาเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2517 แล้ว คณะนักศึกษาและคณาจารย์วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ได้จัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ข้อเท็จจริงและเหตุผลในการขอยกฐานะวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ขึ้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรเพิ่มเติมแจกให้ประชาชนและสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและเข้าพบปะบรรดาสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงให้ทราบว่าการจัดการศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรจะไม่เป็นการซ้ำงานของมหาวิทยาลัยที่มีคณะเกษตรศาสตร์อยู่แล้วเพราะพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนและความมุ่งหมายในการสอนแตกต่างกัน กล่าวคือมหาวิทยาลัยที่มีคณะเกษตรศาสตร์รับเฉพาะผู้ที่สำเร็จชั้น ม.ศ. 5 สาย

สามัญเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี โดยให้ความรู้ในด้านเกษตรทั่ว ๆ ไป เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในสาขาเฉพาะอย่างในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ซึ่งเป็นการศึกษาชั้นสูงที่มุ่งไปในทางวิทยาศาสตร์เกษตรและการวิจัย ส่วนสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรจะรับนักศึกษาอาชีวเกษตรที่สำเร็จชั้น ม.ศ. 6 และปวส. แผนกเกษตรกรรม เข้าศึกษาต่อในหลักสูตร 4 ปี และ 2 ปี ตามลำดับ เป็นการคัดเลือกเอนักศึกษาอาชีวเกษตรที่มีความสามารถทางภาคทฤษฎีและทางภาคปฏิบัติจำนวนประมาณร้อยละ 20 ของผู้ที่จบ ปวส. แผนกเกษตรกรรมทั่วประเทศ ซึ่งนักศึกษาดังกล่าวนี้มีโอกาสดูแลต่อในมหาวิทยาลัยในประเทศยากมาก ต้องเดินทางไปศึกษาในมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรจะมีหลักการสอนและการฝึกเน้นหนักไปในทางปฏิบัติในสาขาวิชาที่ตนถนัด เพื่อให้มีความรู้ความชำนาญอย่างแท้จริงจนสามารถออกไปประกอบอาชีพเองได้ โดยไม่ต้องมุ่งรับราชการแต่อย่างเดียว และเป็นการให้การศึกษาเพียงชั้นปริญญาตรีเท่านั้น

เมื่อได้นำข้อเท็จจริงนี้เสนอต่อรัฐบาลอีกครั้งหนึ่ง โดยมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้การสนับสนุนเป็นจำนวนมาก ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีจึงได้ลงมติเห็นชอบในหลักการเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2517 กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาที่มีการสอนในสถาบันเพียงชั้นเดียว คือ ชั้นปริญญาตรี เมื่อรัฐบาลได้ส่งร่างพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ.....ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2517 หลังจากอภิปรายกันพอสมควรแล้ว สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วยคะแนนเสียง 87 ต่อ 9 ส่งให้กรรมาธิการฝ่ายการศึกษากำหนดแปรญัตติภายใน 7 วัน



อาคารเทพประสงค์ วรยศ

เมื่อคณะกรรมการการศึกษาพิจารณาเสร็จแล้วได้เสนอในสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาในวาระสองและวาระที่สามประกาศเป็นกฎหมายเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2518 ด้วยคะแนนเสียง 101 ต่อ 0 พร้อมกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 (ฉบับที่....) พ.ศ.....และร่างพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐที่ประชุมได้พิจารณาสามวาระรวดแล้วประกาศเป็นกฎหมายในวันเดียวกัน

พระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ. 2518 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2515 (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2518 และพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ พ.ศ. 2518 ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 92 ตอนที่ 41 วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2518 ดังนั้นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรจึงถือเอาวันที่ 19 กุมภาพันธ์ เป็นวันที่ระลึกคล้ายวันสถาปนาสถาบัน



ในสมัยก่อน ส่วนราชการสถานศึกษา หยุดงานวันอาทิตย์ นักเรียนสาว ๆ จากเมืองเชียงใหม่พากันขี่รถจักรยานมาเที่ยวแม่โจ้ในวันอาทิตย์ตอนบ่ายที่เธอสอบไล่เสร็จ พอมาถึงก็ลงจากรถพากันเข้าไปตามกลุ่มคนที่ขุดดินอยู่แถวอาณาบริเวณถนนบางเขน ตามที่ทางโรงเรียนปักแนวให้ ซึ่งต้องเปิดป่าขุดให้เป็นที่นา และทำงานใช้หนี้ในช่วงชั่วโมงที่ขาดการลงงานในระหว่างปี เพราะต้องลงงานทุกวันเช้าและบ่าย ไม่มีเว้นไม่ว่ากรณีใดเพื่อสอบเอาคะแนนปลายปี 4 คนต่อ 400 ตารางเมตร **“แม่โจ้ ของเราแต่ก่อน เป็นป่าดงคอน ไร้ความงามตา”**

พวกเธอนักเรียนเหล่านั้นคงรู้สึกแปลกใจที่เหลียวมองไปทางไหน เห็นแต่พวกคนงานกำลังขุดดินตัดฟันต้นไม้ “กิ่งไม้ บ้างก็ใช้เกรียนเอาคนลาก บ้างก็ใช้รถเนอซเซอร์สีมาลากเข็นบรรทุกเอากิ่งไม้ นามากองสุมกันไว้สูงท่วมหัว พวกเธอเข้ามาถามด้วยความแปลกใจ **“อ้ายเจ้า นักเรียนแม่โจ้ มีที่ไหนกันหมดเห็นมีแค่คนงาน”** ภาพที่พวกเธอเห็นมีแต่คนนั่งกางเกงขาก๊วย ใส่เสื้อหม้อฮ่อมสีกระดำกระด่างไปด้วยคราบเหงื่อ ไส้ไร่รองเท้า มีผ้าขาวม้ามัดเอวไว้เช็ดเหงื่อ สวมหมวกด้วยใบตาลเก่า ๆ เพราะใช้กันแดดกันฝนมานาน หน้าตามอมแมมเหงื่อไหลไคลย้อย

คนหนึ่งกำลังขุดดิน ตอบไปอย่างเขิน ๆ ว่า **“วันนี้เป็นวันอาทิตย์พวกแม่โจ้ เขาเข้าไปเที่ยวในเมืองกันหมดครับ”** ทำให้พวกเธอรู้สึกผิดหวัง ที่อุตส่าห์ปั่นรถจักรยานมาจากในตัวเมือง ถนนที่เป็นหลุมเป็นบ่อเป็นระยะทางไกลตั้ง 18 กิโลเมตร ได้เห็นแค่พวกขุดดิน เห็นแต่ห้องเรียนที่มุงหลังคาด้วยตองตึงมีแผงไม้สานกันเป็นฝาห้อง โต๊ะเรียน ม้านั่งก็อยู่กับพื้นดิน ตามพื้นมีตะไคร้สีเขียว ๆ มีร่องน้ำเล็ก ๆ รองชายคา

พวกเธอรู้สึกผิดหวังมาก ที่จะได้พบเห็นพวกนักเรียนแม่โจ้ ที่แต่งตัวน่ายสมัยที่เดินเฉิดฉายกรีดกายโก้เก๋อย่างที่เคยพบเห็นกันในเมืองหรือแถวหน้าโรงเรียนศรีนครพิงค์ จากคำกล่าวขานกันที่ว่า นักเรียนแม่โจ้ส่วนมากเป็นลูกพ่อเลี้ยงฐานะดีมีเงิน โดยเฉพาะคนภาคใต้เป็นลูกเศรษฐีเจ้าของเหมืองแร่ เจ้าของสวนทุเรียน สวนยางพารา นักเรียนแม่โจ้ในสมัยนั้นได้มีสมญานามหนึ่งว่า **“แต่งตัวเหมือนเทวดา กินอย่างหมู อยู่อย่างควาย”**

ผมได้เรียนแม่โจ้ เมื่อปี พ.ศ. 2493 รุ่นที่ 16 เป็นอาชีวศึกษาชั้นสูง รุ่นที่ 3 เพราะเมื่อก่อนเป็นเตรียมอุดมศึกษาเรียน 2 ปี เพื่อไปเรียนต่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน รศ.ดร. เทพประสงค์ วรยศ เป็นนักเรียนรุ่นที่ 14 เป็นอาชีวศึกษาชั้นสูง รุ่นที่ 1 ถ้าเรียนจบรับราชการในสมัยนั้นจะได้รับเงินเดือน 600 บาทก็นับว่ามากในยุคนั้น แม่โจ้มีชื่อเสียงโด่งดังมาก เป็นพวกแรกที่ทำให้เกิดคำว่า ปฏิวัติ ขึ้นในเมืองไทยเป็นพวกที่จัดขบวนพาเหรดอันยิ่งใหญ่ ในการแข่งขันฟุตบอลกับทีมตำรวจพลร่มซึ่งส่วนมากเขาเป็นนักฟุตบอลจากทีมชาติ เราสามารถเอาชนะได้ 2-0 ได้จัดขบวนแห่องค์ฐินอย่างยิ่งใหญ่ทอดถวายที่วัดอุโมงค์ ซึ่งสมัยนั้นอยู่ในป่า มีท่านปัญญา นันทะภิกขุ เป็นเจ้าอาวาส ปัจจุบันท่านได้รับสถาปนาเลื่อนสมณศักดิ์ ขึ้นเป็น **“พระเทพวิสุทธิเมธี”** ทั้งนี้ เพื่อทำบุญไถ่บาป เพราะได้พากันขว้างบ้านป่าหลังคาบ้านอาจารย์ในคืนปฏิวัติ จนกลายมาเป็นกรฐินประจำปีสืบทอดกันมา แล้วก็รุ่นพวกนี้แหละที่มาเป็นผู้มีส่วนร่วมในการบริหารบ้านเมืองในระดับสูง ๆ เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมสร้างสรรความเจริญให้แก่สังคมและชาติบ้านเมืองอย่างมากมายหลากหลายสาขาอาชีพพระจักรกระจายอยู่กันทั่วประเทศไทย **“แม่โจ้ได้หล่อหลอมให้พวกเรามีความเข้มแข็ง ทรหดอดทน ซื่อสัตย์และจริงใจ”**

นายนิเวศน์ เชิงปัญญา (ณ ลำปาง วรรธน์เกษม)

แม่โจ้ รุ่น 16

รายนามผู้วางทรีด

1. แม่โจ้ รุ่น 14
2. แม่โจ้ รุ่น 21
3. แม่โจ้ รุ่น 23
4. แม่โจ้ รุ่น 24
5. แม่โจ้ รุ่น 28 เทคนิคเกษตรรุ่น 4
6. แม่โจ้ รุ่น 30
7. แม่โจ้ รุ่น 31
8. แม่โจ้ รุ่น 44
9. สโมสรวิศวะฯ
10. สำนักวิจัยฯ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
11. นายปรามโหมทย์ - พญ.ฉวีวรรณ ขลิบเงิน
12. ครอบครัวไชยพันธ์
13. มหาวิทยาลัยแม่โจ้
14. ดร.บุญเลื่อน บุญเรือง
15. ประพิศ วรยศ และลูกหลาน
16. ภาควิชาพืชไร่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
17. ดร.ทรงวุฒิ - ดร.ลักขณา เพ็ชรประดับ
18. ร้านดอกไม้สวนสายธาร
19. สถาพร - สมฤดี ไชยพันธ์
20. คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้
21. KU รุ่น 19
22. คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้
23. ครอบครัว วิสูตรโยธิน
24. เกษตรศาสตร์ (ภาคเหนือ)
25. แม่โจ้ รุ่น 44
26. รศ.ดร.เทพ พงษ์พานิช
27. สมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้
28. สมาคมนิสิตเก่า มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
29. สมาคมศิษย์เก่า แม่โจ้ลำปาง

คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสืออนุสรณ์

- | | |
|-------------------------------|----------------------------|
| 1. นายมนัส กัมพูกล | ประธาน |
| 2. นายธนิต มะลิสวรรณ | อนุกรรมการ |
| 3. นายนิเวศน์ เชิงปัญญา | อนุกรรมการ |
| 4. นายวิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ | อนุกรรมการ |
| 5. นายรัฐพล ศรีบัวเพื่อน | อนุกรรมการ |
| 6. นายสงวน จันทรทะเล | อนุกรรมการ |
| 7. นายนครเศ รังควัด | อนุกรรมการ |
| 8. นายถวัลย์ ม่วงมัน | อนุกรรมการ |
| 9. นายดนุวัต เพ็งอัน | เลขานุการอนุกรรมการ |
| 10. นายศักดิ์ดา ชัยเทพ | ผู้ช่วยเลขานุการอนุกรรมการ |

อุก. แกล้ง

ประมาณกลางเดือนตุลาคม หลังจากวันบรรจุศพของอาจารย์เทพประสงค์ วรรณยศ (21 กันยายน 2541 ณ วันเจติยหลวงวรวิหาร อ.เมือง จ.เชียงใหม่) ผมได้รับโทรศัพท์จากรองศาสตราจารย์นิพนธ์ ไชยมงคล รองอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ขอให้ช่วยเป็นบรรณาธิการ จัดทำหนังสืออนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพของ รศ.ดร.เทพประสงค์ วรรณยศ ให้ด้วย ผมรับที่จะดำเนินการให้ทั้งที่ยังไม่ทราบว่าจะหางบประมาณจากส่วนไหนมาดำเนินการแต่ด้วยใจรักและเคารพอาจารย์เทพประสงค์ วรรณยศ เป็นการส่วนตัว จึงติดต่อกับอาจารย์จงจิต วรรณยศ ภรรยาของอาจารย์เทพประสงค์ ในความรู้สึกของผม หัวใจติดอกอยู่เหมือนกันว่าอาจารย์จงจิตจะเห็นด้วยและยินดีให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานครั้งนี้หรือไม่อย่างไร แต่ด้วยความที่ผมเคยเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์ทั้งสองท่าน จึงตัดสินใจนัดพบอาจารย์ที่บ้านพักในอำเภอสันทราย เมื่อบ่ายวันเสาร์ ที่ 14 พฤศจิกายน 2541

ทุกอย่างเป็นไปตามความคาดหมายอาจารย์จงจิต ต้อนรับผมด้วยความมีไมตรีเฉกเช่นครูกับลูกศิษย์ที่พึงปฏิบัติต่อกัน ผมได้แจ้งวัตถุประสงค์และขอความคิดเห็นในการจัดทำหนังสืออนุสรณ์ในครั้งนี้ ตอนแรกอาจารย์จงจิตท่านไม่อยากจะรบกวนใครให้เดือดร้อน ท่านก็อยากให้ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไปอย่างเรียบง่ายตามอัธยาศัยที่พึงกระทำได้ ผมได้พยายามขอร้องและอ้อนวอนขอให้อาจารย์ได้เข้าใจในเจตนารมณ์ของลูกศิษย์ของอาจารย์เทพประสงค์ที่มีอยู่ทั่วประเทศ และอยากจะทำอะไรสักอย่างให้กับวาระสุดท้ายของอาจารย์ ทุกคนอยากเอาอาจารย์กลับบ้านและเข้าใจดีว่าอาจารย์เทพประสงค์ได้อดทนและต่อสู้เพื่อ “แม่โจ้”



มาโดยตลอด จนกระทั่งได้สถาปนาเป็นมหาวิทยาลัยแม่โจ้ในปัจจุบัน

ในขณะที่ผมสนทนานั้น สิ่งที่ไม่น่าเชื่อก็เกิดขึ้น ผมได้กลืนรูป 3 ครั้ง ผมยกมือไหว้และขออนุญาตต่อดวงวิญญาณของอาจารย์เทพประสงค์ ไม่ว่าอาจารย์จะพอใจหรือไม่พอใจในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้และสมาคมศิษย์เก่า ได้จัดทำขึ้นครั้งนี้ก็ตาม ขอให้อาจารย์รับรู้ไว้เถิดว่าพวกเรายังเคารพรักสิ่งต่าง ๆ ที่อาจารย์ทำไปไม่ว่าจะด้วยกำลังกาย กำลังความคิดก็ตาม พวกเรารับรู้และจะสืบทอดเจตนารมณ์อันแน่วแน่ของอาจารย์ แม้ร่างกายของอาจารย์จะดับสูญไปเหลือแต่ดวงวิญญาณก็ขอให้อาจารย์รับรู้ไว้ว่าความดีที่อาจารย์ได้สั่งสมไว้มาตลอดชีวิตของอาจารย์จะไม่ดับสูญไปพร้อมร่างกายแต่อย่างใด

จากคำที่ว่า “ครูย่อมอภัยให้กับศิษย์เสมอ” ดูเหมือนจะเป็นความจริง อาจารย์จงจิตท่านได้มอบทุกสิ่งทุกอย่างไม่ว่ารูปถ่ายในอดีตของอาจารย์เทพประสงค์ รวมทั้งผลงานและบทความของอาจารย์เทพประสงค์ที่เขียนไว้ก่อนเสียชีวิตให้กับผม จากเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นก็คือที่มาของหนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพที่ท่านได้รับเป็นที่ระลึกในครั้งนี้

จะเป็นด้วยข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณระยะเวลาในการดำเนินงาน ตลอดจนอุปสรรคทั้งหลายทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการจัดงานพระราชทานเพลิงศพในครั้งนี้ก็ตาม พวกเราทุกคนได้ร่วมกันฟันฝ่าอุปสรรค และทุ่มเททั้งแรงกายแรงใจอัน

เกิดจากความรักและศรัทธาใน “บุษนิยบุคคล” ของ “แม่โจ้” อีกท่านหนึ่งที่ควรเคารพยิ่ง “รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ”

ขอกราบขอบคุณ คุณไชยวัฒน์ วัฒนไชย และศิษย์เก่าแม่โจ้ทุกท่าน ตลอดจนครอบครัววรยศ ที่ได้สนับสนุน และร่วมจัดทำหนังสืออนุสรณ์เล่มนี้ขึ้น ขอให้คุณงามความดีที่พวกเราได้ร่วมกันสร้างขึ้นในครั้งนี้จะเป็นแรงหนุนนำให้ดวงวิญญาณของอาจารย์จงไปสู่ภพภูมิที่ปรารถนาด้วยเทอญ

ด้วยรักและเคารพ

ผศ.มนัส กัมพูกุล

บรรณาธิการ

กำหนดพระราชทานเพลิงศพ

รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรยศ ป.ช.ป.ม.
ณ ฌาปนสถานบ้านแม่โจ้ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
วันเสาร์ที่ 26 ธันวาคม 2541
เวลา 16.00 น.

กำหนดการบำเพ็ญกุศล

วันพฤหัสบดีที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2541

เวลา	9.00 น.	เชิญศพขึ้นตั้งบำเพ็ญกุศล
เวลา	10.30 น.	พระสงฆ์สวดพระพุทธรูป
เวลา	11.00 น.	ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์
เวลา	20.00 น.	แสดงพระธรรมเทศนาและสวดพระอภิธรรม
สถานที่ :		หอประชุมชูติวัตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

วันศุกร์ที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2541

เวลา	10.30 น.	พระสงฆ์สวดพระพุทธรูป
เวลา	11.00 น.	ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์
เวลา	20.00 น.	แสดงพระธรรมเทศนาและสวดพระอภิธรรม
สถานที่ :		หอประชุมชูติวัตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

วันเสาร์ที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2541

เวลา	10.30 น.	พระสงฆ์สวดพระพุทธรูป
เวลา	11.00 น.	ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์
เวลา	12.30 น.	แสดงพระธรรมเทศนา
เวลา	13.20 น.	เชิญโกศศพจากหอประชุมชูติวัตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ไปยังฌาปนสถานบ้านแม่โจ้ เชิญศพแห่เวียนรอบเมรุ และตั้งบนจิตกาธาน
เวลา	16.00 น.	พระราชทานเพลิงศพ

จึงขอประทานกราบเรียน เรียนเชิญ มาด้วยความเคารพ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - สมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้
และครอบครัววรยศ

